

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomika obce Bakov nad Jizerou

Bc. Oplť Lukáš

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lukáš Bartoš

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Jičín

Název práce

Ekonomika obce Bakov nad Jizerou

Název anglicky

The analysis of the economy of the municipality Bakov nad Jizerou

Cíle práce

Cílem práce je vyhodnotit ekonomiku obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020, za pomoci poměrových ukazatelů a z výsledků analýzy vyvodit návrhy a doporučení na možná zlepšení a stabilizaci hospodaření obce.

Metodika

Teoretická část bude vymezena na základě analýzy literárních zdrojů, budou stanoveny ukazatele poměrové analýzy, vhodné pro vyhodnocení ekonomiky obce.

Aplikační část bude obsahovat fundamentální analýzu zvoleného subjektu, která bude provedena deskriptivní analýzou z interních materiálů obce. Dále bude provedena analýza dílčích složek rozpočtu a budou vypočteny poměrové ukazatele. V závěru budou stanoveny návrhy a doporučení.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran textu

Klíčová slova

obec, rozpočet obce, ekonomika, poměrové ukazatele, hospodaření obce

Doporučené zdroje informací

- ČERNOHORSKÝ, Jiří. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2018. 180 s. ISBN 978-80-906843-3-1
- KOČÍ, Roman. Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou. 1. vydání. Praha: Leges, 2012. 256 s. ISBN 978-80-87576-28-1
- KOPECKÝ, Martin. Zákon o obcích: komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). 2017. 376 s. ISBN 978-807-5528-629.
- KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2
- OTRUSINOVÁ, Milana, KUBÍČKOVÁ, Dana. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Praha: C.H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4
- PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-726-1086-4
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe. Praha: Grada, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0
- TOTH, Petr. Financování obcí – sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/03/1235. Praha: Oeconomica. 2005. 326s. ISBN 80-245-0957-1.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 8. 9. 2021

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomika obce Bakov nad Jizerou" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor(ka) uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne datum odevzdání

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za vstřícný přístup a odbornou pomoc při vedení této diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat Ing. Martině Valentové za nekonečnou trpělivost a podporu při studiu a v neposlední řadě městskému úřadu v Bakově nad Jizerou za poskytnutí veškerých podkladů, které jsem potřeboval.

Ekonomika obce Bakov nad Jizerou

Abstrakt

Cílem diplomové práce je zhodnotit hospodaření obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 na základě finanční analýzy municipální sféry. V návaznosti na provedenou analýzu a zjištěné výsledky bude navrženo doporučení, které by hospodářskou situaci obce zlepšilo. Práce se dělí na dvě klíčové části, a to teoretickou a praktickou. První část (teoretická) je věnována popisu obce, rozpočtu a finanční analýze. Zde jsou vymezeny metody, které se používají pro finanční analýzu, a pojmy, které jsou součástí dané problematiky. V druhé části (praktické) je představena obec Bakov nad Jizerou včetně skutečných dat z období 2016-2020, která jsou získána od ekonoma obce Bakov nad Jizerou. V práci jsou obsaženy vzorce a metody pro výpočet analýzy příjmů a výdajů a finanční analýzy obce.

Klíčová slova: obec, rozpočet obce, ekonomika, poměrové ukazatele, hospodaření obce

The analysis of the economy of the municipality Bakov nad Jizerou

Abstract

The aim of the thesis is to evaluate the management of the municipality of Bakov nad Jizerou in the years 2016-2020 on the basis of a financial analysis of the municipal sphere. Following the analysis and the results, recommendations will be proposed to improve the economic situation of the municipality. The work is divided into two key parts, namely theoretical and practical. The first part (theoretical) is devoted to the description of the municipality, the budget and the financial analysis. Here the methods used for financial analysis and the concepts involved are defined. The second part (practical) presents the municipality of Bakov nad Jizerou including actual data from the period 2016-2020, which are obtained from the economist of the municipality of Bakov nad Jizerou. The work includes formulas and methods for calculating the income and expenditure analysis and financial analysis of the municipality.

Keywords: municipality, municipal budget, economy, ratios, municipal management

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	19
3.1 Veřejná správa.....	19
3.1.1 Státní správa.....	19
3.1.2 Samospráva	20
3.2 Charakteristika obcí v České republice.....	20
3.3 Členění obcí	21
3.4 Působnost obce.....	21
3.4.1 Samostatná působnost.....	22
3.4.2 Přenesená působnost	22
3.5 Orgány obce	22
3.5.1 Zastupitelstvo obce	23
3.5.2 Rada obce.....	23
3.5.3 Výbory	23
3.5.4 Komise	24
3.5.5 Obecní úřad.....	24
3.5.6 Starosta a jeho zástupci.....	25
3.5.7 Tajemník	25
3.6 Majetek obce	25
3.7 Rozpočet obce	26
3.7.1 Rozpočtový výhled	26
3.7.2 Metody sestavování územních rozpočtů.....	27
3.7.3 Rozpočtová skladba	28
3.8 Příjmy obcí.....	31
3.8.1 Daňové příjmy	32
3.8.2 Rozpočtové určení daní – RUD	34
3.8.3 Transfery a dotace.....	35
3.8.4 Nedaňové příjmy.....	35
3.8.5 Úvěry a půjčky	36
3.8.6 Výdaje rozpočtu	36
3.8.7 Kontrola hospodaření.....	38
3.8.8 Zadluženost.....	38

3.8.9	Hospodaření obcí a sledování dluhu	39
3.8.10	Finanční analýza	40
3.8.11	Absolutní ukazatele.....	40
3.8.12	Poměrové ukazatele	41
3.9	Strategický plán rozvoje města	43
3.9.1	Návrhová část	44
3.9.2	Implementační část	45
3.9.3	Vyhodnocovací část.....	45
3.10	Rating obce.....	46
4	Vlastní práce.....	48
4.1	Charakteristika obce Bakov nad Jizerou	48
4.1.1	Historie územněsprávního začlenění	48
4.1.2	Infrastruktura	49
4.1.3	Majetek obce.....	50
4.1.4	Demografická struktura obce.....	53
4.2	Analýza rozpočtu obce	55
4.2.1	Běžný rozpočet	55
4.2.1.1	Daňové příjmy	58
4.2.1.2	Nedaňové příjmy	59
4.2.1.3	Neinvestiční transfery	61
4.2.2	Běžné výdaje.....	63
4.2.3	Analýza hospodaření běžného rozpočtu – saldo.....	64
4.2.4	Kapitálový rozpočet.....	65
4.2.4.1	Kapitálové příjmy	66
4.2.4.2	Investiční přijaté transfery	67
4.2.4.3	Kapitálové saldo	68
4.2.5	Analýza hospodaření celkového rozpočtu	68
4.3	Finanční analýza.....	69
4.3.1	Ukazatel Autarkie	70
4.3.2	Ukazatel likvidity.....	72
4.3.3	Zadluženost.....	76
4.3.4	Rentabilita.....	77
4.3.5	Ukazatele aktivity	78
4.3.6	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů - SIMU	79
4.3.7	Srovnání s obcí Kosmonosy	88
5	Výsledky a diskuse	96

6 Závěr.....	101
7 Seznam použitých zdrojů	109
Použitá literatura	109
Použité internetové zdroje.....	110
Zákony.....	113
8 Přílohy.....	115

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem	29
--	----

Seznam grafů

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020.....	54
Graf č. 2 Zobrazení zastoupení mužů a žen v obci Bakov nad Jizerou v období 2016-2020	55
Graf č. 3 Vývoj běžného rozpočtu v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (v %) ...	58
Graf č. 4 Struktura běžného rozpočtu města Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)	65
Graf č. 5 Celkový rozpočet obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	69
Graf č. 6 Zobrazení přehledu poměru mezi náklady a výnosy v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	70
Graf č. 7 Zobrazení přehledu poměru mezi běžnými výdaji a běžnými příjmy v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	71
Graf č. 8 Grafické zobrazení autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	72
Graf č. 9 Grafické zobrazení zdrojových dat pro likviditu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	73
Graf č. 10 Grafické zobrazení okamžité likvidity včetně doporučených hodnot v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	74
Graf č. 11 Grafické zobrazení pohotové likvidity včetně doporučených hodnot v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	75
Graf č. 12 Grafické zobrazení běžné likvidity včetně doporučených hodnot v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020	75
Graf č. 13 Grafické zobrazení poměru vlastního kapitálu a cizích zdrojů	76
Graf č. 14 Grafické zobrazení zdrojové tabulky pro ukazatele aktivity obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)	79
Graf č. 15 Vývoj celkových aktiv obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	82
Graf č. 16 Vývoj stavu na bankovních účtech a cizích zdrojů obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	83
Graf č. 17 Stav na bankovních účtech obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)	84
Graf č. 18 Vývoj podílů cizích zdrojů k celkovým aktivům obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	86
Graf č. 19 Vývoj oběžných aktiv obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)....	87
Graf č. 20 Vývoj krátkodobých závazků obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020	88

Graf č. 21 Grafické zobrazení porovnání příjmů obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	90
Graf č. 22 Grafické zobrazení porovnání výdajů obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	91
Graf č. 23 Grafické zobrazení porovnání salda obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	92
Graf č. 24 Výše cizích zdrojů přepočtených na jednoho obyvatele u obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v období 2016-2020 (Kč).....	93
Graf č. 25 Porovnání podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v období 2016-2020 (%)	94
Graf č. 26 Porovnání celkové likvidity obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v období 2016-2020	95

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Vzorce pro výpočet ukazatelů finanční analýzy	16
Tabulka č. 2 Vzorce pro výpočet zadluženosti a samofinancování	17
Tabulka č. 3 Metodika k výpočtu soustavy informativních a monitorujících ukazatelů	17
Tabulka č. 4 Vývoj počtu obyvatel v Bakově nad Jizerou v letech 2016-2020	53
Tabulka č. 5 Zobrazení zastoupení mužů a žen dle biologické kategorie v obci Bakov nad Jizerou ke dni 31.12.2020	54
Tabulka č. 6 Zobrazení zastoupení mužů a žen v obci Bakov nad Jizerou v období 2016-2020	54
Tabulka č. 7 Příjmy běžného rozpočtu v letech 2016-2020 obce Bakov nad Jizerou (mil. Kč)	56
Tabulka č. 8 Daňové příjmy obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	59
Tabulka č. 9 Nedaňové příjmy obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	61
Tabulka č. 10 Přehled přijatých neinvestičních transferů obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)	63
Tabulka č. 11 Přehled výdajů obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020 (mil. Kč).....	64
Tabulka č. 12 Saldo běžného rozpočtu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)	65
Tabulka č. 13 Příjmy kapitálového rozpočtu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	66
Tabulka č. 14 Kapitálové saldo obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	68
Tabulka č. 15 Data pro výpočet autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)	70
Tabulka č. 16 Ukazatele autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020	71
Tabulka č. 17 Zdrojová data pro likviditu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)	72
Tabulka č. 18 Likvidita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 včetně doporučených hodnot	74
Tabulka č. 19 Data pro zadluženost obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč).....	76
Tabulka č. 20 Zadluženost obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	77
Tabulka č. 21 Zdrojová tabulka pro rentabilitu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	77
Tabulka č. 22 Rentabilita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	78

Tabulka č. 23 Zdrojová tabulka pro ukazatele aktivity obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)	78
Tabulka č. 24 Aktivita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020	79
Tabulka č. 25 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů – SIMU v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020	80
Tabulka č. 26 Počet obyvatel obce Kosmonosy v období 2016-2020.....	89
Tabulka č. 27 Salda rozpočtu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč).....	96
Tabulka č. 28 Ukazatele autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020	97
Tabulka č. 29 Likvidita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 včetně doporučených hodnot	97
Tabulka č. 30 Zadluženost obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020.....	98
Tabulka č. 31 Salda běžných rozpočtů obcí Bakov nad Jizerou a Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč)	98
Tabulka č. 32 Výše cizích zdrojů přepočtených na jednoho obyvatele u obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (Kč)	99
Tabulka č. 33 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům u obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020	99

Seznam použitých zkratk

BL – Běžná likvidita

ČPK – Čistý provozní kapitál

ČR – Česká republika

DHM – Dlouhodobý hmotný majetek

DPFO – Daň z příjmů fyzických osob

DPH – Daň z přidané hodnoty

DPPO – Daň z příjmů právnických osob

EBIT – Earnings before interest and taxes (zisk před zdaněním a odečtením úroků)

EU – Evropská unie

MěU – Městský úřad

MF – Ministerstvo financí

MFČR – Ministerstvo financí České republiky

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

MŠ – Mateřská škola

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

OL – Okamžitá likvidita

PL – Pohotová likvidita

PNFV – Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy

PO – Příspěvková organizace

RS – Rozpočtová skladba

RUD – Rozpočtové určení daní

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

SIMU – Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

TIC – Turistické informační centrum

ZŠ – Základní škola

1 Úvod

Spolehlivé informace jsou důležité pro odpovědné rozhodování a následné řízení obce, jelikož se od toho odvíjí její další fungování. Bez korektních a správně vyhodnocených informací nemůže dojít k efektivnímu a produktivnímu řízení obce skrze výkonné orgány. Mezi klíčové aspekty patří rozpor finančních ukazatelů. Tyto ukazatele mohou ovlivnit rozhodování o směru rozvoje obce a svým výsledkem říct, jak efektivní je nynější strategie. Pro strategické řízení a rozhodování o následném směru vývoji obce je typický dlouhý časový horizont, u kterého je nezbytné brát v potaz faktor času a možné riziko změny po dobu následujících let.

Na základě skutečnosti, že realizaci projektů, a to včetně přijetí dotace, ovlivňuje následnou efektivitu činností, fungování dané společnosti na trhu po řadu let, je v návaznosti na tuto eklatantní informaci potřeba tento krok nezištně posoudit. Posouzení se nedělá jen z důvodu vytvoření dlouhodobého výhledu obce, který je důležitý pro udržitelnost projektu, ale z větší míry také z důvodu plnění podmínek žadatele o příslušnou dotaci, která závisí na výsledcích ukazatelů finančního zdraví.

Součástí finančního řízení obce je její finanční analýza. Ta zobrazuje data o tom, kam daná obec v daných letech pokročila, kde se nyní nachází, jak se obci daří naplňovat její předpoklady, ale také nesplněné cíle. Zde platí, že minulost nelze nijak ovlivnit a tyto informace mají pouze informativní charakter. Mezi velkou výhodou se řadí fakt, že tyto výsledky mohou přispět k lepšímu fungování obce v budoucnu. Hospodaření je zde hodnoceno na základě analýzy příjmů a výdajů, horizontální a vertikální analýzy. Výsledky těchto analýz by měly pomoci zjistit nejen jakým způsobem obec hospodaří, ale hlavně jestli se vyskytují oblasti, kde by mohlo dojít ke zlepšení.

Pro praktickou část byla zvolena obec Bakov nad Jizerou, která se nachází ve Středočeském kraji. Na základě výsledků analýzy hospodaření bude ověřeno, zdali obec splňuje pravidlo rozpočtové odpovědnosti, jestli je dostatečně bonitní, aby mohla splňovat podmínku a být oprávněným žadatelem o poskytnutí podpory.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je navrhnout opatření ke zlepšení ekonomické situace obce Bakov nad Jizerou. Opatření bude zvoleno na základě finanční analýzy v letech 2016-2020. Mezi dílčí cíle práce je vysvětlení základních pojmů, které se vztahují k dané látce, tj. obci, finanční analýze municipální sféry. Mezi tyto dílčí cíle patří zejména:

1. Vymezení teoretických východisek;
2. Charakteristika obce Bakov nad Jizerou;
3. Analýza rozpočtu obce;
4. Finanční analýza na základě poměrových ukazatelů;
5. Komparace s obcí podobné charakteristiky;
6. Vyhodnocení výsledků, doporučení.

Celková diplomová práce se bude skládat ze dvou hlavních částí, a to teoretické (literární rešerši) a praktické (vlastní práci). Teoretická část bude zaměřena na vysvětlení odborných pojmů, které souvisí s daným rozsahem, tj. obec, působnost obce, příjmy obce, výdaje obce, rozpočet obce nebo finanční analýza. Tyto pojmy budou popsány na základě informací z odborných publikací (ISBN).

Praktická část bude přímo navazovat na teoretickou část, kde se v první fázi bude věnovat charakteristice obce Bakov nad Jizerou, kde plynule přejde k hodnocení rozpočtu a hospodaření obce. V této části budou využity metody finanční analýzy v časové řadě od roku 2016-2020 (5 let). Dílčí části rozpočtu (běžného, kapitálového) budou zobrazeny v tabulkách a grafech. V další části bude provedena finanční analýza obce, zejména ta, která se zabývá analýzou poměrových ukazatelů jako jsou ukazatele: autarkie, likvidity, rentability nebo aktivity a dále bude provedena analýza SIMU (soustava informativních a monitorujících ukazatelů, a v neposlední řadě proběhne komparace s obcí podobné charakteristiky. V závěru práce budou interpretovány veškeré výsledky, ale hlavně navrhnutá doporučení, která by mohla zlepšit hospodaření obce.

Veškerá data pro zpracování této diplomové práce budou brána z hodnocení pro plnění rozpočtu, rozvahy, výkazů zisku a ztrát v letech 2016-2020.

2.2 Metodika

Diplomová práce, která se zabývá ekonomikou obce Bakov nad Jizerou je rozdělena do dvou hlavních částí.

První část je věnována teoretickým východiskům, které čerpají z odborné literatury, zákonů a odborných internetových zdrojů.

Druhá část diplomové práce je praktická, kde je charakterizována obec Bakov nad Jizerou. Následně zpracována data, která jsou čerpána z účetních uzávěrek obce. Pro analýzu obce je zvoleno časové období pěti let, od roku 2016 do roku 2020.

Další tematickou částí praktické části je finanční analýza příjmové a výdajové stránky rozpočtu obce Bakov nad Jizerou. Rozpočet obce je rozdělen na dvě části, a to na rozpočet běžný a kapitálový. V rámci finanční analýzy jsou pro výpočty použity bazické a řetězové indexy (Otrusínová, Kubičková, 2011). V neposlední části jsou data využity k výpočtu k soustavě informativních a monitorujících ukazatelů. Vybrané ukazatele byly komparovány s obcí Kosmonosy.

Řetězový index časové řady:

Jednou z možností, kde lze indexy počítat, je využití řetězového indexu. U tohoto typu se srovnávají dané hodnoty položky s předchozím obdobím.

$$\frac{Q_n}{Q_{n-1}}$$

Q_n – absolutní hodnota sledovaného období

Q_0 – absolutní hodnota předchozího období

Bazický index časové řady:

U bazického indexu se srovnávají hodnoty období se základním obdobím.

$$\frac{Q_i}{Q_0}$$

Q_i – hodnota období, které je počítáno

Q_0 – absolutní hodnota předchozího období

Obsahem horizontální analýzy běžného rozpočtu jsou daňové a nedaňové příjmy a neinvestiční transfery, ale také jejich podíl na sumě běžných příjmů. Pro tento výpočet byl použit vzorec pro podíl položky (Otrusínová a spol., 2011).

Podíl položky:

Metoda podílu položky slouží ke zjištění podílu u jedné složky na kompletním celku.

$$\frac{B_i}{\sum B_i} \times 100$$

B_i – hodnota u i -té položky

$\sum B_i$ – souhrn všech položek

i – pořadí položky

Na základě dostupných dat (běžných příjmů a výdajů rozpočtu) je zhodnoceno hospodaření obce běžného rozpočtu.

Tabulka č. 1 Vzorce pro výpočet ukazatelů finanční analýzy

Název ukazatele	Vzorec
Ukazatele autarkie	
Autarkie na hlavní bázi výnosů a nákladů	$\frac{\text{Celkové výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Celkové náklady z hlavní činnosti}} * 100$
Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů	$\frac{\text{Neinvestiční příjmy}}{\text{Neinvestiční výdaje}} * 100$
Ukazatele likvidity	
Okamžitá likvidita	$\frac{\text{KFM} + \text{peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$
Pohotová likvidita	$\frac{\text{KFM} + \text{peněžní prostředky} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$
Běžná likvidita	$\frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$
Ukazatele aktivity	

Obrat kapitálu	$\frac{\text{Celkové výnosy}}{\text{Celkový kapitál}}$
Obrat aktiv	$\frac{\text{Výnosy z činnosti}}{\text{Aktiva}}$
Ukazatele financování	
Finanční samostatnost	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková pasiva}}$
Míra zadluženosti	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$

Zdroj: Kraftová, 2002; Knápková, 2017

Tabulka č. 2 Vzorce pro výpočet zadluženosti a samofinancování

Název ukazatele	Vzorec
Zadluženost	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} * 100$
Autarkie na hlavní bázi výnosů a nákladů	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} * 100$

Zdroj: Ručková, 2019

Tabulka č. 3 Metodika k výpočtu soustavy informativních a monitorujících ukazatelů

Název ukazatele	Zdroj	
Počet obyvatel obce	ČSU	
Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz FIN 2-12 M	RS - Třída 1+2+3+4 (po konsolidaci)
Úroky	Finanční výkaz FIN 2-12 M	RS - položka 5141
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz FIN 2-12 M	RS - položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
Dluhová služba celkem	Součet sloupců "Úroky" a "Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků"	
Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl sloupce "Dluhová služba celkem" a "Příjem celkem (po konsolidaci)"	
Aktiva celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Aktiva - součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Cizí zdroje	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D.-součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO

Stav na bankovních účtech celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	SÚ 068, 231, 236, 241, 244 - součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Úvěry a komunální dluhopisy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 451, 453 - součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
PNFV a ostatní dluhy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457 - součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Zadluženost celkem	Součet sloupců "Úvěry a komunální dluhopisy" a "PNFV a ostatní dluhy"	
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce "Cizí zdroje" a "Aktiva celkem"	
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	Podíl sloupce "Zadluženost celkem" a "Cizí zdroje"	
Oběžná aktiva	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - NETTO"	B.-součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Krátkodobé závazky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D. III.-součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Celková likvidita	Podíl sloupce "Oběžná aktiva" a "Krátkodobé závazky"	

Zdroj: ¹

V závěrečné části diplomové práce je provedeno vyhodnocení dat z obce Bakov nad Jizerou a navrženo opatření, které by mohlo přispět ke zlepšení ekonomické situace obce.

Veškeré podklady pro vlastní část diplomové práce byly získány ze stránek obce a od vedoucího ekonomického úseku na MěU. Bylo čerpáno převážně z těchto dokumentů v letech 2016-2020 (rozpočtů, rozvah, výkazů zisků ztrát a závěrečných účtů).

¹ MFCR, 2022. Monitoring hospodaření obcí. [online]. [cit. 2022-01-05]. Dostupné z <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-obci>

3 Teoretická východiska

Tématem diplomové práce je Ekonomika obce Bakova nad Jizerou, v níže uvedených kapitolách jsou definovány pojmy a atributy, které se přímo pojí s tímto tématem. V další části bude praktická část vycházet právě z těchto teoretických částí.

3.1 Veřejná správa

Cílem veřejné správy je zabývat se veřejně prospěšnou činností, která je vykonávána prostřednictvím orgánů a institucí, jež vede k veřejně prospěšným zájmům, ochraně státu a také obcí. Veřejná správa se dělí na státní správu a územní samosprávu (Peková, 2004).

Působení veřejné správy je ve veřejném zájmu, kde se dělí na úrovně:

1. Ústřední;
2. Regionální;
3. Místní.

Veřejná správa hájí veřejný zájem, zahrnuje výkon státní správy a samosprávy. Mezi subjekty veřejné správy se řadí stát, státní orgány, státní instituce, samospráva a její orgány. Cílem veřejné správy by měla být primárně služba občanům, jež by jim pomohla realizovat svá práva na správu veřejných věcí (Koudelka, 2007).

3.1.1 Státní správa

Stát může skrze své orgány vykonávat státní správu, nebo může delegovat část svých úkonů nestátním veřejnoprávním korporacím. Tyto korporace je mohou spravovat na samosprávném principu (Provazníková, 2015).

Státní správa je řízena přímo nebo zprostředkovaně ústřední vládou. Vláda ji kontroluje, sjednocuje a dále koordinuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů, které jsou v režii státní správy. Výkon státní správy je definován zákonem (Provazníková, 2015).

V čele státní správy, resp. v jejím čele stojí vláda, která představuje vrcholný orgán výkonné moci v ČR. Vláda je tvořena předsedou, místopředsedy a ministry. Spravování státní správy ve svých oblastech zajímají ministerstva a jiné ústřední správní úřady (Kočí, 2012).

3.1.2 Samospráva

Stát nevykonává veřejnou samosprávu stejným způsobem jako státní samosprávu. Státní samospráva je výsledkem delegace státní samosprávy na jiné nestátní orgány a představuje tak decentralizaci. Veřejné samospráva vykonává tuto činnost zcela samostatně. Dělí se na územní, která má na starosti zastupování osob sídlících na stanoveném území, a dále zájmovou, jenž představuje zastupování zájmů osob, u kterých dochází ke spojení u stejných činnostech jako mohou být např. profesní komory (Provazníková, 2015).

V České republice se systém samosprávy člení na základní a vyšší územní samosprávné celky. Mezi základní jednotku územní samosprávy patří obec, mezi vyšší jednotku územní samosprávy se řadí kraj. Atypické postavení v územní samosprávě zaujímá Praha. Praha má totiž charakteristiku obce, kraje, ale je zároveň i hlavním městem České republiky. Územní samosprávné celky se mohou brát jako územní jednotky státu a také společenství občanů, kteří žijí na dotčeném území (Peterová, 2014).

V případě územní samosprávy má jednotlivý územní samosprávní celek své konkrétní kompetence. Do těchto konkrétních kompetencí nemůže zasahovat jiný územní celek. Ústava vymezuje rozsah samostatné působnosti. Samospráva se zde uskutečňuje skrze zvolené orgány nebo přímé hlasování v místním referendu (Provazníková, 2015).

3.2 Charakteristika obcí v České republice

Definice obce, jak je dána v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích říká, že „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“. V obecné rovině lze obec charakterizovat těmito základními znaky:²

1. Vlastní území;
2. Obyvatelstvo obce;
3. Vystupování v právních vztazích.
4. Vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu (Peková a kol., 2012); (Kopecký 2017).

1. Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

3.3 Členění obcí

Obce se člení podle polohy, rozlohy, počtu obyvatelstva, infrastruktury, typologie atd. Z pohledu legislativy je lze rozdělit na tyto kategorie:

1. Obec – není městem ani městysem, jedná se o základní jednotku;
2. Městys – stanovený na návrh obce a po kladném vyjádření předsedy Poslanecké sněmovny;
3. Město – s podmínkou minimálního počtem 3.000 obyvatel;
4. Statutární město;
5. Hlavní město Praha (Peková a kol., 2012); (Horzinková a kol., 2013).

Na území republiky se nachází 6.253 obcí, z toho 608 měst, kde je 27 měst statutárních a 229 městysů – sčítání únor 2021³. Mezi 27 statutárních měst se řadí: Kladno, Karlovy Vary, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Jablonec nad Nisou, Liberec, Jihlava, Hradec Králové, Pardubice, Prostějov, Olomouc, Brno, Zlín Přerov, Chomutov, Ostrava, Děčín, Frýdek-Místek, Opava, Most, Havířov, Karviná, Teplice, Třinec a Mladá Boleslav. Do kategorie statutárních měst patří neodmyslitelně i Praha, která má však výhradní postavení, jelikož je nejen obcí, ale také i vyšším územně správním celkem a řídí se tudíž dle svého zákona⁴.

3.4 Působnost obce

Obce skrze působení svých orgánů provádějí dvojí působnost a to:

1. Samostatnou působnost – samospráva;
2. Výkon přenesené působnosti – státní správy (Černohorský, 2018) (Peterová 2014).

³ ČSÚ, 2020. Počet obcí, částí obcí, základních sídelních jednotek a katastrálních území a úhrnné hodnoty podle krajů, okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. [online]. [cit. 2021-06-28]. Dostupné z <https://www.czso.cz/documents/10180/20567175/93833271.pdf/883077e4-0060-438a-9b29-f23607742a29?version=1.0>.

⁴ ČSÚ, 2020. Statutární města a hlavní město Praha. [online]. [cit. 2021-06-28]. Dostupné z https://www.czso.cz/csu/rso/statutarni_mesta_a_praha.

3.4.1 Samostatná působnost

K návratu samostatné působnosti obcí došlo po roce 1989. Obec má právo na vlastnění majetku a dále s ním hospodařit, má také právo vydávat obecně závazné vyhlášky, které jsou platné na území dané obce, a také má právo jednat jako právnická osoba, která zodpovídá za své jednání (Kopecký, 2017). Do samostatné působnosti obce patří veškeré náležitosti, které jsou v zájmu obce, a také zájmu občanů dané obce, ale to pouze, pokud nejsou svěřeny zákonem krajům, nebo v případě, pokud nejde o výkon v přenesené působnosti (Peková, 2004). Jedná se tedy převážně o uspokojování potřeb bydlení, dopravy a spojů, ochrany a rozvoje zdraví, zřizování školských zařízení, potřeby informací, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Obec v rámci své kompetence rozhoduje o přidělení finančních zdrojů (Černohorský, 2018).

3.4.2 Přenesená působnost

Při přenesené působnosti vykonávají obce státní správu, která jim byla svěřena státem tzn. vykonávají a plní tuto činnost ve jménu státu. Přenesená působnost je ve většině případů předána na obecní úřady nebo jejich odbory nebo orgány. Podle výkonu státní správy jsou obce rozděleny do těchto kategorií:

1. První stupeň – základní výkon státní správy – běžné obce;
2. Druhý stupeň – stavební úřady, matriční úřady – obce s pověřenými obecními úřady;
3. Třetí stupeň – obce s rozšířenou působností (Černohorský, 2018); (Průcha, 2004).

3.5 Orgány obce

Jako orgány obce jsou brány zastupitelstvo obce a rada obce. Starosta obce, který obec reprezentuje navenek, stojí v čele obecního úřadu. V případě měst se orgány nazývají zastupitelstvo města, rada města, starosta a v neposlední řadě městský úřad. V případech statuárních měst nebo hlavního města, stojí v čele místo starosty obce primátor, a také úřad daného města se nazývá magistrát (Černohorský, 2018). U městysů je to zastupitelstvo městyse, rada městyse, starosta městyse a úřad městyse. Mezi orgány obcí se také bere obecní či městská policie. Orgány obcí jsou definovány v zákoně 128/2000 Sb., o obcích, kde platí, že při rozhodování jednotlivých orgánů obce se řídí pravidlem většiny (Kočí, 2012); (Horzinková 2013).

3.5.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce samostatně spravuje obec. Velikost zastupitelstva se stanovuje na základě velikosti kategorií stanovených v zákonu o obcích. Výsledný počet zastupitelů se pohybuje od 5 do 15 členů v nejmenších obcích a ve větších obcích a městech od 35 do 55 zástupců. Členové zastupitelstva jsou voleni na funkční období 4 let. Zastupitelstvo obce se schází v intervalu nejméně jednou za 3 měsíce, ale schůzka může proběhnout také operativně dle potřeb. Schůzka musí probíhat na území obvodu dané obce (Peková a spol., 2012); (Horzinková, 2013).

3.5.2 Rada obce

Rada obce je dalším orgánem obce, která představuje výkonný orgán v samostatné působnosti obce. Rada se zodpovídá ze své činnosti zastupitelstvu obce. V případě, kdy se v dané obci rada nevolí, zastupuje tuto pravomoc v omezeném rozsahu starosta (Černohorský, 2018); ⁵.

Členové rady jsou:

1. Starosta;
2. Místostarosta;
3. Další členové (voleni zastupitelstvem) (Peková, 2004); (Horzinková, 2013).

Počet členů rady musí být vždy lichý, a to z důvodu rozhodování. Nejméně povoleným počtem členů je 5 a maximálně povoleným je 11, dále platí pravidlo, že počet členů rady nesmí přesáhnout jednu třetinu celkového počtu členů zastupitelstva (Černohorský, 2018); (Peková, 2004); (Horzinková, 2013).

3.5.3 Výbory

Zastupitelstvo dané obce může vytvořit své kontrolní a iniciativní výbory, kde mezi povinně zřizované výbory patří finanční, kontrolní nebo v případě zákonem stanovených podmínek také výbor pro národnostní menšiny. V čele výboru je předseda, který je vždy členem zastupitelstva obce. Výbory bývají obecně poradními, iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Nejedná se zde o samostatné orgány tzn., že plní funkci sbírání příslušných informací, jejich analyzování pro zastupitelstvo obce. Samy o sobě výbory

⁵ Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

nemají pravomoc podávat úkoly nebo je realizovat, co však mohou, je iniciovat příslušná opatření k nápravě problémů pomocí zastupitelstva ⁶; (Provazníková, 2015).

3.5.4 Komise

Dalším orgánem obce jsou komise. Komise jsou poradní, a také iniciativní orgány. Mohou předkládat náměty a návrhy na zlepšení, ale to pouze v rámci působnosti své kompetence. Právním rady obce je zřízení komisí, není to ale její povinností. Členy komise nemusí být jen občané dané obce, ale jakákoliv fyzická osoba. Výběr kandidátů je plně v režii rady obce, která má tuto pravomoc danou zákonem ⁷.

3.5.5 Obecní úřad

Jedná se o povinně existující úřad, který má za cíl zabývat se chodem obce a následně vykonávat rozhodnutí, která jsou učiněna zastupitelstvem obce a radou dané obce. Starosta je zde vedoucím obecního úřadu a jeho zástupci jsou místostarostové a potažmo tajemník obecního úřadu. (Peková a kol., 2012); (Provazníková, 2015).

U obce s rozšířenou působností je povinnost volit tajemníka, u ostatních obcí je tato funkce nepovinná. V případě, že je tajemník volen, je zodpovědný starostovi dané obce (Koudelka, 2007).

Obecní úřad se skládá z:

1. Starosty;
2. Místostarosty;
3. Tajemníka (v případě, že má obec tuto funkci zřízenou, nebo v případě, že je to obec s pověřeným obecním úřadem);
4. Zaměstnanců obecního úřadu.

Hlavou obecního úřadu je starosta dané obce (Černohorský, 2018).

⁶ MVCR, 2020. Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání. [online]. [cit. 2021-06-27]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/soubor/financni-hospodareni-obce-a-jeho-prezkoumavani-prakticky-pruvodce-a-radce-urednika.aspx>.

⁷ MVCR, 2020. Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání. [online]. [cit. 2021-06-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/financni-hospodareni-obce-a-jeho-prezkoumavani-prakticky-pruvodce-a-radce-urednika.aspx>.

3.5.6 Starosta a jeho zástupci

Starosta má v obci funkci zastupování a reprezentování obce, společně s místostarostou jsou do svých funkcí voleni zastupitelstvem. Podmínkou zvolení je být součástí zastupitelstva (Peková, 2004); (Černohorský, 2018); ⁸. Další podmínkou pro starostu a místostarosty je být občanem České republiky. Za svůj výkon se zodpovídají zastupitelstvu. Starosta musí plnit úkoly, které jsou mu dány zákonem o obcích ⁹. Starosta má za úkol svolávat a řídit zasedání zastupitelstva obce (Peková, 2004) . Dále má za úkol podpis obecně závazných vyhlášek a dalších usnesení, které vydalo zastupitelstvo, ale je také odpovědný za včasné a řádné přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Starosta je do své funkce volen na dobu 4 let (Černohorský, 2018).

3.5.7 Tajemník

Tajemník je zaměstnanec obecního úřadu, který má na starosti administrativní stránku celého obecního úřadu tzn. uzavírá a rozvazuje pracovní poměry, koordinuje činnost zaměstnanců a stanovuje příslušná platová ohodnocení na základě mzdových předpisů. V případě, kdy obec tuto funkci nemá, přechází tyto činnosti na starostu obce (Provazníková, 2015); ¹⁰.

3.6 Majetek obce

Způsob využívání majetku obce a její hospodařením je v kompetenci orgánů dané obce. Tento majetek neslouží jen k zabezpečení veřejných statků, ale také je využíván pro získání vlastních příjmů do obecního rozpočtu. Mezi povinnosti obce patří péče o zachování majetku, rozvoj majetku, ale také jeho evidence, resp. vedení (Peková, 2004).

Mezi kompetence obce patří i možnost pronajímat, darovat, prodávat, zapůjčit majetek (Provazníková, 2015); (Rektořík a kol., 2002).

⁸ Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁹ Tamtéž.

¹⁰ Tamtéž.

3.7 Rozpočet obce

Klíčovým nástrojem pro finanční řízení obce je rozpočet. Rozpočty obcí obsahují příjmy a výdaje v souvislosti s činností samosprávy, ale také s výkonem státní správy a v neposlední řadě veškerých finančních vztahů. Rozpočet představuje finanční plán, který reflektuje rozpočtový výhled, jenž byl obcí stanoven. Rozpočtový výhled má za svou povinnost sestavovat každá obec, a to od roku 2001. Rozpočet je sestavován z většiny případů jako vyrovnaný. Vyrovnaným rozpočtem je myšlen ten, kdy příjmy v roce X jsou rovny výdajům v roce X. Tento nástroj je používán po dobu jednoho kalendářního roku. Rozpočet jako takový nemusí být schválen pouze jako vyrovnaný, ale také jako přebytkový nebo schodkový. Přebytkovým schváleným rozpočtem se rozumí situace, kdy příjmy v roce X (daného rozpočtového roku), převyšují výdaje obce v roce X a tyto výdaje jsou určeny pro využití v následujících letech případně ke splacení jistiny úvěrů z let předchozích. U schodkového rozpočtu platí situace taková, že výdaje v roce X převyšují příjmy v roce X, ale jen v případě, že je možné tento schodek uhradit. Uhrazení schodku je možné buď přebytkem hospodaření z let minulých, smluvně zabezpečeným úvěrem, návratnou finanční výpomocí, půjčkou nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů (Černohorský, 2018); (Pavlík, 2014); (Peková a kol., 2005); (Provazníková, 2015).

3.7.1 Rozpočtový výhled

Peková (2014) říká, že rozpočtový výhled slouží pro plánování územního a samosprávného celku pro střednědobý výhled. Tento výhled je sestavován na základě uzavřených smluvních vztahů, ale i přijatých závazků, které bývají ohraničeny horizontem 2-5 let. Tyto roky se vážou na následující rok, kdy se roční rozpočet sestavuje; v případě, že je rozpočet sestavován na rok X, platí X+2 až X+5.

U rozpočtového výhledu platí povinnost prognózy, a to alespoň ve zjednodušené podobě pro každý územní samosprávný celek. Výhled by měl obsahovat základní souhrnné ukazatele např. celkové příjmy, celkové pohledávky, celkové výdaje, celkové závazky atd. (Peterová, 2014).

Příchodem roku 2001 je na základě zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů povinnost sestavování rozpočtového výhledu; dříve pouze rozpočet. Nesprávný rozpočet a rozpočtový výhled je na základě novely zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů považován za správní delikt. Tento delikt může být vymahatelný krajským úřadem a krajský úřad za něj může udělit pokutu (Provazníková, 2015).

3.7.2 Metody sestavování územních rozpočtů

V návaznosti na rozpočtové omezení, ale také kvůli rostoucím debatám o zvyšování efektivity, došlo v oblasti rozpočtového procesu k projevení požadavku na zlepšení efektivity, techniky a postupů při sestavování územních rozpočtů. Na základě těchto vztahů lze pro sestavování územních rozpočtů uplatnit různé metody (Provazníková, 2015).

Přírůstkový způsob – indexový

Jedná se o běžný způsob sestavování rozpočtů. Základem metody je odhad a stanovení meziročních změn. Tyto změny ovlivní současný rozpočet a jím se současný rozpočet přizpůsobí. Současný rozpočet je zde brán jako základ pro sestavení rozpočtu budoucího. U tohoto způsobu se zohledňují celoroční dopady a efekty, jednorázové změny a jejich dopady, demografické trendy, částky odrážející inflaci, dopady na příjmy a výdaje vázané na investiční projekty, požadavky spojené novou legislativou atd. Jako nedostatek u tohoto způsobu je fakt, že jsou zde brány v potaz historické náklady a nedochází zde k zabývání se oprávněností nebo prioritou (Provazníková, 2015).

Přístup nulové základny

Jedná se sice o nejvíce komplexní způsob, ale je velmi časově náročný. Každá jednotlivá položka v rozpočtu je do nejmenšího detailu přezkoumána. Zkoumá se u nich možný vztah k cílům, postupům a jak jich dosáhnout (Provazníková, 2015).

Fixní limitovaný rozpočet

Tento typ je využíván ve většině případů vládou k řízení ministerstev, odborů a pro ovlivnění výdajů municipalit na základě systému dotací. Na úrovni krajů a obcí lze tento způsob využít v případě, že je nutné zajištění poskytování statků a služeb skrze další organizace (Provazníková, 2015).

Metoda programového rozpočtování

Tato metoda sleduje hledisko účelnosti. Rozpočet je zde sestavován strukturovaně, tato struktura sortuje navržené výdaje na základě jejich výsledků, nebo podle jejich míry přispívání k dosažení vytyčených cílů (Provazníková, 2015).

Performance budgeting (na základě výsledků)

Tato formu zohledňuje, jestli využití u veřejných zdrojů proběhlo efektivně a hospodárně, ale také zda došlo k dosažení požadovaných účinků a cílů (Provazníková, 2015).

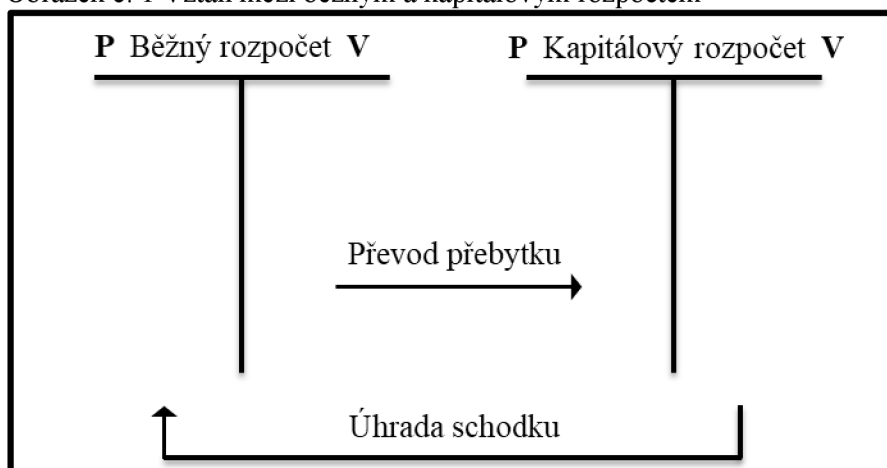
Komunitní nebo genderové rozpočtování

Tato metoda je založena na prosazování principu rovnosti žen a mužů a zahrnutí genderového hlediska při výsledném posuzování dopadů veřejného rozpočtu. Dochází k hodnocení dopadů konkrétních rozpočtových opatření na ženy a muže a poté se teprve rozhodne o daném rozpočtovém opatření (Provazníková, 2015).

3.7.3 Rozpočtová skladba

Provazníková (2015) ve své knize říká, že obecní rozpočty se z větší části sestavují ve dvojím průřezu (běžný – provozní a kapitálový). U běžného rozpočtu platí každoroční, opakující se bilance mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji, které se vztahují k příslušnému rozpočtovému roku. Výsledkem běžného rozpočtu mohou být dva stavy, a to rozpočet vyrovnaný nebo rozpočet deficitní. U kapitálového rozpočtu se jedná převážně o příjmy a výdaje, které jsou jednorázové a již se neopakují. Kapitálový rozpočet by měl být určen pro kumulaci zdrojů pro získávání dlouhodobých aktiv, a to vzhledem k faktu, že investiční projekty jsou finančně náročné (Peterová, 2014); (Provazníková, 2015); (Vojtíšková, 2018).

Obrázek č. 1 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Zdroj: Provazníková, 2015

Rozpočet obsahuje příjmy, výdaje, ostatní peněžní operace a tvorbu použití finančních peněžních fondů. Návrh rozpočtu dané obce je vypracován v třídění dle zvolené, a tudíž platné rozpočtové skladby. Musí vyjadřovat závazné ukazatele subjektům, kterými se musí dle zákona řídit. Skladba rozpočtu neboli rozpočtová skladba je základním standardem třídění peněžních operací. Rozpočtová skladba umožňuje sledování srovnatelných příjmů a výdajů, výsledku hospodaření, salda a financování v soustavě veřejných rozpočtu. Rozpočty obcí lze třídit do těchto kategorií:

1. Druhová;
2. Odvětvová;
3. Konsolidační;
4. Zdrojová;
5. Transferová.

Druhová

V části příjmů se dělí na daňové a nedaňové, kapitálové a transfery. V části výdajů se dělí na výdaje běžné a výdaje kapitálové.

Odvětvová

U odvětvové jsou jednotkami třídění skupiny rozpočtů, oddíly a pododdíly, kde nejnižšími jednotkami jsou paragrafy. V celkovém součtu existuje 6 skupin třídění.

Konsolidační

Konsolidační třídí příjmy a výdaje na základě počtu stupňů konsolidace. V celkovém součtu existuje 9 záznamových jednotek.

Zdrojová

Zdrojová třídí příjmy a výdaje podle příslušných podkladů, nástrojů a prostoru.

Transferová

Transferová třídí příjmy a výdaje z pohledu, kde převádí příslušný transfer na účelový znak.

Návrh rozpočtu je obec povinna zveřejnit na úřední desce a současně na internetových stránkách, a to alespoň po dobu 15 dní před začátkem projednávání zasedání zastupitelstva. Případné připomínky k navrhnutému rozpočtu, mají občané obce nárok uplatnit písemně ve lhůtě, která je stanovena při zveřejnění návrhu nebo mají možnost uplatnit svůj nárok ústně na zasedání zastupitelstva obce (Otrusinová, 2011); (Peková 2011); (Provazníková, 2015).

Výkonný orgán – finanční odbor obce zpravidla provádí sestavování návrhu rozpočtu i tvorbu podkladů pro výstup finálního rozpočtu. Návrh rozpočtu se dále projednává dle dohodnutých podmínek v radě obce a ve finančním výboru. V případě, že by vznikly připomínky z těchto orgánů, dochází ke zpracování do návrhu rozpočtu finančním odborem. Schválení rozpočtu je v pravomoci voleného orgánu, a to zastupitelstvem obce. Jmenování zastupitele již schvalují závazné ukazatele, které se dále rozepíší do podrobné rozpočtové skladby. Obec má povinnost schválený finanční rozpočet zveřejnit na internetových stránkách obce do 30 dnů od jeho finálního schválení, dále musí být k dispozici až do schválení rozpočtu na další rok (Otrusinová, 2011); (Peková 2011); (Sedmíhradská, 2015).

V průběhu rozpočtového roku mohou nastat situace, kdy se objeví nesrovnanost mezi skutečností a rozpočtem. Tyto nesrovnalosti mohou být způsobeny změnami v organizaci, změnou zákonů či objektivně se opakujícími skutečnostmi, jež nebyly zohledněny při sestavování rozpočtu. V těchto řečených příkladech je nutné zavést rozpočtová opatření, u nichž je povolen přesun rozpočtových prostředků mezi sebou tzn. mezi jednotlivými druhy

příjmů a výdajů rozpočtu. Prostředky rozpočtu, které nebyly využity do konce roku, se poté převádějí do dalšího kalendářního roku. U těchto případů platí výjimka a tou jsou nespotřebované dotace, které jsou vázané na čas i účel plnění, ty je nutné poté vyúčtovat a vrátit (Otrusínová a spol., 2011); (Nahodil, 2014).

V případě, kdy nedojde k schválení rozpočtu do následujícího období, je obec povinna hospodařit na základě rozpočtového provizoria. Tím je myšleno buď na základě skutečnosti stejného období v minulém rozpočtovém období, nebo na základě plánovaného rozpočtu. Hospodaření obcí náleží do jejich samostatné působnosti. V této souvislosti je tudíž pouze na rozhodnutí jednotlivých zastupitelstev, jakou podobou bude disponovat rozpočet samosprávy a jaké priority budou na onen rok stanoveny ¹¹.

3.8 Příjmy obcí

Příjmy u obcí jsou dány souhrnem veškerých peněžitých plnění, která jsou přijata do rozpočtu obce v průběhu jejího rozpočtového roku. V případě druhového členění se dělí na: daňové a nedaňové příjmy, kapitálové a transfery (Hrabalová, 2004); (Provazníková, 2015). U těchto zmíněných kategorií příjmu obecního rozpočtu tvoří nenávratné příjmy. Tyto příjmy jsou nejdůležitějším zdrojem pro finanční zajištění potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Tyto údaje představují vztahy pro tvorbu finančních územních rozpočtů na bázi neekvivalence, nenávratnosti a nedobrovolnosti (Peková a kol., 2012).

U půjček a úvěrů, které jsou také součástí příjmem obcí, se jedná o kategorii tzv. návratných příjmů tj., že je povinností obce tento závazek za daných podmínek splatit (Peková a kol., 2012).

Jedná se zde např. o běžně krátkodobý bankovní úvěry, kde obec těmito finančními prostředky kryje svůj krátkodobý obecní rozpočet, který je způsoben časovým nesouladem mezi tokem výdajů a příjmu v obecním rozpočtu (Peková a kol., 2012).

¹¹ MVCR, 2020. Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání. [online]. [cit. 2021-06-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-publikace.aspx>.

Fungování obecních samospráv vychází ze změn v roce 2000. V tento rok se změnil způsob určování jednotlivých příjmů a výdajů. Výpočet podílů samostatných obcí je dán postupem, který dále upravuje zákon č.243/200 Sb., o rozpočtovém určení daní. Daný postup bere v potaz počet obyvatel, počet dětí základních a mateřských škol, které zřizuje obec a v neposlední řadě velikost katastrálního území dotčené obce. Stanovený systém určení rozpočtu daní obce je dán především v závislosti na počtu obyvatel. Na základě tohoto kritéria je od 01.01.2018 přerozdělováno 88 % ze součtu všech celkových příjmů ze sdílených daní. Obcí zřízené základní a mateřské školy získávají do obecního rozpočtu pouze 9 % z celkové součtu příjmů; nejmenší podíl příjmů (v hodnotě 3 %) dostávají obce za velikost jejího katastrálního území. Dalším klíčovým příjmem je pro obce 1,5% výnos z daně příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. Tento výnos je poté mezi dané obce přerozdělen na základě počtu zaměstnanců, kteří mají místo výkonu práce v dané obci ¹². Tento podílový převod výnosu z daní má na starosti Ministerstvo financí. Výjimkou transferu, tj. pozastavení převodu by byla skutečnost, že by zadlužení obce za 4 roky překročilo 60 % a daná obec by v nesnížila alespoň o 5 % svůj dluh v následujícím roce ¹³; (Hrabalová, 2004).

3.8.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří největší část příjmů územních samospráv; jsou tvořeny převážně sdílenými daněmi. U těchto daní je výnos rozdělen na jednotlivé úrovně veřejných rozpočtů ¹⁴. Tyto příjmy se řadí mezi nenávratné prostředky a tvoří okolo 70 % veškerých příjmů dané obce (Balík, 2009); (Černohorský, 2018); (Marková, 2000).

Daňové příjmy obsahují tyto položky:

1. Daň z přidané hodnoty;
2. Daň z příjmu fyzických osob;
3. Daň z příjmu právnických osob;
4. Daň z hazardních her;
5. Místní a správní poplatky.
6. Daň z nemovitých věcí.

¹² Zákon č.243/2000 sb., ze dne 29.6.2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

¹³ Zákon č.23/2017 sb., ze dne 17.1.2000, o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

¹⁴ Zákon č.243/2000 sb., ze dne 29.6.2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní stanovuje výši procent, kterými se obce podílí na celostátním inkasu (Černohorský, 2018). Výše zmíněné daně se označují daněmi sdílenými a řadí se mezi ně např. DPH, DPFO, DPPO a daň z hazardu. Opakem sdílených daní jsou daně svěřené. Svěřené daně patří místnímu rozpočtu ve výši 100 %. Příkladem svěřené daně je daň z nemovitých věcí. Mezi pravomoci obce patří stanovení základu i sazby daně v rozmezí, které je určeno státem (Černohorský, 2018).

Závazná vyhláška stanovuje místní poplatky, u kterých jsou určeny sazby, úlevy, splatnosti, osvobození od poplatků a ohlašovací povinnosti (Marková, 2000). Na základě zákona č. 565/1990 Sb. zákon o místních poplatcích, mají obce možnost vybírat poplatky (Černohorský, 2018).

Mezi poplatky, které mohou obce vybírat se řadí:

1. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt;
2. Poplatek ze psů;
3. Poplatek za vstupné;
4. Poplatek za užívání veřejného prostranství;
5. Poplatek za povolení vjezdu motorových vozidel;
6. Poplatek za ubytovací kapacity;
7. Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu;
8. Poplatek vjezdu motorových vozidel do vybraných míst a částí měst;
9. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu nebo kanalizace
10. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu.

Správní poplatky jsou dány v zákoně č. 634/2004 Sb, o správních poplatcích ¹⁵. V příloze zákona se nachází sazebník, který obsahuje kategorii poplatků u zvolených činností (Černohorský, 2018). Příkladem těchto správních poplatků může být:

1. Vydání rybářského lístku;

¹⁵ Zákon č.634/2004 sb., ze dne 26.11.2004, o správních poplatcích.

2. Vydání stavebního povolení;
3. Ověření podpisu nebo otisku razítka na listině;
4. Vydání občanského průkazu;
5. Výpis z evidence Rejstříku trestů a další (Černohorský, 2018); (Marková, 2000); (Otrusínová, 2011).

3.8.2 Rozpočtové určení daní – RUD

Mezi nejvýznamnější příjmy rozpočtu obce se řadí daňové příjmy. Při vzniku České republiky k 01.01.1993 došlo k přijetí nové daňové soustavy. Na základě této nové daňové soustavy se příjmem u územních rozpočtů stala daň z příjmů fyzických osob. Celkový výnos z daně příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti šel přímo do rozpočtu obce, u které měl daný podnikatel nahlášené trvalé bydliště. U daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, byla sdílenou daní, kde její podíl na výnosu pro okresní úřady byl stanoven hranicí 60 % a pro obce 40 %. V roce 1994 došlo ke změně a podíl výnosu pro okresní úřady byl změněn na úroveň 50 % a pro obce též 50 %. Rok 1995 přinesl další změnu, která se dotkla tohoto podílu a pro okresní úřady byla stanovena hranice 45 % a pro obce 55 %. V tom samém roce došlo k další změně, příjmem obce se stal celý výnos z daně, který byl vybrán z příjmů právnických osob u vlastního podnikání dané obce. V roce 1996, konkrétně k 01.01 došlo k přijetí novely zákona, která přesunula daně z příjmů právnických osob do sdílených daní. V roce 2002 došlo ke změně rozpočtového určení daní, kde do RUD bylo implementováno i financování krajů. Rok 2008 přinesl platnost zákona č. 377/2007 Sb.. Tento zákon se stal pro obce zásadní, jelikož s sebou nesl navýšení podílu obcí u sdílených daní. Došlo ke zvýšení z hodnoty 20,59 % na hodnotu 21,4 %. V roce 2013 přišla další novela zákona o RUD a to č. 295/2012 Sb.. Tato novela přinesla snížení podílu výnosu DPH na hodnotu 20,83 %, ale také zvýšení podílů u ostatních sdílených daní. Tento podíl byl zvýšen na hodnotu 23,58 %, ke zvýšení došlo i na podílu z výnosu daně z příjmů fyzických osob u závislé činnosti, a to na hodnotu 22,87 % (Provazníková, 2015). Nově přijatá novela v podobě zákona č. 391/2018 Sb., která byla účinná pro obce od 01.01.2017, přinesla pro územně samosprávné celky sjednocení podílu na výnosu sdílených daní. Došlo ke stanovení hodnoty 23,58 % a u DPH se podíl výnosu u obce zvýšil na hodnotu 21,4 %. V roce 2018 došlo ke zvýšení podílu na výnosu u DPH z hodnoty 21,4 % na hodnotu 23,58 %. Touto

změnou došlo k celkovému sjednocení podílů u veškerých sdílených daní ¹⁶; (Jílek, 2008); (Provazníková, 2015).

3.8.3 Transfery a dotace

Transfery a dotace se řadí do kategorie nenávratného charakteru. Nutnost dotací je zdůvodněna potřebou obecné podpory, kterou mají obce a regiony, a také podporou specifických činností, o které má stát zájem. Tyto činnosti jsou ve většině případů výsledkem přenesené odpovědnosti za zabezpečení zvolených veřejných statků ze státu na obec nebo na vyšší stupeň územní samosprávy (Císařová, 2008); (Peková, 2011); (Provazníková, 2015).

Kraje a obce dostávají především účelové dotace. Jedná se jednak o dotace běžné, u kterých je financování určené na provozní potřeby, ale jde také o kapitálové, u kterých dochází k zajištění financování určitých standardů u veřejných statků. Dalším požadavkem dělení je způsob získávání dané dotace; ty se dělí na nárokové a nenárokové dotace. U nárokových dotací dostávají obce a kraje dotace v daném intervalu – pravidelnosti; tyto dotace si obce nemusí nárokovat, dostávají je automaticky. U nenárokových dotací musí daná obec o dotace požádat, a zároveň musí splňovat příslušná kritéria (Císařová, 2008); (Provazníková, 2015).

3.8.4 Nedaňové příjmy

Do této kategorie se řadí příjmy z vlastního podnikání, příjmy z vlastní správní činnosti, užitelské poplatky, příjmy z mimorozpočtových fondů, příjmy ze sdružování finančních prostředků, pokuty nebo sbírky či dary. Nedaňové příjmy jsou typem příjmu, u nichž mají obce nebo regionů větší možnost je ovlivňovat. (Provazníková, 2015).

Peková a spol. uvádí, že mezi nedaňové příjmy rozpočtu územní samosprávy se řadí i příjmy z vlastních neziskových organizací, příjmy z pronájmu, příjmy z prodeje majetku, příjmy z vlastního podnikání nebo příjmy z finančního investování (Peková a kol., 2005).

¹⁶ Zákon č.243/2000 sb., ze dne 29.6.2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

3.8.5 Úvěry a půjčky

U úvěrů a půjček se jedná o příjem návratného charakteru, který je využívám především pro financování dlouhodobých investic. Tento příjem, jak je již z názvu patrné, musí obec nebo region vrátit. Mezi základní zdroje těchto příjmů patří:

1. Emise komunálních obligací nebo akcií;
2. Úvěry od komerčních bank nebo institucí, které půjčí speciálně územním samosprávám;
3. Návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů (Peková, 2005); (Provazníková, 2015).

Peková a kol. (2002) dělí úvěry na základě jejich délky, a to na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. U krátkodobých úvěrů uvádí, že jejich primární účel je překlenutí dočasného deficitu vlastních finančních zdrojů. Splatnost těchto úvěrů je jeden rok. U střednědobého úvěru hovoří o splatnosti do 4 let. Dlouhodobý úvěr má splatnost do 10 let. U dvou posledně zmíněných úvěrů je záměr čerpání účelový a čerpají se na základě faktur za provedené investiční práce obci. Pokud se obec rozhodne čerpat tyto úvěry, musí se analyzovat minulé rozpočtové hospodaření obce a její následná prognóza budoucího rozpočtového hospodaření, kde se bere v potaz celková doba splácení úvěru (Peková a kol., 2002).

Peková a spol. uvádí mezi další druhy návratných příjmů finanční leasing a směnky. Výhodou finančního leasingu je jeho rychlost pořízení následné investice, nebo pružnost jeho splátkového kalendáře. Mezi nevýhody patří složitost pořízení investice skrze tento způsob financování (Peková, 2011); (Peterová, 2014); (Provazníková, 2015).

3.8.6 Výdaje rozpočtu

Klíčovým druhem rozpočtových výdajů územní samosprávy jsou tzv. alokační výdaje. Tyto výdaje jsou určeny na nákup služeb a zboží, které souvisí se zabezpečením veřejných statků pro její obyvatelstvo (Provazníková, 2015).

Peterová (2004) dělí výdaje do následujících pěti skupin:

1. Úhrady vlastních činností;
2. Výdaje vyplývající ze zákonných povinností;

3. Výdaje vzniklé rozhodnutím vstoupit do určitých právně závazných vztahů, z nichž vyplývají finanční důsledky povinné platit;
4. Výdaje spojené s výkonem státní správy v přenesené působnosti;
5. Výdaje při své veřejně prospěšné činnosti (Peterová, 2014).

Peková (2011) u své knihy dělí výdaje do 2 skupin. Mezi první skupinu se řadí výdaje, které jsou určeny pro financování veřejných statků. Do těchto statků na municipální úrovni patří výdaje nutné k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti, veřejná komunikace, veřejné osvětlení, veřejná zeleň, vlastní správa a samospráva, likvidace negativních externalit, výdaje na financování programů, výdaje na vzdělání atd. Do druhé skupiny se řadí nenávratné platby a transfery, dotace soukromým podnikatelům na podporu podnikání, splátky jistin, dary občanům, placené daně, placené úroky, výdaje za zprostředkovatelské a podobné služby, výdaje za pokuty, půjčky jiným subjektům, výdaje na finanční investování, výdaje na nákup cenných papírů, termínované vklady u bank atd. (Peková, 2011).

Z pohledu ekonomického se dělí výdaje obce na běžné a kapitálové. U běžných výdajů, které mají opakující se charakter, se jedná převážně o platy zaměstnanců, nákupy materiálů, paliv, energie a vody, sociálních dávek a nákupu služeb. Kapitálové výdaje slouží k získání dlouhodobých potřeb, a to zejména investičního charakteru. Tyto výdaje se dělí na základě:

1. rozpočtové skladby (druhové, funkční);
2. ekonomického hlediska (běžné, kapitálové);
3. infrastruktury (ekonomické, sociální);
4. rozpočtového plánování (plánované, neplánované);
5. funkce veřejných financí (alokační, stabilizační, redistribuční) (Provazníková, 2015).

Peková (2011) člení ve své publikaci výdaje podobně jako Provazníková; tvrzení ale dále rozvíjí. Říká, že u rozpočtové skladby se mohou výdaje třídit i na návratné a nenávratné (Peková, 2011).

Provazníková (2015) inklinuje k názoru, že výdaje rozpočtu se mají brát i z pohledu zodpovědnosti obcí. Tvrdí, že výdaje, resp. zodpovědnost za ně je rozdělena na přenesenou působnost a samostatnou působnost dané obce. Výdaje, které jsou financované na základě samostatné působnosti obce, jsou spojeny s provozem a údržbou škol základních nebo

mateřských, zdravotnických služeb, sociální péče, rekreací, kulturou, obecní policie, veřejné bezpečnosti, pouličního osvětlení, sanitárních služeb, parků, hřbitovů, vodovodů a kanalizací, místních komunikací, územním plánováním, údržbou a výstavbou obecních bytů a městskou dopravou. Výdaje, které jsou spojeny s financováním činností v rámci přenesené působnosti, jsou dány zákony, jež jsou spojeny s ústřední vládou. Financování činností je ve formě dotací či příspěvků, o nichž rozhoduje ústřední vláda. (Provazníková, 2015).

3.8.7 Kontrola hospodaření

Institut přezkoumávání hospodaření provádí kontrolu hospodaření územních celků (Provazníková, 2015).

Povinnost kontrolovat hospodaření obce upravuje zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Tento zákon přesně stanovuje postupy, pravidla přezkoumávání hospodaření, předměty a hlediska. Mezi povinnosti obcí patří zařídit přezkoumání hospodaření za předešlý kalendářní rok (Peterová, 2014).

Podstatou kontroly je sledování hospodárnosti, účelnosti, efektivity výdajů, následné kontroly účtů a doložené dokumentace ¹⁷; (Peterová, 2014).

3.8.8 Zadluženost

Důvodem zadlužeností obcí bývají především neziskové projekty, které jsou hrazeny z kapitálových výdajů. Tyto projekty nepřinášejí obci žádné generování financí na splácení dluhu. Mezi další důvody zadluženosti patří podmínky pro poskytnutí investičních dotací. Mezi tyto podmínky patří finanční spoluúčast obce, kde se obce musí finančními prostředky podílet při realizaci daného záměru. K financování dluhů používají obce bankovní úvěry, návratné finanční výpomoci, výnosy z emitovaných komunálních dluhopisů nebo půjčky ze státního rozpočtu nebo státních fondů. Obce tyto možnosti využívají pro účely, které souvisejí s ochranou životního prostředí, kanalizací, čističek odpadních vod, plynofikací,

¹⁷ MFCR, 2017. Analýza systému kontrol územních samosprávných celků. [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/kontrola-verejnych-financi/financnikontrola/ostatni-dokumenty/analiza-systemu-kontrol-uzemnich-samospr-27552>.

rekonstrukci základních škol, bytů, sportovních areálů atd. Při čerpání půjčky je obec povinna tento závazek splatit, a to v období od jednoho do třiceti let, obec zde ve velkém množství případů ručí svým majetkem, budoucími příjmy nebo směnkou (Císařová, 2008); (Provazníková, 2015); (Toth, 2005).

3.8.9 Hospodaření obcí a sledování dluhu

Usnesení vlády ČR ze dne 12.11.2008 č.1395, o monitoringu hospodaření obcí stanovuje, že Ministerstvo financí každoročně provádí výpočet soustavy informativních monitorujících ukazatelů dále SIMU, kde vyhodnocuje dané výsledky za všechny obce i obcemi zřízené příspěvkové organizace. Součástí použitého vzorce jsou údaje z účetních a finančních výkazů. Pokud ukazatel celkové likvidity dosáhne hodnot, které budou v intervalu $<0;1>$ a současně jejich podíl cizích zdrojů a návratných finančních výpomocí, které byly přijaty k součtu všech aktiv, bude vyšší než 25 % včetně, požádá ministr financí písemně zastupitelstvo dané obce o zdůvodnění neuspokojivého stavu a jejich stanovisko (Císařová, 2008); (Provazníková, 2015).

Informativními ukazateli jsou:

1. Počet obyvatel obce;
2. Celkový příjem;
3. Úroky;
4. Celková dluhová sazba;
5. Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků;
6. Rozvaha aktiv a pasiv;
7. Ukazatel dluhové služby vyjádřený v %;
8. Stav bankovních účtů;
9. Cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci;
10. Úvěry a komunální obligace;
11. Celková zadluženost;
12. Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy;
13. Zadluženost na jednoho obyvatele;
14. Podíl zadluženosti na cizích zdrojích a přijatých návratných finančních výpomocí vyjádřených v %;
15. Krátkodobé závazky;

16. Oběžná aktiva.

Monitorujícími ukazateli jsou:

1. Celková likvidita (current ratio);
2. Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k sumě aktiv, které jsou vyjádřeny v % (Provazníková, 2015).

3.8.10 Finanční analýza

Metody finanční analýzy se obvykle člení na dvě metody a to: elementární a vyšší. Elementární metody vycházejí z použití základních aritmetických operací (sčítání, odčítání, dělení, násobení, procentní počet). Na základě dat, která jsou na vstupu, lze docílit hodnot ukazatelů, které mají předem definovanou úroveň. Mezi výhody této metody patří právě jednoduchost zpracování, menší nároky na technické vybavení a v neposlední řadě jednoduchost interpretace výsledku. Mezi nevýhody se řadí skutečnost, že v případě použití průměru, může dojít ke značnému zkreslení výstupu. Elementární metody se dělí na analýzu absolutních ukazatelů – vertikální analýza, horizontální analýza, analýzu soustav ukazatelů a analýzu poměrových ukazatelů, kterými bývají např. ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti apod.

Vyšší metody vychází nejen z použití složitějších matematických funkcí, jimiž bývají statistické a nestatistické metody, ale také z využití IT HW a SW vybavení (Knápková, 2010); (Máče, 2010); (Otrusínová a kol., 2011).

3.8.11 Absolutní ukazatele

Horizontální analýza

U této analýzy dochází ke sledování vývoje v čase, změnám hodnot položek, které se porovnávají s předešlými obdobími, jež mohou být vyjádřena:

1. V procentech – podíl absolutních změn na určené základně, který vychází obvykle z hodnot minulého období;
2. Absolutně – rozdílem mezi hodnotami položek, které jsou k dispozici ve dvou po sobě sledovaných obdobích;

3. Na základě řetězového nebo bazického indexu – dochází k podílovému porovnání absolutních hodnot z daných údajů z určených období. Při použití analýzy řetězového indexu dochází k porovnání s předchozím obdobím – řetězový efekt. Při použití analýzy bazického indexu se dané období porovnává se stejným základním obdobím (Máče, 2010); (Otrusinová a spol., 2011).

Vertikální analýza

Při použití této analýzy dochází ke kvantifikaci podílu jedné položky na celku, kde velikost podílu jedné položky z celku při sledování dvou po sobě jdoucích období může ukázat vývoj této položky (Otrusinová a spol., 2011).

Vertikální analýza se vyjadřuje v %, proto je dobrá pro porovnání firem v rámci podobného oboru podnikání, nebo při srovnání s průměry v rámci stejného odvětví ekonomiky (Knápková, 2010); (Máče, 2010); (Otrusinová a kol., 2011); (Ručková, 2015).

3.8.12 Poměrové ukazatele

Ukazatel likvidity

Tento ukazatel porovnává závazky, které je nutné uhradit s tím, co má obec k dispozici na jejich uhrazení (Ručková, 2015); (Sedláček, 2011).

Ukazatel likvidity vyjadřuje schopnost podniku řádně a včas splácet své krátkodobé závazky. Pro hodnocení a řízení likvidity je požadována důkladná analýza, kde jsou podrobné údaje a propočty. Tato analýza může být prováděna pomocí dvou metod.

1. Použití absolutních dat – základem jsou data z finančních výkazů, která jsou posuzována na základě vývoje nebo z hlediska dané struktury;
2. Použití poměrových ukazatelů (Otrusinová a kol., 2011).

U poměrových ukazatelů se rozlišují tři stupně a to: běžná likvidita, pohotová likvidita a peněžní likvidita.

1. Běžná likvidita – jedná se o prostředky, které se používají k úhradě závazků. Mezi tyto závazky patří veškeré položky oběžných aktiv; doporučená hodnota výsledku by měla dosahovat rozmezí 1,5 -2,5 v závislosti na daném odvětví;

2. Pohotová likvidita – jsou prostředky, které se používají převážně k úhradě závazků. Jedná se tedy o aktiva po vyloučení nejméně likvidní položky, kterou jsou zásoby. Výsledná hodnota má dosahovat rozmezí 1,0 – 1,5;
3. Peněžní likvidita – toto je nejpřesnější, ale také nejvíce přísný ukazatel. Výstup ukáže, jakou má daný subjekt schopnost uhrazovat své závazky. Za prostředky k úhradě závazků obce je považován celkový objem krátkodobého finančního majetku. Doporučenou hodnotou výstupu jsou hodnoty (0,1) 0,2-0,5 (0,7) (Knápková, 2010); (Máče, 2010); (Otrusínová a kol., 2011).

Sedláček (2011) ve své publikaci uvádí, že je také žádoucí v této analýze sledovat poměr mezi ukazatelem běžné a pohotové likvidity. V případě, že hodnota pohotové likvidity se výrazně liší (dosahuje nižší hodnoty), je to důkazem pro obsah nadměrné váhy zásob (Sedláček, 2011).

Ukazatel zadluženosti

Tento ukazatel indikuje míru financování aktiv cizími zdroji. Na základě toho posoudí danou míru rizika, kterému je firma vystavena při tvorbě struktury vlastních a cizích zdrojů (Knápková, 2010); (Máče, 2010).

V případě municipálních firem se využívají nejčastěji tyto ukazatele zadluženosti:

1. Finanční samostatnost – vlastní kapitál/celková pasiva;
2. Míra zadluženosti vlastního kapitálu – cizí kapitál/ vlastní kapitál;
3. Věřitelské riziko – cizí kapitál/ celková pasiva (Knápková, 2010); (Máče, 2010); (Otrusínová a kol., 2011).

Ukazatel míry oddlužování

Vyjadřuje po podíl cizích zdrojů, které je možné uhradit z cash flow za daný rok. Tyto údaje lze vyčíst z výkazu, nebo je lze odhadnout. Pro odhad se používá součet hospodářského výsledku, změn stavů rezerv a odpisů.

$$\text{Ukazatel míry oddlužování} = \frac{\text{cash flow}}{\text{cizí zdroje}} \text{ (Otrusínová a kol., 2011).}$$

Ukazatel míry oddlužování

Ukazatel vyjadřující míru soběstačnosti z pohledu pokrytí nákladů, které jsou vázány na hlavní činnosti z dosažených výnosů. Výpočet je dán vztahem – výnosy z hlavní činnosti/náklady na hlavní činnost. Tento výsledek je dán v %. Výpočet obsahuje pouze neinvestiční akce. Pokud výsledná hodnota ukazatele vyjde 100 %, celkové hodnocení je pozitivní. V případě vyššího výsledku tzn. hodnota je větší než 100 %, se jedná o informaci, že výnosy jsou vyšší než náklady. Pokud je hodnota výsledku nižší tzn. hodnota ukazatele vyjde pod 100 %, je to indikací, že se jedná o nedostatečné krytí nákladů výnosy (Kraftová, 2002); (Otrusinová a kol., 2011).

Ukazatel míry oddlužování

Výsledek značí, kolik jednotek vlastního kapitálu právě kryje jednotku cizího.

$$\text{Ukazatel míry oddlužování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí zdroje}} \text{ (Otrusinová a kol., 2011).}$$

Ukazatel samofinancování

Tento ukazatel udává, kolik je dán podíl vlastních zdrojů na celkovém objemu daných zdrojů.

$$\text{Ukazatel samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková pasiva}} \text{ (Otrusinová a kol., 2011).}$$

3.9 Strategický plán rozvoje města

Jedná se o jeden ze základních dokumentů územního celku (obce, města nebo mikroregionu). Tento dokument vyjadřuje předpokládaný vývoje daného celku v dlouhodobém časovém horizontu. Městský nebo obecní úřad vytváří tento koncepční a rozvojový dokument. Data v něm vychází ze stavu veřejných a soukromých aktivit, které jsou brány ze současného stavu. Mezi tyto aktivity patří např. ekonomické, demografické, kulturní či sociální charaktery, které se vážou na území dané lokality. Hlavním cílem je organizace rozvoje všech zájmů, aby docházelo k prosperování obce jako celku. Mezi další cíle se řadí poskytnutí orientace, která je zaměřená na podnikatelské subjekty, kdy dochází

ke stanovení dlouhodobých podnikatelských plánů. Za sestavování strategického plánu zodpovídá větší skupina autorů, kteří mají širší zaměření. Než se plán sestaví, trvá to přibližně půl roku až rok, u složitějších a komplexnějších případů se tato doba může prodloužit. Výsledný plán bývá v obvyklých případech oponován neziskovými organizacemi.

Strategický plán rozvoje města má 3 základní úrovně:

1. Návrhová část;
2. Implementační část;
3. Vyhodnocovací část ¹⁸.

3.9.1 Návrhová část

Návrhová část obsahuje návrh na strategický plán rozvoje města. Strategie je vypracována na základě kombinace expertních a komunitních metod. Mezi klíčové oblasti mohou být zvoleny návaznosti na předchozí strategický plán – pokud je. Vize se vytvoří při jednání pracovních skupin, kde se prodiskutují první návrhy cílů. Definuje se obsahové zaměření na předem určené klíčové oblasti, dále pak cíle a opatření. Před finální verzí této části proběhne veřejné projednání, kde může veřejnost navrhnout k předloženým návrhům vhodné podněty k zapracování.

Návrhová strategie bere v potaz výstupy analytické části, které se zpracují na základě dostupných dat a to statistických, textových a podobných informací.

Strukturu návrhové části strategického plánu rozvoje města lze obecně rozdělit do těchto dvou skupin:

1. Strategický plán;
2. Akční plán.

Strategický plán

Strategický plán lze rozdělit na tyto části:

1. Vize (jedná se o úvodní část, která v pár větách popisuje cíle);
2. Klíčová oblast (je rozdělena do dvou částí investiční a neinvestiční oblast);

¹⁸ MEPCO, 2017. Rozvoj měst. [online]. [cit. 2021-10-16]. Dostupné z <http://www.mepco.cz/index.php/rozvoj-mest/>.

3. Cíl (popisuje cíl oblasti např. zlepšit podmínky pro společenský život);
4. Opatření (popisuje konkrétní činnosti, jak dosáhnout cílů např. vybudování volnočasového areálu);
5. Předpoklady a rizika pomocí SWOT analýzy (analýza S (Strengths), W (Weaknesses), O (Opportunities), T (Threats); silné, slabé stránky, hrozby a příležitosti ^{19, 20};
6. Zodpovědné osoby (kdo je za daný záměr zodpovědný);
7. Partneři (kdo je partnerem např. podnikatelé);
8. Indikátory a cíle.

Akční plán

Obsahuje projekty a aktivity, které naplňují opatření strategického plánu rozvoje města ²¹.

3.9.2 Implementační část

Pro úspěšnou realizaci plánu a následně jeho využívání při řízení dalšího rozvoje města, je nutné zařadit efektivní procesy a organizační kroky. Právě tyto kroky jsou obsahem implementační části, a to:

1. Procesy a mechanismy k vyhodnocení a následné kontrole při plnění cílů;
2. Procesní úkoly a zodpovědnosti nad jednotlivými subjekty, které jsou zodpovědné při provádění a následné kontrole ohledně naplňování cílů strategického plánu;
3. Provázání mezi strategickým a akčním plánem na rozpočet, ale i výhledy na rozpočet města;
4. Aktualizační proces strategického plánu rozvoje města ²².

3.9.3 Vyhodnocovací část

Vyhodnocovací část obsahuje rekapitulaci sestavení klíčových oblastí (investiční a neinvestiční) a jsou dále zopakovány stanovené cíle.

¹⁹ CYMEON, 2013. History of SWOT Analysis. [online]. [cit. dne 2021.09.16]. Dostupné z: <http://www.cymeon.com/swot-history>.

²⁰ MINDTOOLS, 2014. SWOT Analysis. [online]. [cit. dne 2021.09.06]. Dostupné z: https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05.html.

²¹ MEPCO, 2017. Rozvoj měst. [online]. [cit. 2021-10-16]. Dostupné z <http://www.mepco.cz/index.php/rozvoj-mest/>.

²² Tamtéž.

3.10 Rating obce

Jedná se o nástroj, který se používá pro hodnocení subjektů (podniků, obcí, státu, krajů atd.). Ve zjednodušené formě odráží míru rizika, s jakou určený subjekt dodrží svým závazkům např. přijetí půjčky. To ovlivní, za jakých podmínek mu věřitel dané finance půjčí. U ratingového hodnocení může být výstupem automatizovaný přístup nebo expertní posouzení. V prvním kroku je dané hodnocení založeno na bodovacích přístupech. Toto lze provést rychlým způsobem, a to pro větší množství subjektů. V druhém kroku je provedeno detailní posouzení, a to na konkrétních data. Zde se berou v potaz i specifika daného subjektu včetně dat, která bývají těžko kvantifikovatelná. Druhá část je samozřejmě více časově i finančně náročná.

Hodnocení je rozděleno do 7 stupňů, kde nejlepší je hodnocení A+ a nejhorší C-. Bere se v potaz výsledek vyhodnocení 27 ukazatelů a to 20 finančních a 7 nefinančních. Mezi klíčové ukazatele patří výše dluhu, který je přepočítán na obyvatele ve vztahu k hodnotě pasiv obce. Mezi nefinanční patří např. informace o infrastruktuře nebo o vybavenosti dané obce.

Smyslem ratingů obcí je přínos základních informací o finanční situaci daného subjektu a s těmito informacemi lze nadále pracovat a na základě nich nastavit podmínky. Rating slouží také jako ukazatel pro hromadné hodnocení obcí, kdy zobrazuje obyvatelům obce informace o tom, jak jejich zastupitelé hospodaří s přidělenými financemi.

Výsledná ratingová škála je dále doplněna i seznamem silných a slabých stránek finančního hospodaření. Silné i slabé stránky mohou být použity jako námět ke zlepšení stavu hospodaření.

Špatná finanční situace obce, může v krajních případech vést k odbavení obecních účtů, omezení kvality a objemu poskytovaných služeb či nedobrovolnému prodeji majetku. Situace nemusí být způsobena jen protiprávným jednáním, ale např. volbou nevhodného partnera pro investiční záměr, špatného odhadu na trhu, přecenění schopnost obce.

Případné riziko může být způsobeno několika faktory. Jedním z nich je výsledek podmínek, na jejichž základě fungují české obce. U těchto podmínek platí, že jsou založeny na vysokém podílu kapitálových výdajů. Jejich výnosy nejsou tak velké, aby měly obce možnost splatit půjčku, které je spojena s financováním daného projektu. U takového typu investic dojde k zatížení budoucích výdajů s větším množstvím provozních nákladů. Při splacení této jistiny dochází ke splacení na úkor dalších výdajů obce.

Mezi další faktory patří skutečnost velmi malého prostoru českých obcí pro zvýšení jejich příjmů při pokusu o hledání finančních prostředků na splacení jejich dluhu. Většina příjmů v obcích je získávána na základě rozpočtového určení daní nebo v podobě různých dotací. Jedinými zdroji příjmů, které může získat obec navíc jsou např. prodej majetku, zvýšení příjmů z činností, zvýšení daně z nemovitosti atd. Z výše uvedeného výčtu je zřejmé, že s ohledem na budoucí možnosti řádné úhrady závazku, je důležité velmi dobře zvážit případnou půjčku ²³.

²³ IRATING, 2021. Rating obcí (Moderní obec, květen 2021). [online]. [citováno dne 06.09.2021]. Dostupné z: <https://www.informaceoobcich.cz/2021/06/rating-obci/>.

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika obce Bakov nad Jizerou

Bakov nad Jizerou je město ležící v okrese Mladá Boleslav. Město je geograficky situováno mezi městy Mladá Boleslav a Mnichovo Hradiště. Bakov nad Jizerou patří mezi významná historická místa, jelikož jeho historie se datuje až do 13. století²⁴. Město má rozlohu 27,01 km²²⁵ s počtem obyvatel 5175²⁶. K městu také náleží přilehlé části: Trenčín, Malá Bělá, Zvířetice, Podhrádí, Horka, Buda, Studénka, Chudoplesy, dále samoty: Brejlov, Malý Rečkov, Velký Rečkov a Klokočka²⁷.

4.1.1 Historie územněsprávního začlenění

1. 1850 – politický okres Mladá Boleslav, soudní okres Mnichovo Hradiště, kraj Jičín
2. 1855 – soudní okres Mnichovo Hradiště, kraj Mladá Boleslav;
3. 1868 – politický i soudní okres Mnichovo Hradiště²⁸;
4. 1939 – politický okres Mnichovo Hradiště, Oberlandrat Praha.
5. 1942 – politický okres Mladá Boleslav, soudní okres Mnichovo Hradiště, Oberlandrat Praha²⁹;
6. 1949 – okres Mnichovo Hradiště, Liberecký kraj³⁰;
7. 1960 – okres Mladá Boleslav, Středočeský kraj³¹.

²⁴ BAKOVNJ, 2012. Historie. [online]. [cit. 2021-06-28]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/cs/turista/o-bakovu/historie.html>.

²⁵ BAKOVNJ, 2017. Strategický plán rozvoje města Bakov nad Jizerou pro období 2018-2028. [online]. [cit. 2021-06-28]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/cs/deni-ve-meste-a-okoli/informace-nejen-z-mestskeho-uradu/archiv-2018/strategicky-plan-rozvoje-mesta-bakov-nad-jizerou-pro-obdobi-2018-2028.html>.

²⁶ CZSO, 2021. Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2021. [online]. [cit. 2021-07-26]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>.

²⁷ BAKOVNJ, 2013. Obce a osady ve správě města. [online]. [cit. 2021-07-26]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/cs/turista/o-bakovu/obce-a-osady-ve-sprave-mesta/>.

²⁸ CISLEITHANIEN, 2008. Správní dějiny Predlitavska 1850-1918. [online]. [cit. 2021-07-26]. Dostupné z <https://cisleithanien.webnode.cz/spravni-dejiny-predlitavska-1850-1918/>.

²⁹ HARTAU, 1940. Amtliches Deutsches Ortsbuch für das Protektorat Böhmen und Mähren. [online]. [cit. 2021-07-26]. Dostupné z <http://www.hartau.de/PBM/Protektorat.html>.

³⁰ MVCR, 1949. Sbírnka zákonů republiky Československé [online]. [citováno dne 26.07.2021]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20110522061727/http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1949/sb02-49.pdf/>.

³¹ MVCR, 1960. Sbírnka zákonů republiky Československé [online]. [citováno dne 26.07.2021]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20110522053903/http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1960/sb15-60.pdf/>.

Pro Bakov nad Jizerou je město Mladá Boleslav obcí s rozšířenou působností. Zastupitelstvo města Bakova tvoří 21 zastupitelů a to: 1x starosta, 1x místostarosta a 5x členové rady³². Město má celkem 47 zaměstnanců a to: 23 na MěU, 4 v knihovně včetně TIC, 15 v technické četě a 5 na městské policii³³.

4.1.2 Infrastruktura

I přes fakt, že se jedná o malé město, které má pod sebou přilehlé obce, dá se zde nalézt mnoho občanského vyžití.

Dopravní infrastruktura

Dálnici D10, na kterou se dá připojit z Bakova nad Jizerou, začíná v Praze, projíždí přes Mladou Boleslav a končí v Turnově, kde se napojuje na další dopravní síť. Čtyři železniční stanice, kde minimálně 2 stojí za zmínku a to: zastávka Bakov nad Jizerou město – ideální pro start turistické trasy a zastávka Bakov nad Jizerou – důležitý traťový uzel. Autobusová doprava je také nezbytnou částí dopravní infrastruktury, vedou zde linky do cílů: Kněžmost, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Bělá pod Bezdězem a Praha.

Technická infrastruktura

V přilehlé části města se nalézá čistička odpadních vod, ve městě je dále vybudována kanalizace a v plánu je budování optické sítě pro rychlejší datovou komunikaci.

Občanské vybavení

Nalezneme zde nemalé množství dětských hřišť a sportovišť, která prošla modernizací, jež jsou např. u základní školy, sokolovny, Malé Bělé nebo v ulici Pod Strání. Ve městě je divadlo, kde občané mají možnost navštívit divadelní představení. Dále je zde radnice, kde probíhá mimo jiné i vítání občánků, a v neposlední řadě také městský úřad. Za zmínku jistě stojí 2 minipivovary, restaurace, hospody, pizzerie, benzinová pumpa atd.

³²BAKOVNJ, 2021. Zastupitelstvo města [online]. [citováno dne 26.07.2021]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/cs/samosprava/vedeni-mesta-zastupitelstvo-rada/zastupitelstvo-mesta/>.

³³BAKOVNJ, 2021. Organizační řád [online]. [citováno dne 26.07.2021]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/filemanager/files/821095.pdf>.

Veřejná prostranství

V dochozí vzdálenosti se nachází zajímavá turistická místa, kterými jsou např.: Kostel sv. Bartoloměje, Obora Klokočka, Zřícenina zámku Zvířetice, Morový sloup Nejsvětější trojice z roku 1727, Hřbitovní kaple sv. Barbory, Přírodní rezervace Vrch Baba u Kosmonos, Přírodní památka Podhradská tuň, Český Ráj a další ³⁴.

4.1.3 Majetek obce

Obec vlastní relativně velké množství majetku, který je využíván účelně a hospodárně v souladu s obecními zájmy a úkoly, které jsou stanoveny zákonem. Obec se o svůj majetek stará a rozvíjí ho. Majetek obce je chráněn před zničením, zneužitím, odcizením nebo poškozením. Celkový majetek obce je rozdělen do níže uvedených oblastí:

1. V oblasti budov to jsou např. byty k bydlení, kde jich obec vlastní 21 o celkové hodnotě cca 52,38 mil. Kč, nebytové budovy občanské vybavenosti (knihovna, městský úřad atd.) v počtu 111 o hodnotě cca 119,57 mil. Kč, ostatní stavby (garáže, sklady) v počtu 9 o hodnotě cca 2,6 mil. Kč.
2. V sekci pozemků jsou to lesní pozemky o výměře 654.005 m² v hodnotě 13,1 mil. Kč, zahradní pozemky, pastvy, rybníky o rozloze 1.205.799 m² o celkové hodnotě 8,99 mil. Kč, zastavěné a ostatní plochy o výměře 620.855 m² a hodnotě 5,91 mil. Kč a ostatní pozemky o výměře 192.367 m² v hodnotě 1,41 mil. Kč.
3. V oblasti samostatných věcí movitých a souborů movitých věcí má obec 106 ks v hodnotě 39,63 mil. Kč a v sekci drobného dlouhodobého hmotného majetku má obec 1.206 ks o hodnotě 11,34 mil. Kč.

Nejzajímavější majetek je rozepsán níže pro detailnější pohled na daný majetek.

³⁴ BAKOVNJ, 2021. NÁVRH pro veřejné projednání [online]. [citováno dne 26.07.2021]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/filemanager/files/821095.pdf>.

Základní škola

Základní škola se nachází nedaleko náměstí. Kapacita zařízení je 460 dětí. S ohledem na skutečnost, že počet dětí, které navštěvují školu se ani zdaleka nepřibližuje k maximální kapacitě, není důvod, aby obec do budoucna uvažovala o rozšíření kapacity. Historie školy se datuje až k roku 1894, kdy školní rada skrze pana Fibigera požádala o postavení nové školy. Dne 10.05.1905 se rada rozhodla, že stavbu povede místní stavitel pan Kynzl. Pan Kynzl předložil plány a rozpočet, který v té době byl ve výši 100.000 Kčs. Stavba byla zahájena 28.06.1905. Realizace probíhala něco přes rok a v srpnu 1906 byla dokončena ³⁵.

Mateřská škola

Mateřská škola se nachází v těsné blízkosti školy základní. Škola má kapacitu 180 dětí. Vzhledem ke skutečnosti, že kapacita školy není plně obsazena a počet dětí v obci nepřibývá, není důvod, aby obec přemýšlela o rozšíření kapacity. Provoz objektu je rozdělen do sedmi smíšených tříd dle věku. Tyto třídy jsou poté rozmístěny ve 3 pavilonech, které jsou označeny A, B a H. Prostory školy jsou velké a objekt je situován na jihovýchod, díky tomu jsou prostory velmi dobře osvětleny. Jedním z důležitých prvků školy je velká zahrada, která dostala moderní hrací prvky ³⁶.

Stanoviště Městské policie

V obci došlo ke schválení usnesení zastupitelstva města č. 40 ze dne 15.03.2006, jež neslo rozhodnutí o zřízení Městské policie. Tamější police má za úkol, jako i ostatní městské policie, zabezpečit místní záležitosti veřejného pořádku v mezích působnosti města a plnění dalších úkolů, které stanoví zákon č.553/1991 Sb. o Obecní policii nebo zvláštní zákon. Mezi práva každého občana patří možnost obrátit se na strážníka se žádostí o pomoc. Povinností strážníka, pokud je to v jeho rozsahu úkolů povoleno, je požadovanou pomoc poskytnout.

³⁵ ZSBAKOVNJ, 2022. Historie [online]. [citováno dne 03.02.2022]. Dostupné z <http://www.zsbakovnj.cz/skola/historie/>.

³⁶ MSBAKOVNJ, 2022. Charakteristika školy [online]. [citováno dne 03.02.2022]. Dostupné z <http://www.msbakovnj.cz/zima/charakteristika-skoly>.

Při plnění úkolů dochází k úzké spolupráci s policií České republiky. Starosta obce koordinuje Městskou policií ³⁷

Volnočasový areál VČAS

Tento prostor byl vybudován v prostorách bývalého koupaliště na základě poskytnuté dotace z ROP Střední Čechy. Otevření areálu proběhlo k 30.04.2010 a jeho provoz je celoroční. V letních měsících od 01.06.-31.08. je k dispozici pro koupání vodní nádrž. Samozřejmostí je, že voda je pravidelně podrobována kontrole Krajskou hygienickou stanicí Středočeského kraje. V areálu se dále nachází in-line dráha o délce téměř 1 km, sportoviště, dětské hřiště, sociální zázemí včetně sprch a šatny. Vstup do areálu je zdarma. V období od května do září je možnost pronajmutí čtyřlůžkové nebo šestilůžkové chatky, dále možnost ubytování ve vlastních stanech nebo karavanech. V neposlední řadě je zde možnost pronájmu vytápěné klubovny, apartmánů nebo lze pronajmout celý areál či jeho část na pořádání společenských činností ³⁸.

Turistické informační centrum Zvířetice

Centrum vzniklo v obci Podhradí v roce 2015 na základě dotace Evropské unie. Tento objekt je základnou a také zázemím veškerých aktivit, které se týkají tamější zříceniny Zvířetice nebo výchozím bodem k prohlídkovým okruhům u projektu „Ztracený zámek“ ³⁹.

Městská knihovna

Knihovna se nalézá na Mírovém náměstí v bývalé farní budově v těsné blízkosti od kostela sv. Bartoloměje. Knihovna se původně nalézala v prvním patře budovy, ale v roce 2002 došlo k přemístění do přízemí. Vyjma knih jsou zde nabízeny i časopisy, audioknihy, denní tisk, přístup na internet nebo možnost kopírování. Jsou zde v pravidelném intervalu pořádány semináře i výstavy s cílem motivace lidí ke čtení ⁴⁰.

³⁷ BAKOVNJ, 2016. Městská policie [online]. [citováno dne 05.02.2022]. Dostupné z <https://www.bakovnj.cz/cs/organizace-a-slozky-mesta/mestska-policie/>.

³⁸ BAKOVSKO.EU, 2021. Volnočasový areál [online]. [citováno dne 07.02.2022]. Dostupné z <https://www.bakovsko.eu/#clanek=263065>.

³⁹ ZVIRETICE, 2022. Základní údaje [online]. [citováno dne 09.02.2022]. Dostupné z <https://www.zviretice.cz/infocentrum/>.

⁴⁰ KNIHOVNABAKOV, 2022. Základní údaje [online]. [citováno dne 13.02.2022]. Dostupné z <https://www.knihovnabakov.cz/o-knihovne/#>.

Muzeum

Datum založení vlastivědného muzea se datuje do roku 2002 a nalézá se ve stejné budově jako městská knihovna. Cílem je seznámit návštěvníky s historií kraje, kulturními a přírodními reáliemi mikroregionu. Část expozice je věnována hrnčířství – jedná se o nejstarší řemeslo, které se v Bakově nad Jizerou provozovalo dále historii zříceniny Zvířetice a v neposlední řadě Jiřímu Ignáci Linkovi, rodákovi, který se stal známým českým hudebním skladatelem ⁴¹.

4.1.4 Demografická struktura obce

Vývoj populace v obci Bakov nad Jizerou za období 2016-2020 je zobrazen v následující tabulce č 4.

Tabulka č. 4 Vývoj počtu obyvatel v Bakově nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	5 176	5 158	5 148	5 156	5 175
Bazický index	100 %	99,65 %	99,46 %	99,61 %	99,98 %

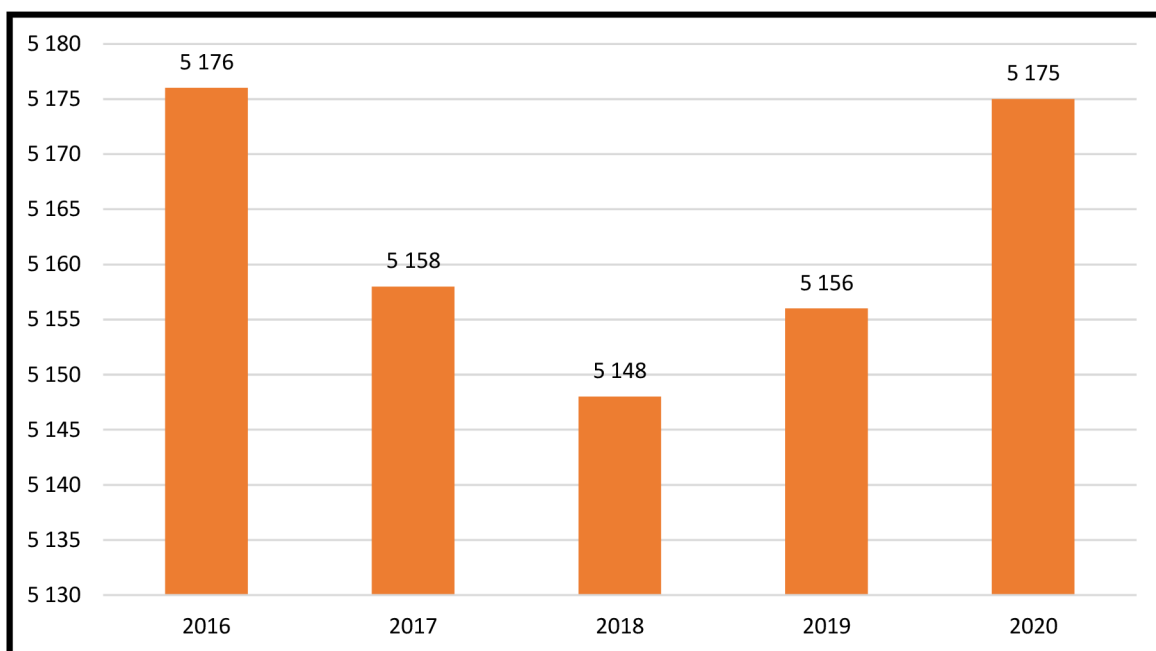
Zdroj: ČSU, 2021

Z výše uvedené tabulky č.4 je patrné, že počet obyvatel ve sledovaném období se markantně nezměnil a je tedy z velké části stabilní. Rok 2016 jako výchozí rok měl, co se týče do počtu obyvatelstva, za sledované období největší hodnotu. Od roku 2016 do 2018 byl trend sestupný. Roku 2018 dosáhl počet obyvatelstva minima – hodnoty 5148. Od roku 2019 počet obyvatel rostl a v roce 2020 dosáhl o 1 obyvatele méně než ve výchozím roce 2016.

Pro větší přehlednost je trend změny počtu obyvatelstva v obci znázorněn v grafu č.1.

⁴¹ KNIHOVNABAKOV, 2022. O muzeu [online]. [citováno dne 13.02.2022]. Dostupné z <https://www.knihovnabakov.cz/o-muzeu/>.

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020

Zdroj: ČSU, 2021

Tabulka č. 5 popisuje sociálně-demografickou strukturu obyvatel v obci Bakov nad Jizerou ke dni 31.12.2020. Z tabulky lze vyčíst, že poměr žen a mužů je obci relativně vyrovnaný. Nejvyšší počet mužů i žen je zastoupený v kategorii 15-64 let. Děti ve věku 0 - 14 let je 850, počet lidí v kategorii 15-64 je 3294 a v poslední kategorii 65+ je 1031 jedinců.

Tabulka č. 5 Zobrazení zastoupení mužů a žen dle biologické kategorie v obci Bakov nad Jizerou ke dni 31.12.2020

Název položky/ rok	Muži			Ženy		
	Celkem	2606			2569	
Podle věku	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
	438	1737	431	412	1557	600
Průměrný věk	42,6					

Zdroj: ČSU, 2021

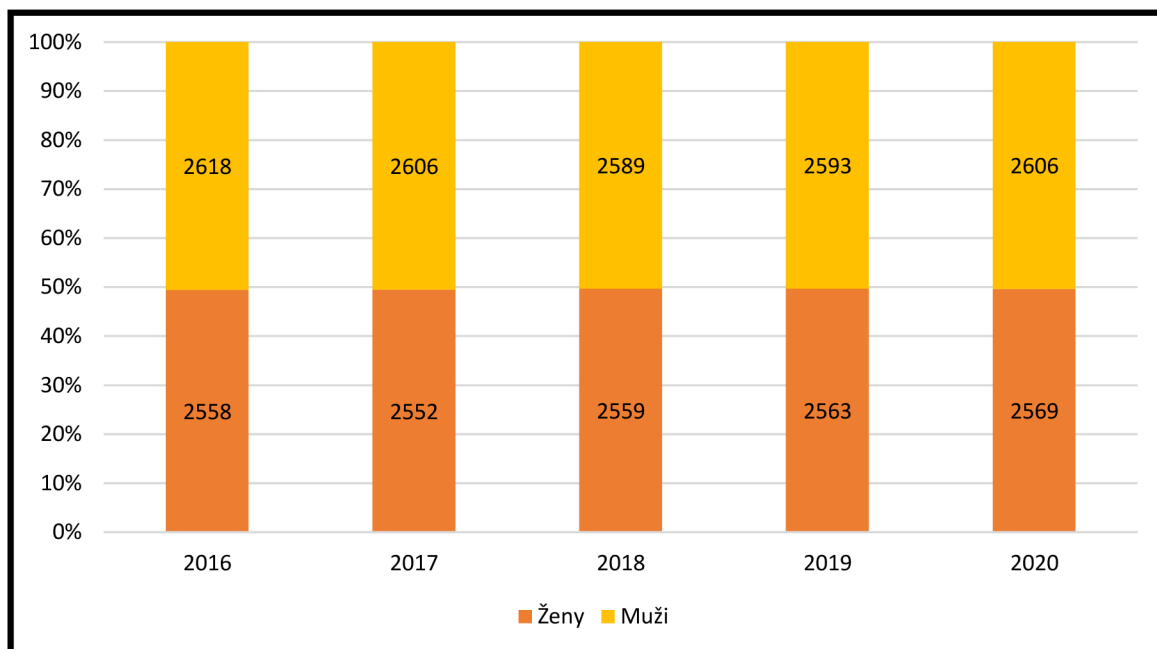
Tabulka č. 6 Zobrazení zastoupení mužů a žen v obci Bakov nad Jizerou v období 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Ženy	2558	2552	2559	2563	2569
Muži	2618	2606	2589	2593	2606

Celkem	5176	5158	5148	5156	5175
--------	------	------	------	------	------

Zdroj: ČSU, 2021

Graf č. 2 Zobrazení zastoupení mužů a žen v obci Bakov nad Jizerou v období 2016-2020

Zdroj: ČSU, 2021

4.2 Analýza rozpočtu obce

U sestavování rozpočtu obcí používají obce dvojí průřez. Řadí ho na běžný a na kapitálový rozpočet. Toto základní rozdělení rozpočtu umožní konkrétně určit, jak dokáže obec se svými financemi hospodařit. Tato kapitola se zaměřuje na analýzu obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020.

4.2.1 Běžný rozpočet

Běžný rozpočet u obce se rozlišuje na běžné příjmy včetně běžných transferů (neinvestičních) a běžné výdaje. Položky v běžném rozpočtu se vyznačují svojí stabilitou a rozhodování o obsažených položkách je jednoduché. Matematickou operací rozdílu těchto položek lze zjistit saldo běžného rozpočtu. V případě, kdy se příjmy rovnají výdajům, jedná se o rozpočet vyrovnaný, saldo je tedy nulové. V případě situace, že jsou příjmy nižší než

výdaje, je to rozpočet schodkový. V opačném případě, tj. příjmy jsou vyšší než výdaje, jedná se o rozpočet přebytkový.

Běžné příjmy

U rozpočtu lze běžné příjmy u veškerých subjektů dělit na daňové, nedaňové a běžné transfery. Hodnota celkových běžných příjmů se za sledované období pohybovala mezi 79,20 mil. Kč, a to v roce 2016, až do cca 111,81 mil. Kč v roce 2020. Ve sledovaném období hodnota celkových běžných příjmů v čase stoupala.

Tabulka č. 7 Příjmy běžného rozpočtu v letech 2016-2020 obce Bakov nad Jizerou (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	64,22	68,31	76,11	82,11	88,05
Nedaňové příjmy	12,16	11,45	12,31	12,31	14,15
Běžné transfery	2,83	4,22	6,10	6,69	9,62
Celkem	79,20	83,99	94,52	101,11	111,81
Bazický index	1,00	1,06	1,19	1,28	1,41
Řetězový index	-	1,06	1,13	1,07	1,11

Zdroj: výkazy pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

V grafickém zobrazení grafu č. 3 a tabulky č. 7 je patrné, že největší položkou z 3 zmíněných částí (daňové příjmy, nedaňové příjmy a běžné transfery) jsou daňové příjmy. Daňové příjmy tvoří v průměru 80 % celkových běžných příjmů obce. Tento typ příjmů je přidělen na základě rozpočtového určení daní a obec jej nemůže ovlivnit. Daňový typ příjmu je rozdělován na základě určených kritérií a to:

1. Násobku postupných přechodů – 80 %;
2. Počtu obyvatel obce – 10 %;
3. Počtu dětí, které navštěvují školu, která je zřízená obcí – 7 %.
4. Katastrální výměry obce – 3 %.

Nejvyšší hodnota daňových příjmů byla dosažena v roce 2020 a to přes 88,05 mil. Kč. U stejného roku je dále ale patrné, že daňové příjmy na celkovém pozorování dosáhly nejmenší hodnoty celkové sumy a to 78,7 %. Na druhé straně nejnižší pozorovaná hodnota byla dosažena v roce 2016 a to cca 64,22 mil. Kč.

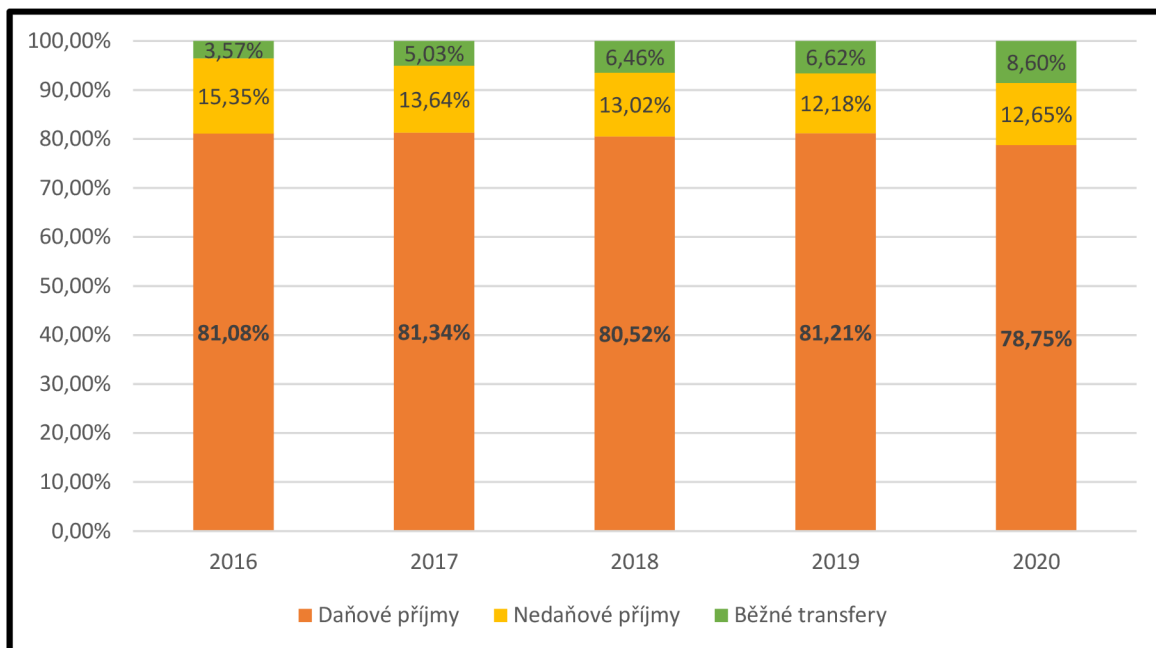
Nedaňové příjmy jsou na rozdíl od těch daňových ovlivnitelné obcí. Tento typ příjmů zahrnuje především příjmy z vlastní činnosti. Největšího příjmu dosahovaly v roce 2020 s hodnotou cca 14,15 mil. Kč. Nejnižšího příjmu dosahovaly v roce 2017 s okolo 11,45 mil Kč. Nedaňové příjmy tvoří ve sledovaném období v obci 12,2 – 15,3% podíl celkových příjmů.

Běžné transfery (dotace) mají za cíl v co největší míře financování provozních, pravidelně opakujících se úkonů (potřeb) v daném rozpočtovém období. Nejčastěji to jsou potřeby obce, které obec zajišťuje na základě přenesené odpovědnosti na zabezpečení veřejných statků. Tento typ příjmů představoval ve sledovaném období nejmenší podíl v celkovém běžném příjmu obce. Největší hodnotu dosáhl v roce 2020 a to cca 9,62 mil. Kč, s celkovým 8,6% podílem na příjmech běžného rozpočtu v daném roce. Naopak nejmenší hodnoty dosáhl v roce 2016 a to cca 2,83 mil. Kč s 3,6% podílem na celkových běžných příjmech v daném roce.

Bazický index říká, o kolik procent došlo ke změně u výše rozpočtu v jednotlivých obdobích ke sledovanému období – výchozímu tj. 2016. V roce 2017 došlo ke zvýšení běžných příjmů o 6,0 %. V roce 2018 došlo ke zvýšení běžných příjmů o 19,3 %. V roce 2019 došlo ke zvýšení běžných příjmů o 27,7 %. V roce 2020 došlo ke zvýšení běžných příjmů o 41,2 %.

Řetězových index uvádí, o kolik procent došlo ke změně ve výši rozpočtu v daném roce oproti roku předešlému. V roce 2017 došlo ke zvýšení běžných příjmů o 6,0 %. V roce 2018 byl příjem větší o 12,5 %. Rok 2019 měl příjmy vyšší o 7,0 %. V roce 2020 došlo ke zvýšení o 10,6 %.

Graf č. 3 Vývoj běžného rozpočtu v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (v %)

Zdroj: výkazy pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Daňové příjmy

Největší položkou běžných příjmů obecního rozpočtu jsou právě daňové příjmy. Tento typ příjmů se dělí na dvě kategorie:

1. Daně sdílené;
2. Daně svěřené.

U daních sdílených se jedná o daň z přidané hodnoty, daň z příjmu právnických osob, daň z příjmu fyzických osob a v neposlední řadě o daň v oblasti hazardních her.

Daně svěřené jsou ty, které jdou přímo do rozpočtu dané obce, patří mezi ně např. daň z nemovitých věcí.

Největší část daňových příjmů obcí tvoří přerozdělované daně. Ostatní daňové příjmy se skládají z místních poplatků např. poplatky ze psů, poplatky za znečištění ovzduší, poplatky ze vstupného, poplatky za užívání veřejného prostranství nebo poplatky za likvidaci komunálních odpadů. V roce 2016, tedy výchozím roku pozorování, činily daňové příjmy obce 64,22 mil. Kč. Z tabulky č. 8 je patrné, že trend vývoje daňových příjmů

má vzestupnou tendenci a nezaznamenal ani meziroční pokles. V roce 2020 byly daňové příjmy nejvyšší a dosáhly hodnoty 88,05 mil. Kč. Mezi největší položky patří daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických a právnických osob. Tyto položky tvoří v průměru přes 90 % celkových daňových příjmů obce.

Následující tabulka č. 8 zobrazuje vývoj položek daňových příjmů.

Tabulka č. 8 Daňové příjmy obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Daň z příjmu fyzických osob	16,51	16,78	18,05	21,50	20,30
Daň z příjmu právnických osob	15,30	15,82	16,70	17,71	24,89
Daň z přidané hodnoty	25,69	29,00	34,45	36,06	35,79
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	2,78	2,75	2,76	2,79	2,79
Správní poplatky	0,32	0,31	0,34	0,23	0,31
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	0,26	-	-	-	-
Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v oblasti hazardních her	-	0,36	0,40	0,43	0,49
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	0,02	0,00	0,00	0,02	0,11
Daň z nemovitých věcí	3,34	3,30	3,40	3,36	3,36
Celkem	64,22	68,31	76,105	82,11	88,05
Bazický index	1,00	1,06	1,19	1,28	1,37
Řetězový index	-	1,06	1,11	1,08	1,07
Podíl na běžných příjmech v %	81,08%	81,34%	80,52%	81,21%	78,75%

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Nedaňové příjmy

Mezi další klíčovou složkou běžných příjmů obce se řadí nedaňové příjmy. Tento typ příjmů se nedá jednoznačně určit, jedná se ve větší míře o nárazový typ příjmu. Rozdílem mezi daňovými a nedaňovými příjmy je ten, že nedaňové příjmy nejsou upraveny žádným zákonem. Jedná se čistě o příjmy, které získala obec svou vlastní činností. Tento typ příjmů se konkrétně skládá z nájmu bytových a nebytových prostor, nájmu pozemků a nájmu z ostatních nemovitostí obce. V neposlední řadě jsou zde obsaženy dále příjmy ze vstupného,

příjmy z pokut, které byly vybrány městskou policií, příjmy z přijatých úroků a příjmy z pojistných náhrad.

Obec Bakov nad Jizerou má největší příjem v položce „Příjmy z pronájmu majetku“. Na tuto položku má vliv příjem z nájemných bytů, ze kterých obec inkasuje v průměru 3,4 mil. Kč ročně, dále nebytové prostory, které městu přináší průměrný příjem 1,1 mil. Kč a v neposlední řadě byty DPS, ze kterých má obec průměrný příjem 0,9 mil Kč. Ostatní položky z pronájmu mají spíše doplňkovou funkci a jsou jimi např: nájemné VČAS II (klubovna), nájemné – zdravotní středisko, ostatní příjmy z pronájmu majetku (hřiště za školou), příjmy z pronájmů pozemků atd ⁴².

V roce 2016 byl příjem celkových nedaňových příjmů oproti roku 2017 vyšší, a to z důvodu, že město mělo zvýšený prodej dřeva a přijetím dividend ze společnosti Vodovody a kanalizace (VAK) Mladá Boleslav ⁴³. V roce 2017 došlo k poklesu příjmů o cca 0,8 mil. Kč, propad o tuto částku byl způsoben pozdní fakturací za prodej dřeva z lesů ⁴⁴. V roce 2018 došlo ke zvýšení příjmů oproti roku předchozímu o cca 3 mil. Kč ⁴⁵. V roce 2019 došlo z důvodu poklesu dividend o pokles celkových nedaňových příjmů oproti roku 2018 ⁴⁶. V roce 2020 byly nedaňové příjmy nejvyšší, tvořily cca 14,7 mil. Kč. Tento nárůst byl způsoben vratkou finančních prostředků z Dobrovolného svazku obcí – EKOD. Vratka se týkala popelnic na tříděný odpad. Pandemie COVID-19 se na příjem z nedaňových příjmů podepsala marginálně. Plnění zde bylo podobné jako v předchozích letech ⁴⁷. Na indexech jsou zde vidět jednotlivé popsané výkyvy. Celkový průměrný roční podíl na běžných příjmech je cca 13,4 %.

⁴² BAKOVNJ, 2016-2020. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2016-2020 [online]. [citováno dne 17.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=353112.
https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=388920.
https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=442588.
https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=891808.
https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=891808.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ Tamtéž.

Tabulka č. 9 Nedaňové příjmy obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy z vlastní činnosti	2,02	0,60	1,25	0,82	0,94
Příjmy z pronájmu majetku	6,61	6,65	6,78	7,34	7,27
Výnosy z finančního majetku	2,00	2,40	2,60	2,04	2,04
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	0,51	0,55	0,55	0,58	0,80
Ostatní nedaňové příjmy	0,92	1,14	0,98	1,37	1,76
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku	0,02	-	-	0,00	-
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	0,03	0,03	0,06	0,01	0,04
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání	-	-	0,00	0,07	1,23
Přijaté sankční platby	0,05	0,09	0,09	0,07	0,06
Celkem	12,16	11,45	12,31	12,31	14,15
Bazický index	1,00	0,94	1,01	1,01	1,16
Řetězový index	-	0,94	1,08	1,00	1,15
Podíl na běžných příjmech	15,35%	13,64%	13,02%	12,18%	12,65%

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Neinvestiční transfery

Z tabulky níže č.10 je vidět, že transfery nejsou v rozpočtu položkou, kde je dána stejná výše hodnoty. Není tedy možné s danou položkou každoročně počítat, jelikož na ni není právní nárok.

V roce 2016 dostala obec na celkových neinvestičních přijatých transferech příjem cca 2,8 mil. Kč. Z toho byl 2,4 mil Kč souhrnný dotační vztah, 0,22 mil. Kč dotace pro jednotky sboru dobrovolných hasičů, 0,2 mil. Kč na volby do senátu a zastupitelstev krajů a 0,05 mil. Kč na neinvestiční příspěvky pro žáky mateřské školy ⁴⁸.

V roce 2017 získala obec cca 4,2 mil. Kč neinvestičních přijatých transferů. Skládaly se z položky volby do Parlamentu ČR v částce cca 0,2 mil. Kč, souhrnného dotačního vztahu

⁴⁸ BAKOVNJ, 2016. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2016 [online]. [citováno dne 19.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=353112

v hodnotě 2,6 mil. Kč, dotací na novou hasičskou cisternu v částce cca 0,1 mil Kč, příspěvkem na obnovu a údržbu porostů v částce cca 0,1 mil. Kč, neinvestičního příspěvku na žáky mateřské školy v částce cca 0,2 mil. Kč, dotací na průzkum sousoší sv. Trojice v hodnotě 0,1 mil. Kč, dále zde nejsou uvedeny položky, které mají nepatrný dopad na celek např. dotace pro sdružení dobrovolných hasičů, dotace z Úřadu Práce na veřejnou službu ⁴⁹.

V roce 2018 byly celkové neinvestiční transfery kolem 6,1 mil. Kč. Z Byly tvořeny těmito jednotlivými položkami: první položku v hodnotě 2,7 mil. Kč tvoří souhrnný dotační vztah, dále dotace na podporu domácího kompostování v hodnotě 1,2 mil. Kč, transfer na volbu prezidenta republiky v částce cca 0,2 mil. Kč, transfer na volbu do zastupitelstva územně samosprávných celků v částce cca 0,4 mil. Kč., průtoková dotace pro základní školu v Bakově nad Jizerou v částce cca 0,5 mil. Kč, průtoková dotace pro mateřskou školu v Bakově nad Jizerou ve výši 0,2 mil. Kč, dotace na opravu zříceniny Zvířetice v hodnotě 0,5 mil. Kč a dotace na svolávací systém pro sdružení dobrovolných hasičů ⁵⁰.

V roce 2019 tvořila výše přijatých neinvestičních transferů hodnotu cca 6,7 mil. Kč. Tato částka se skládala z položky souhrnného dotačního vztahu ve výši cca 2,8 mil. Kč, průtokové dotace pro základní školu v Bakově nad Jizerou v hodnotě cca 1,4 mil Kč, průtokové dotace pro mateřskou školu v Bakově nad Jizerou ve výši cca 0,7 mil. Kč, dotace na opravu zříceniny Zvířetice v hodnotě cca 0,8 mil. Kč, dotace na opravu sousoší sv. Trojice v hodnotě cca 0,5 mil. Kč, transfer pro volby do Evropského Parlamentu s částkou cca 0,2 mil. Kč, neinvestičními příspěvky pro žáky mateřské školy v částce cca 0,1 mil. Kč a dalšími transfery, které neměly velký dopad na celek např. dotací na Sčítání lidí, domů, bytů ⁵¹.

⁴⁹ BAKOVNJ, 2016. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2016 [online]. [citováno dne 19.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=388920

⁵⁰ BAKOVNJ, 2018. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2018 [online]. [citováno dne 19.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=442588

⁵¹ BAKOVNJ, 2019. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2019 [online]. [citováno dne 19.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=891808

V roce 2020 byla hodnota přijatých neinvestičních transferů za sledované období nejvyšší a dosáhla hodnoty cca 9,6 mil. Kč. Skládá se z kompenzačního bonusu v hodnotě cca 6,5 mil. Kč, souhrnného dotačního vztahu ve výši cca 2,7 mil. Kč, z transferu na volby do zastupitelstev krajů v hodnotě 0,2 mil. Kč, neinvestičního příspěvku na žáky mateřské školy ve výši cca 0,2 mil. Kč a ostatních položek, které nemají příliš velký dopad na celkové přijaté transfery jako např. dotaci pro jednotky sboru dobrovolných hasičů a dotaci na lesy – kůrovec ⁵².

Tabulka č. 10 Přehled přijatých neinvestičních transferů obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu	2,41	2,58	2,70	2,85	2,70
Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladni správy státního rozpočtu	0,15	0,16	0,56	0,19	6,69
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	0,02	1,19	2,19	2,42	0,07
Neinvestiční přijaté transfery od krajů	0,20	0,14	0,53	1,11	-
Neinvestiční přijaté transfery od obcí	0,05	0,15	0,12	0,12	0,15
Celkem	2,83	4,22	6,10	6,69	9,62
Bazický index	1,00	1,49	2,16	2,37	3,40
Řetězový index	-	1,49	1,45	1,10	1,44
Podíl na běžných příjmech	3,57 %	5,03 %	6,46 %	6,62 %	8,60 %

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.2.2 Běžné výdaje

Z tabulky níže č. 11 je zřejmé, že největší podíl na běžných výdajích má položka „Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech“. Tato položka má ve sledovaném období hodnotu v průměru přes 20 % celkových výdajů. Další velkou položkou je „Nákup ostatních služeb“, které má ve sledovaném období hodnotu

⁵² BAKOVNJ, 2020. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2020 [online]. [citováno dne 21.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=1614317

v průměru 18 %. A v neposlední řadě položky „Opravy a udržování“ a „Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím“, kde každá z nich tvoří okolo 12 %. Z tabulky je patrné, že největší běžné výdaje byly v roce 2020 a měly hodnotu cca 79,48 mil. Kč. Pokud se tato částka porovná s nejnižším rokem (rok 2016), kde byla hodnota výdajů přes 59,02 mil. Kč, je patrné, že se výdaje obce zvětšily ve sledovaném období přes 20,46 mil. Kč.

Tabulka č. 11 Přehled výdajů obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	11,98	13,50	14,54	14,31	17,08
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	3,25	3,64	3,92	3,83	4,53
Nákup materiálu jinde nezařazený	2,10	2,37	3,85	2,20	2,56
Plyn	1,04	0,72	0,71	1,29	1,05
Elektrická energie	1,80	1,13	1,52	1,77	1,94
Nákup ostatních služeb	10,91	12,52	14,23	12,15	12,96
Opravy a udržování	7,94	6,69	10,51	4,95	3,12
Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	7,12	8,60	10,88	9,83	11,32
Platby daní a poplatků krajům, obcím a státním fondům	-	1,52	1,62	1,69	11,84
... celková hodnota nezařazených položek	12,86	12,22	14,65	14,68	13,09
Celkem	59,02	62,90	76,41	66,69	79,480
Podíl na celkových výdajích	91,84%	76,67%	70,27%	99,96%	64,94%

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.2.3 Analýza hospodaření běžného rozpočtu – saldo

Rozpočet obce se skládá z příjmů a výdajů. Po vzájemném odečtení se získá tzv. saldo. Saldo je tedy rozdíl mezi příjmy a výdaji. Tento výsledek je indikátorem pro ostatní subjekty o tom, jak daná obec zachází s financemi. Tento ukazatel hodnotí správné dlouhodobé hospodářské fungování obce.

1. Saldo ≥ 25 – hospodaření je vyhovující, běžné výdaje jsou kryty běžnými příjmy s přiměřenou rezervou;

2. $25 > \text{saldo} \geq 0$ – hospodaření je uspokojivé, doporučena větší ostražitost;
3. $\text{Saldo} < 0$ – hospodaření je neuspokojivé, nutné řešit situaci (hledání úspor běžných výdajů).

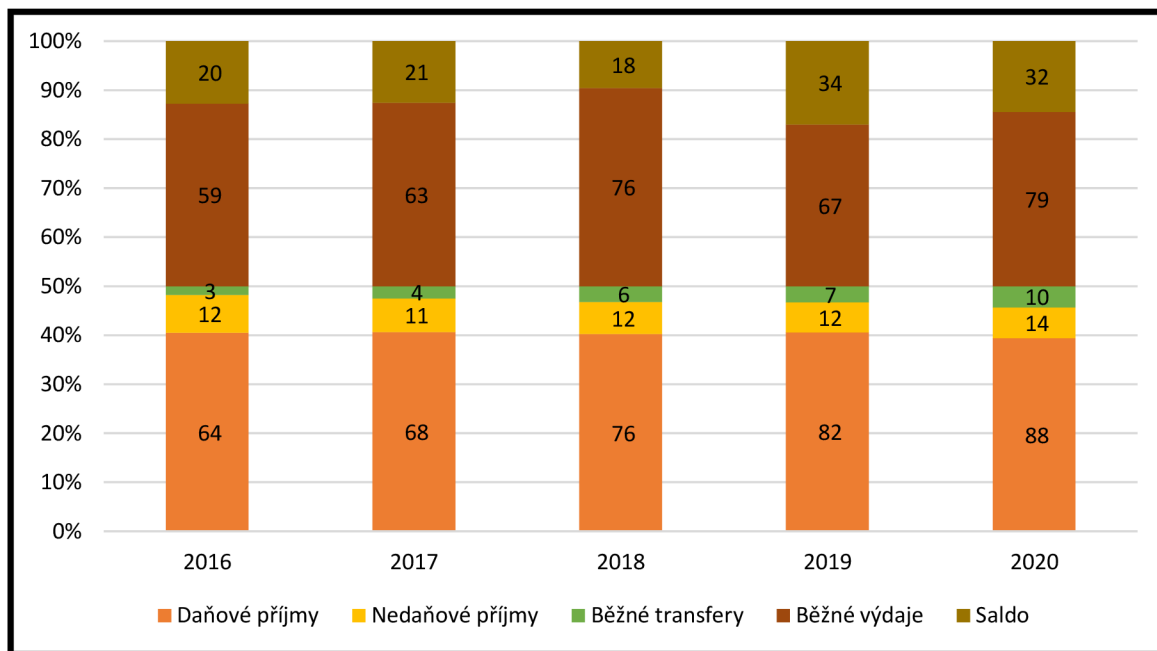
Tabulka č. 12 Saldo běžného rozpočtu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Běžné příjmy	79,20	83,99	94,52	101,11	111,81
Běžné výdaje	59,02	62,90	76,41	66,69	79,48
Saldo	20,18	21,08	18,10	34,42	32,33
Saldo na příjmech	25,48 %	25,10 %	19,16 %	34,04 %	28,91 %

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

V grafu č. 4 jsou znázorněny jednotlivé příjmy, výdaje a dále saldo běžného rozpočtu v letech 2016-2020. Dále je vidět, jak obec hospodaří se svými prostředky.

Graf č. 4 Struktura běžného rozpočtu města Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.2.4 Kapitálový rozpočet

Kapitálové příjmy a výdaje obce mají obvykle jednorázový a neopakující se interval. Kapitálový rozpočet by měl být sestavován jako vyrovnaný nebo přebytkový. V praxi se

stává, že chybí finanční prostředky na financování investičních záměrů, to je důvodem, proč se příjmy kapitálového rozpočtu doplňují skrz návratné příjmy.

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy se řadí mezi příjmy nepravidelné; v příjmech dané obce se tedy nemusí pravidelně opakovat. Vzhledem k tomu, že nejsou stálé, jsou i nevyrovnané.

Tabulka č. 13 Příjmy kapitálového rozpočtu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy z prodeje DHM a ostatní kapitálové příjmy	0,16	0,48	1,36	51,50	1,12
Investiční přijaté transfery	8,7	7,07	2,92	3,37	2,33
Celkem	8,86	7,55	4,28	54,87	3,45
Podíl na celkových příjmech (%)	10,06	7,55	4,24	35,15	2,98

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Příjmy z prodeje DHM a ostatní kapitálové příjmy

V roce 2016 a 2017 obec prodala běžné množství pozemků. V roce 2018 došlo k prodeji pozemku na Budách, celkový příjem z prodeje činil cca 1,36 mil. Kč⁵³. V roce 2019 došlo k největšímu prodeji pozemků za poslední dobu, byly prodány pozemky č. 240/4 v katastrálním území Horka (Višňovka) v hodnotě přes 51,5 mil. Kč⁵⁴. Rok 2020 přinesl příjem z prodeje pozemků společně s prodejem dlouhodobého hmotného majetku – staré Avie příjem okolo 1,12 mil. Kč. Ostatní položky mají na celkový příjem ve sledovaném období spíše marginální dopad.

⁵³ BAKOVNJ, 2018. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2018 [online]. [citováno dne 19.02.2022]. Dostupné z

https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdfviewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=442588.

⁵⁴ BAKOVNJ, 2019. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2019 [online]. [citováno dne 19.02.2022].

Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=891808

Investiční přijaté transfery

V roce 2016 tvořily investiční přijaté transfery částku nejvyšší za sledované období a to cca 8,7 mil. Kč, tato částka je složena z těchto dílčích částí: rekonstrukce místních komunikací v hodnotě cca 5,2 mil. Kč, výstavba chodníku v městské části Malá Bělá ve výši cca 2 mil. Kč, snížení energetické náročnosti Sokolovny v hodnotě cca 1,3 mil. Kč, akce revitalizace Tůně pod Zbábou v hodnotě 0,2 mil. Kč⁵⁵.

V roce 2017 činily přijaté investiční transfery 7,07 mil. Kč. Byly tvořeny dotací na novou hasičskou cisternu ve výši 6,9 mil. Kč a doplatkem dotace na výstavbu chodníku v městské části Malá Bělá⁵⁶.

V roce 2018 dělala výše přijatých investičních transferů hodnotu cca 2,92 mil. Kč. Byla tvořena z dotací na podzemní kontejnery v hodnotě cca 2,8 mil. Kč a doplatkem dotace na vegetační úpravy u stadionu ve výši cca 0,1 mil. Kč.

V roce 2019 byla výše přijatých investičních transferů 3,37 mil. Kč. Skládala se ze snížení energetické náročnosti budovy radnice ve výši cca 1,7 mil. Kč, dopravně bezpečnostního opatření v Chudoplesích v částce cca 0,9 mil. Kč a dotací na dopravní automobil pro jednotky sboru dobrovolných hasičů ve výši cca 0,5 mil. Kč⁵⁷.

V roce 2020 byly přijaté investiční transfery za sledované období nejmenší a dosáhly hodnoty cca 2,33 mil. Kč. Skládaly se z dotací na podzemní kontejnery ve výši cca 2,3 mil. Kč a menší položky relaxačního místa Zvířetice, která ale měla na výslednou sumu malý dopad⁵⁸.

⁵⁵ BAKOVNJ, 2016. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2016 [online]. [citováno dne 21.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=353112

⁵⁶ BAKOVNJ, 2017. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2017 [online]. [citováno dne 21.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=388920

⁵⁷ BAKOVNJ, 2018. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2018 [online]. [citováno dne 21.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=442588

⁵⁸ BAKOVNJ, 2020. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2020 [online]. [citováno dne 21.02.2022]. Dostupné z https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=1614317

Kapitálové saldo

V tabulce č. 14 jsou zobrazeny celkové kapitálové příjmy a celkové kapitálové výdaje obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020. Jak je z grafu patrné, obec musela část záměrů dotovat ze svého běžného rozpočtu.

Tabulka č. 14 Kapitálové saldo obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Kapitálové příjmy	8,86	7,55	4,28	54,87	3,45
Kapitálové výdaje	5,25	19,14	32,33	55,28	48,99
Kapitálové saldo	3,61	-11,59	-28,05	-0,41	-45,54

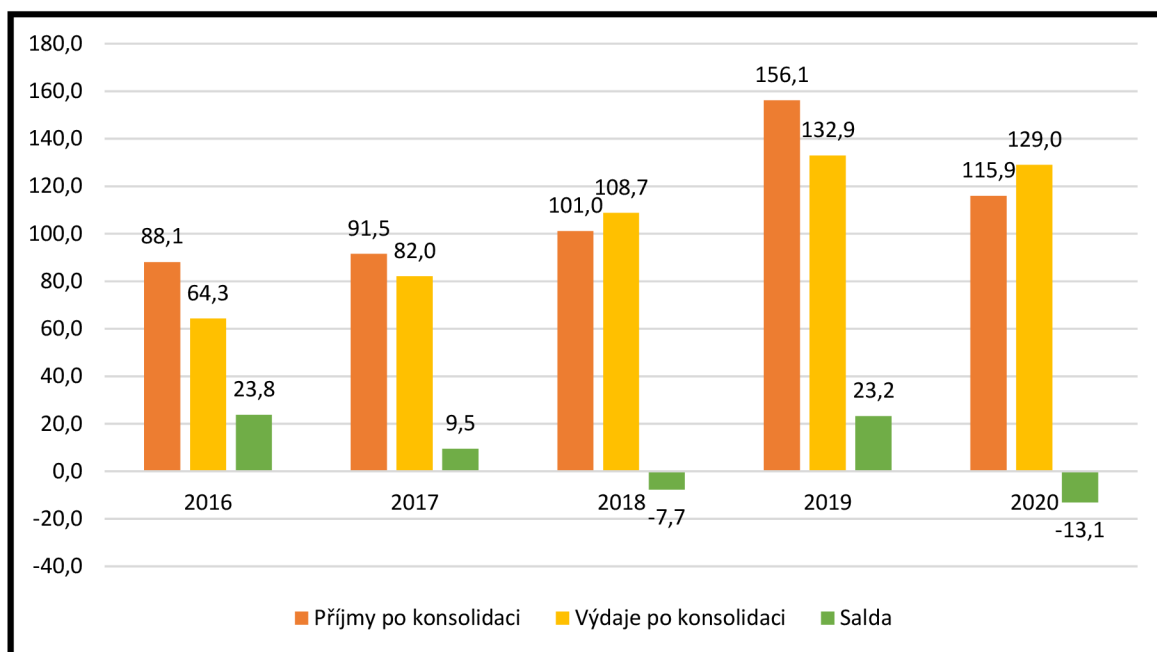
Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.2.5 Analýza hospodaření celkového rozpočtu

V roce 2016 byl evidován rozdíl mezi příjmy a výdaji okolo 24,4 mil. Kč, příjmy byly tedy vyšší, než provedené výdaje. Na tomto výsledku se podílelo zvýšení očekávaných příjmů (sdílené daně, dotace a dividendy), ale i úspory ve výdajové části rozpočtu. V roce 2017 byly také příjmy vyšší než provedené výdaje a rozdíl byl okolo 9,92 mil. Kč na tomto výsledku se podílely stejní jmenovatelé jako v roce předcházejícím. V roce následujícím tj. 2018 byly výdaje větší než příjmy, a to o cca 7,78 mil. Kč. Povolena hodnota schodku byla 25,7 mil. Kč (po rozpočtových změnách 35,7 mil. Kč) v obou případech je ale výsledné saldo znatelně nižší než se předpokládalo. Na záporném výsledku měly největší podíl velké investice a to: nákup obchodního domu Jizera, vybudování zádržného systému u zříceniny Zvířetice, výstavba dopravního značení v Chudoplesích, nákup dopravních prostředků nebo rekonstrukce chatek ve Volnočasovém areálu – tyto vyjmenované akce přesahují samy o sobě částku 20 mil. Kč. Na straně druhé nedošlo k realizování jiných akcí, kde se projevila úspora např. investice do základní školy nebo zateplení radnice – tyto akce se přesunuly do následujícího rozpočtu. V roce 2019 měla obec příjmy vyšší než výdaje a saldo bylo okolo 23 mil. Kč a to i přes fakt, že byl rozpočet na toto období schválen jako schodkový. Výsledek byl dán přesunem akcí (kanalizace Malá Bělá, nebo dokončení rekonstrukce dámských šaten na základní škole) do roku 2020. V roce 2020 bylo saldo větší, než obec plánovala, a to z důvodu pandemie COVID-19. Došlo k úspoře provozních výdajů v hodnotě 6,2 mil. Kč

(provozní úspory města, provozní úspory příspěvkových organizací), dále došlo k přesunu akcí do dalšího rozpočtu v hodnotě cca 13,0 mil. Kč (chodník Horka, vítací cedule, opravy sv. Barbory, multifunkční sloupy veřejného osvětlení, herní prvky, rekonstrukce obchodního domu Jizera, velká oprava v ulicích Macharova a 5. května. V neposlední řadě došlo také na úspory z akcí, které byly financovány pouze z dotací v hodnotě cca 3,2 mil. Kč (IT zasílávání základní školy a jazyková laboratoř do základní školy). Po odečtení plánovaných úspor v důsledku postihnutí pandemie COVID-19, zůstala běžná úspora výdajů v celkové výši cca 22 mil. Kč. Dalo by se tedy říci, že velká část úspor nebyla plánovaná.

Graf č. 5 Celkový rozpočet obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.3 Finanční analýza

Finanční analýza slouží ke zhodnocení finanční situace obce. Mezi základní finanční ukazatele u finanční analýzy se řadí poměrové ukazatele. Mezi nejčastější ukazatele pro municipální sféru se řadí ukazatele autarkie, rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

4.3.1 Ukazatel Autarkie

Autarkie (soběstačnost) se řadí mezi nejzákladnější ukazatel v municipální sféře. Autarkie hodnotí soběstačnost obce z pohledu nákladů a výnosů, nebo výdajů a příjmů. V tabulce č. 15 jsou uvedena zdrojová data pro výpočet ukazatelů autarkie. Jedná se o náklady, výnosy, běžné příjmy a v neposlední řadě běžné výdaje.

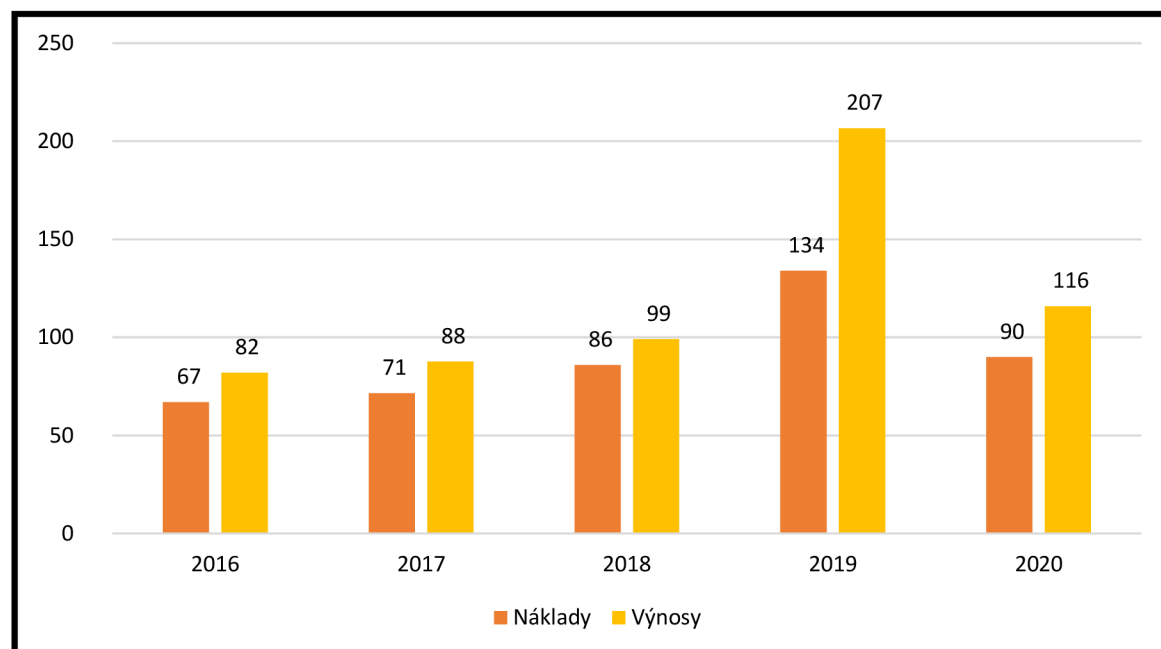
Tabulka č. 15 Data pro výpočet autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Náklady	66,95	71,40	85,89	133,94	89,85
Výnosy	81,92	87,63	98,98	206,61	115,83
Běžné příjmy	79,20	83,99	94,52	101,11	111,81
Běžné výdaje	59,02	62,90	76,41	66,69	79,48

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Pro lepší grafický přehled jsou níže v grafu č. 6 zobrazeny údaje ze zdrojové tabulky. Z grafu je vidět, jak se pohybovaly náklady a výnosy ve sledovaném období.

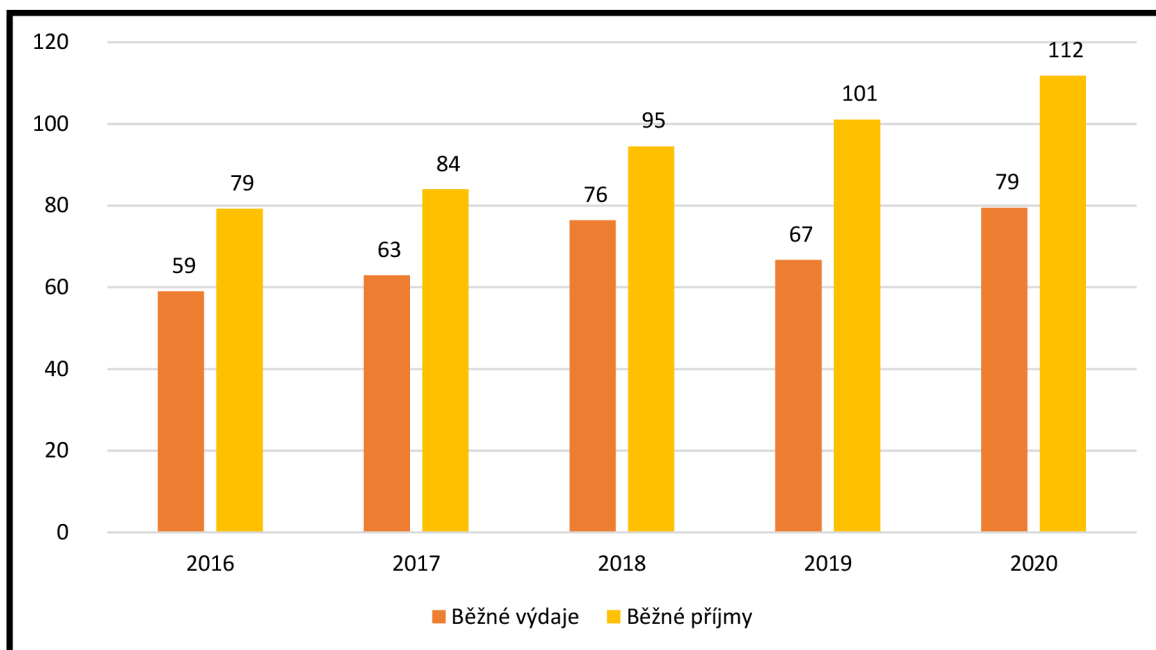
Graf č. 6 Zobrazení přehledu poměru mezi náklady a výnosy v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Pro lepší grafický přehled jsou níže v grafu č.8 zobrazeny údaje ze zdrojové tabulky. Z grafu je vidět, jak se pohybovaly běžné výdaje a běžné příjmy ve sledovaném období.

Graf č. 7 Zobrazení přehledu poměru mezi běžnými výdaji a běžnými příjmy v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

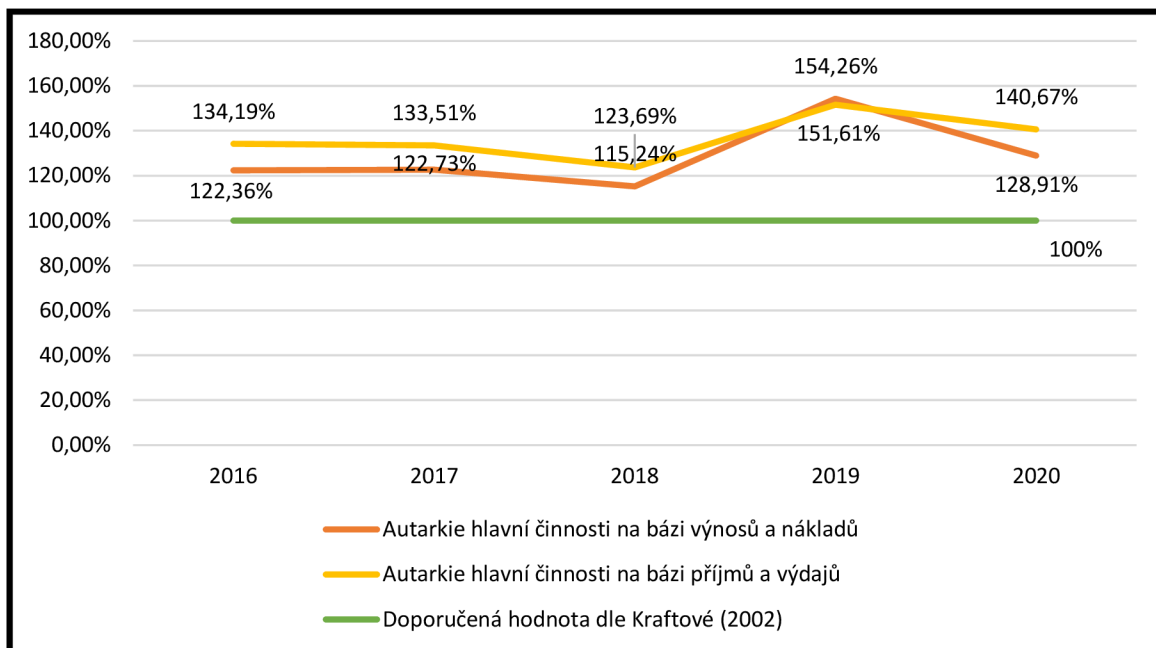
Tabulka č. 16 zobrazuje jednotlivé výsledky vypočtených ukazatelů autarkie – hlavní činnosti na úrovni výnosů a nákladů a dále na úrovni příjmů a výdajů. Pro oba zmíněné ukazatele platí, jak říká Kraftová (2002), že doporučená hodnota by neměla klesnout pod 100 %.

Tabulka č. 16 Ukazatele autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	122,36%	122,73%	115,24%	154,26%	128,91%
Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů	134,19%	133,51%	123,69%	151,61%	140,67%

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Graf č. 8 Grafické zobrazení autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.3.2 Ukazatel likvidity

Likvidita je schopnost hradit své krátkodobé závazky. Ukazatel likvidity lze rozdělit do 3 úrovní a to:

1. Běžnou;
2. Pohotovou;
3. Hotovostní.

V tabulce č. 17 jsou vidět zdrojová data k výpočtům jednotlivých stupňů likvidity. Výpočet likvidity je dán podílem, čím může obec zaplatit to, co je nutné uhradit. Na straně jmenovatele jsou krátkodobé závazky.

Tabulka č. 17 Zdrojová data pro likviditu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)

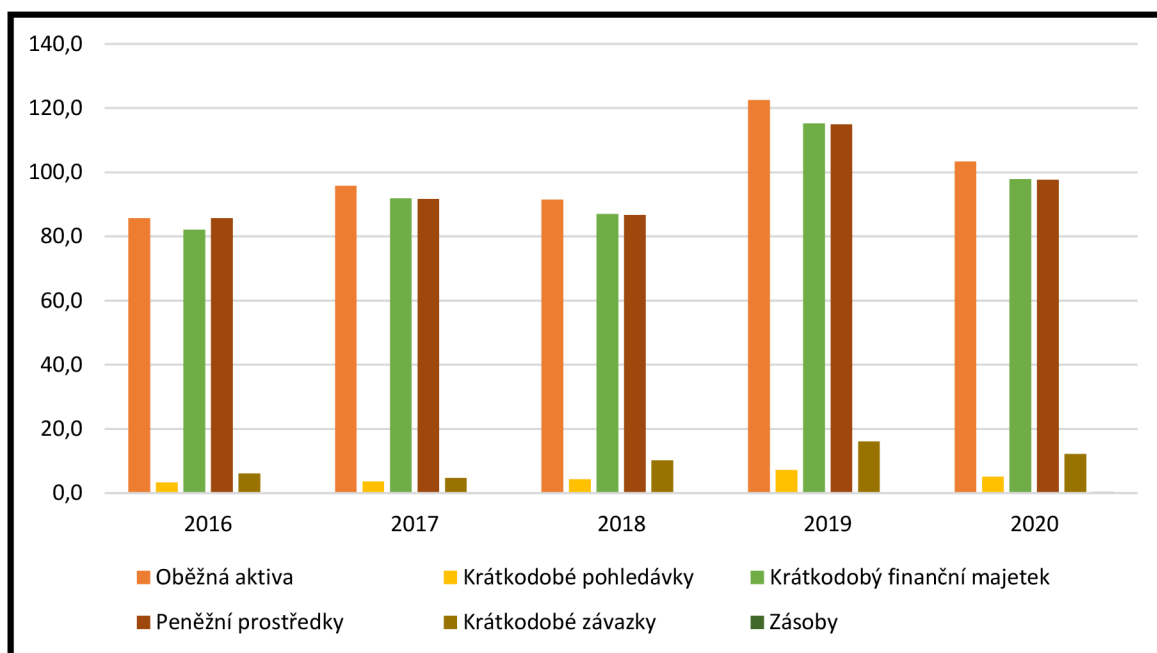
Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Oběžná aktiva	85 757	95 767	91 531	122 489	103 315
Krátkodobé pohledávky	3 368	3 640	4 332	7 190	5 127
Krátkodobý finanční majetek	82 157	91 894	87 018	115 226	97 855
Peněžní prostředky	85 754	91 711	86 741	114 886	97 641

Krátkodobé závazky	6 175	4 706	10 219	16 050	12 170
Zásoby	232	232	180	74	333

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Pro lepší vizuální přehled jsou zdrojová data pro likviditu obce zobrazena ještě v grafu č. 9.

Graf č. 9 Grafické zobrazení zdrojových dat pro likviditu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

V tabulce č.18 jsou uvedeny jednotlivé druhy likvidity včetně doporučených (minimálních a maximálních) hodnot. Okamžitá likvidita má doporučené hodnoty v rozmezí 0,2 - 0,5. Z tabulky je vidět, že vypočítané hodnoty jsou několikanásobně vyšší než doporučené hodnoty. Tato hodnota reflektuje skutečnost, že obec ve sledovaném období mohla bez problémů uhradit své krátkodobé závazky, a ještě velké množství finančních prostředků by obci zbylo. Pohotová likvidita má doporučené hodnoty (minimální a maximální) v rozpětí 1 – 1,5. Na základě výpočtů je vidět, že i pohotová likvidita vychází několikanásobně větší než doporučené hodnoty. Běžná likvidita má doporučené hodnoty (minimální a maximální) v rozmezí 1,5 – 2,5. I u tohoto výpočtu je patrné, že obec má mnoho prostředků v oběžných aktivech. V případě, že by obec převedla oběžná aktiva na peněžní

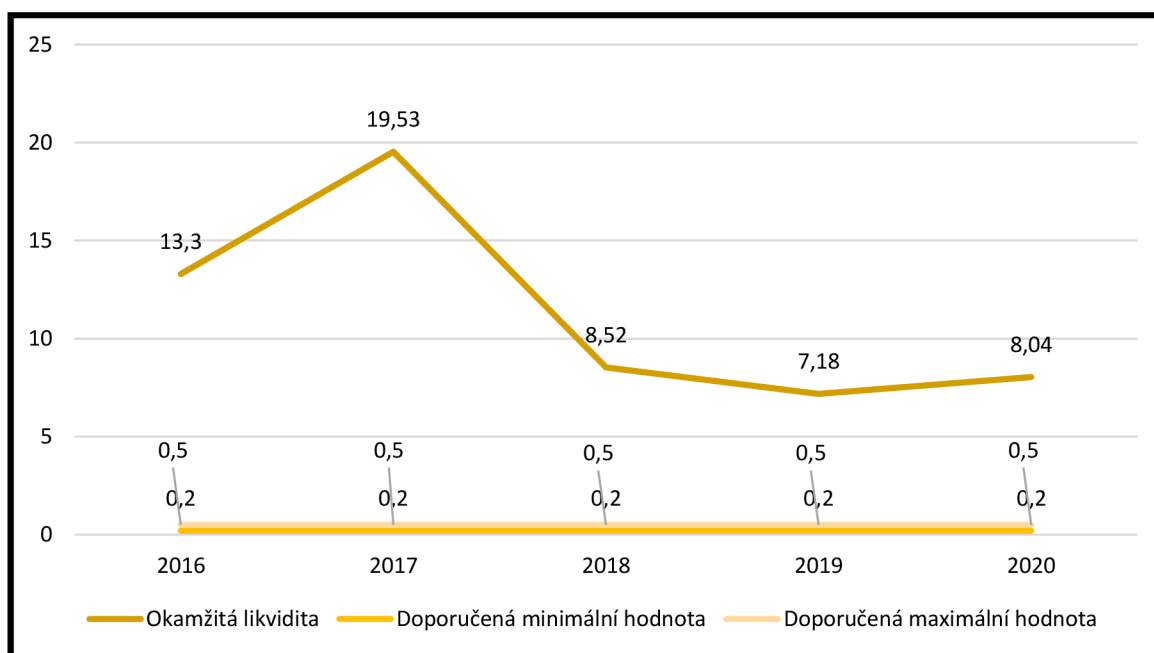
prostředky na zaplacení krátkodobých závazků, všechny tyto závazky by byly uhrazeny, a ještě by obce zbylo velké množství volných finančních prostředků.

Tabulka č. 18 Likvidita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 včetně doporučených hodnot

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Běžná likvidita	13,89	20,35	8,96	7,63	8,49
Doporučená hodnota BL	1,5-2,5				
Pohotová likvidita	13,85	20,3	8,94	7,63	8,46
Doporučená hodnota PL	1-1,5				
Okamžitá likvidita	13,3	19,53	8,52	7,18	8,04
Doporučená hodnota OL	0,2-0,5				

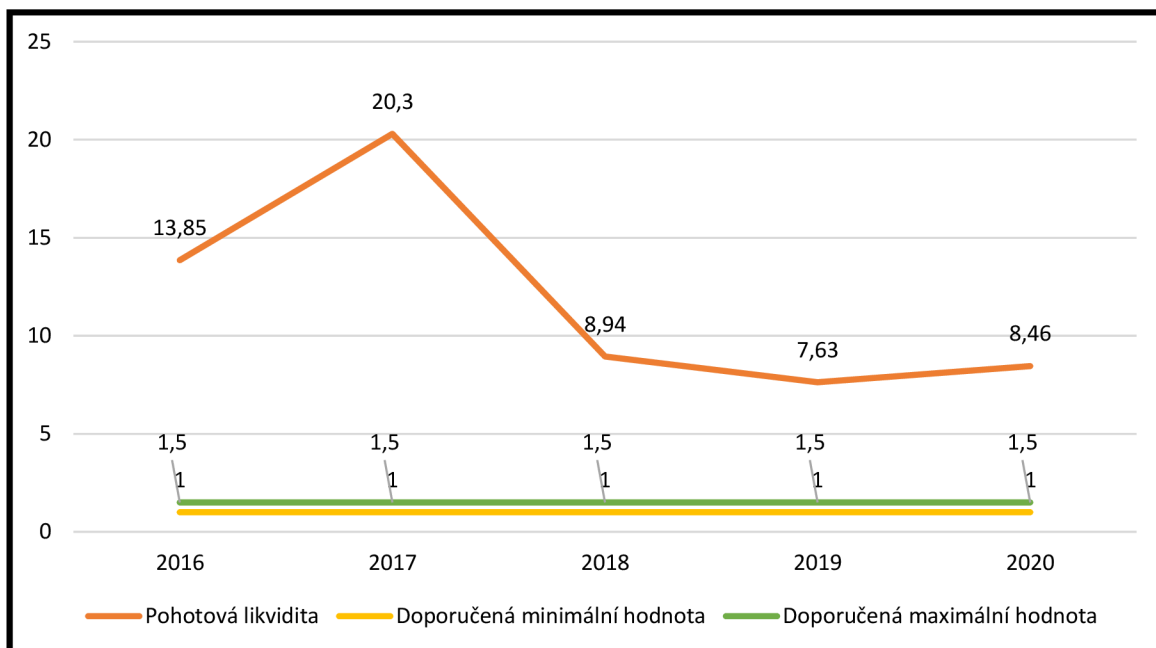
Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Graf č. 10 Grafické zobrazení okamžité likvidity včetně doporučených hodnot v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

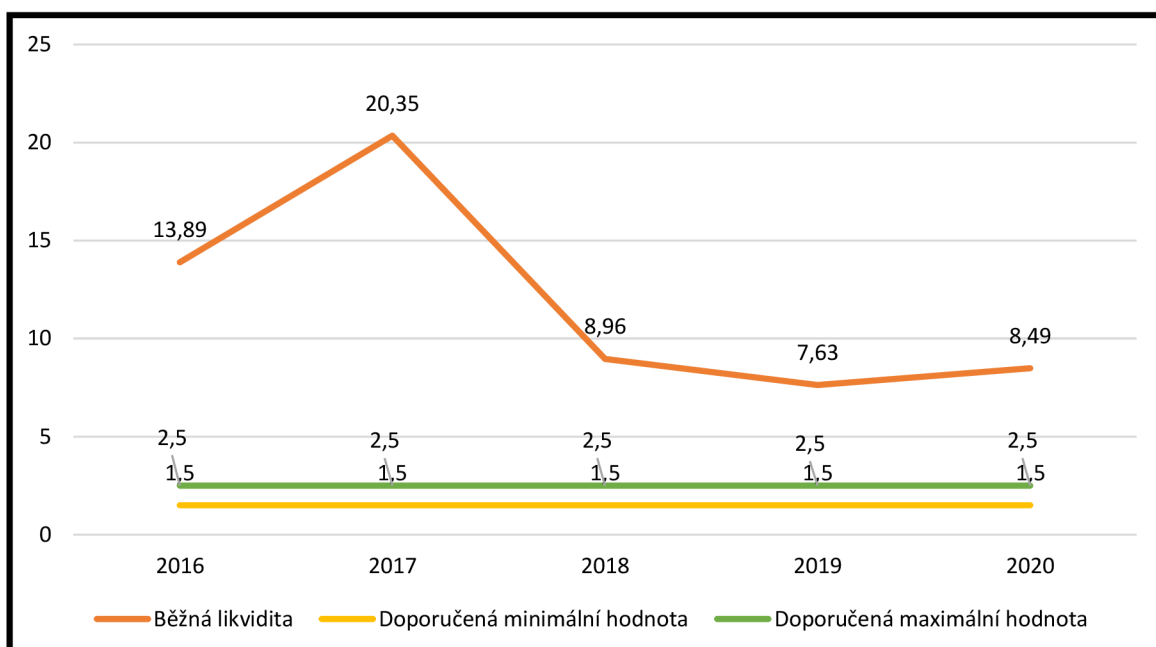
Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Graf č. 11 Grafické zobrazení pohotové likvidity včetně doporučených hodnot v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Graf č. 12 Grafické zobrazení běžné likvidity včetně doporučených hodnot v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.3.3 Zadluženost

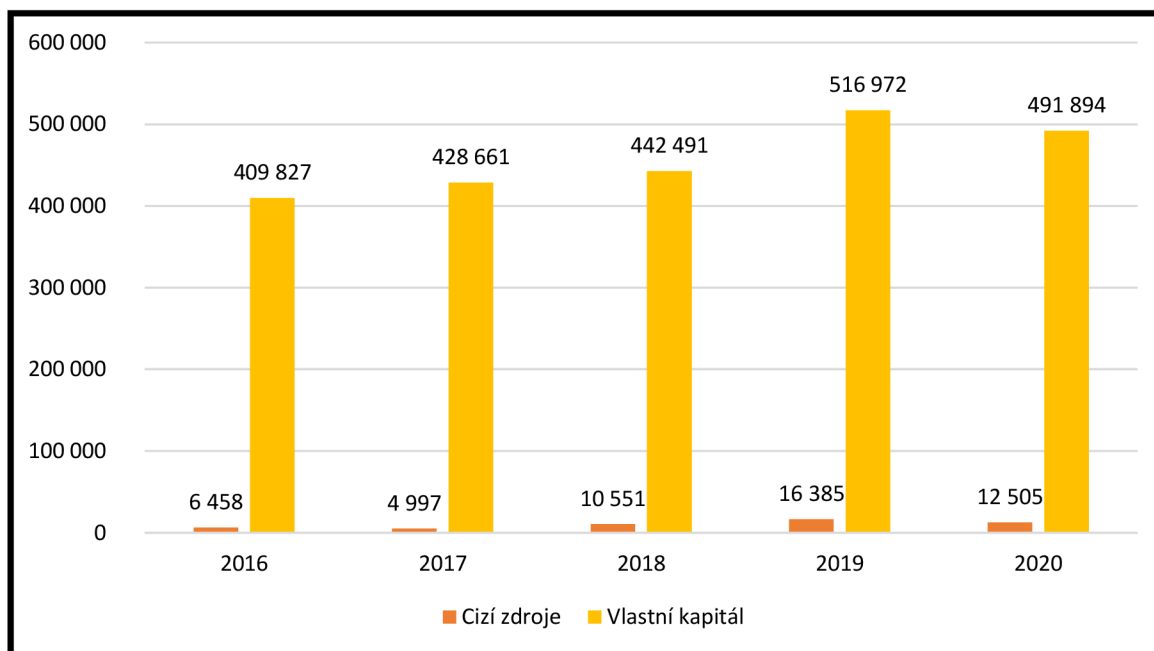
Ukazatele zadluženosti říkají, jakou výši rizika nese obec při daném rozložení a struktuře. V tabulce č. 19 jsou uvedena zdrojová data jednotlivých ukazatelů zadluženosti obce.

Tabulka č. 19 Data pro zadluženost obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Aktiva celkem	416 285	433 658	453 042	533 357	504 399
Cizí zdroje	6 458	4 997	10 551	16 385	12 505
Vlastní kapitál	409 827	428 661	442 491	516 972	491 894

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Graf č. 13 Grafické zobrazení poměru vlastního kapitálu a cizích zdrojů

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

V tabulce č. 20 jsou znázorněny jednotlivé hodnoty ukazatelů zadluženosti. Ukazatel celkové zadluženosti udává podíl cizího kapitálu obce k finančnímu majetku obce. Doporučená hodnota by měla být co nejmenší, udávané rozmezí se pohybuje od 30-60 %. Z výsledných dat je jasné, že největší hodnotu měla obec v roce 2019 a to 3,07 %, ale i tato hodnota je daleko nižší než oněch zmíněných 30 %. Za sledované období nebyl shledán žádný výkyv, lze tedy konstatovat, že má obec velmi nízké zadlužení.

Koeficient samofinancování by měl být co nejbližší hodnotě 1. V tabulce č. 20 se za sledované období všechny hodnoty číslu 1 hodně blízko přibližují. Nejvíce přiblížena byla obec v roce 2017 s koeficientem 0,99, nejméně pak v roce 2019 s koeficientem 0,97.

Tabulka č. 20 Zadluženost obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Celková zadluženost	1,55 %	1,15 %	2,33 %	3,07 %	2,48 %
Koeficient samofinancování	0,98	0,99	0,98	0,97	0,98

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.3.4 Rentabilita

Rentabilita jiným slovem výnosnost vloženého kapitálu. Řadí se do jednoho z ukazatelů, který má větší využití v soukromém sektoru. Podstata obce není primárně určena k tomu, aby ze své podstaty plnila základní ekonomický předpoklad, který spočívá v maximalizaci zisku. Velké množství obcí včetně Bakova nad Jizerou realizují kromě hlavní činnosti i činnost doplňkovou. Bakov nad Jizerou začal provozovat doplňkovou činnost v roce 2017. V tabulce č. 21 jsou uvedena zdrojová data pro výpočty rentability celkového a vlastního kapitálu.

Tabulka č. 21 Zdrojová tabulka pro rentabilitu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Čistý zisk	14,97	16,23	13,09	72,67	25,98
EBIT ⁵⁹	16,51	16,14	14,71	74,36	37,82
Aktiva celkem	416,29	433,66	453,04	533,36	504,40
Vlastní kapitál	409,83	428,66	442,49	516,97	491,89

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Níže v tabulce č.22 jsou znázorněny procentuální hodnoty rentability celkového a vlastního kapitálu. Rentabilita celkového kapitálu vypovídá o efektivitě hospodaření dané obce bez vlivu jejího zadlužení a daňového zatížení. Jedná se o informaci, kolik zisku

⁵⁹ Zisk před zdaněním a odečtením úroků

připadá na 1 Kč aktiv obce. Obec dosáhla nejlepšího zhodnocení vloženého kapitálu v roce 2019 a to 13,94 %. Za zmínění stojí i rok 2020, kdy dosáhla obec na zhodnocení vloženého kapitálu na 7,50 %. Rentabilita vlastního kapitálu spočívá v informaci, kolik čistého zisku připadne na 1 Kč investovaného kapitálu obce. V tabulce lze sledovat jisté souvislosti mezi rentabilitou celkového kapitálu a rentabilitou vlastního kapitálu. V roce 2019 byla hodnota rentability vlastního kapitálu ve sledovaném období největší a dosáhla hodnoty 14,38 %, druhá největší hodnota byla zaznamenána v roce 2020 a to 7,69 %.

Tabulka č. 22 Rentabilita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Rentabilita celkového kapitálu	3,97%	3,72%	3,25%	13,94%	7,50%
Rentabilita vlastního kapitálu	4,03%	3,77%	3,32%	14,38%	7,69%

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.3.5 Ukazatele aktivity

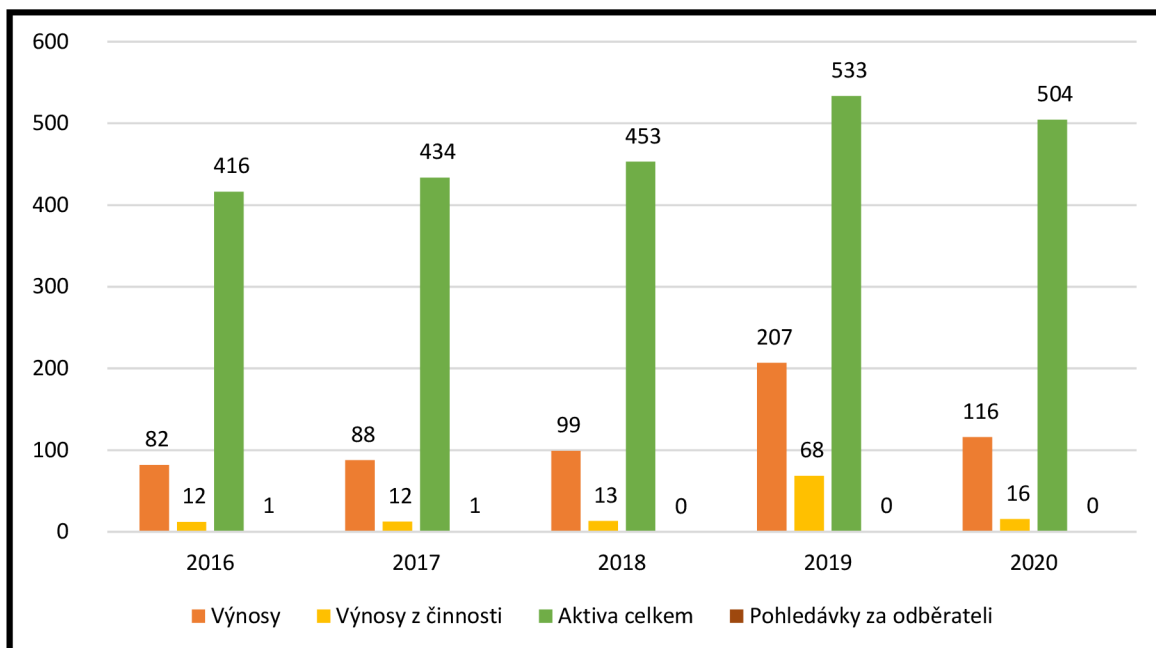
Ukazatele aktivity jsou v případě obcí pouze doplňujícím ukazatelem. Tento typ ukazatelů slouží k tomu, aby ukázal, jak obec využívá majetek. Primárním úkolem obce od ostatních ekonomických subjektů není ale maximalizace zisku.

Tabulka č. 23 Zdrojová tabulka pro ukazatele aktivity obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy	81,92	87,63	98,98	206,61	115,83
Výnosy z činnosti	12,03	12,50	13,38	68,43	15,76
Aktiva celkem	416,29	433,66	453,04	533,36	504,40
Pohledávky za odběrateli	0,71	0,91	0,20	0,33	0,31

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Graf č. 14 Grafické zobrazení zdrojové tabulky pro ukazatele aktivity obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Dle následující tabulky č. 24 je k dispozici hodnocení doba obratu aktiv. Obrat aktiv říká, kolikrát se vložený kapitál obce vrátí do fungování municipálního subjektu (obce). Cílem použití ukazatele obratu aktiv je dosahovat maximální hodnoty, doporučená hodnota pro tento ukazatel je rovna číslu 1. Ze sledování v období 2016-2020 se obec ani jednou číslu 1 nepřiblížila, lze tedy tvrdit, že má obec Bakov nad Jizerou nízký obrat kapitálu – toto není ale u obce na škodu, jelikož kapitálový obrat není jejím primárním účelem.

Tabulka č. 24 Aktivita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Obrat aktiv	0,20	0,20	0,22	0,39	0,23

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

4.3.6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů - SIMU

Dalším ze způsobů analýzy finanční situace města Bakov nad Jizerou byla zvolena metoda vyhodnocování soustavou informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Konkrétní hodnoty jsou uvedeny v tabulce č. 25.

Tabulka č. 25 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů – SIMU v obci Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel obce	5 176	5 158	5 148	5 156	5 175
Příjem celkem (po konsolidaci)	88 064	91 536	101 049	156 106	115 864
Úroky	0	0,01	0	0	0
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	0	0	0	0	0
Dluhová služba celkem	0	0,01	0	0	0
Ukazatel Dluhové služby (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aktiva celkem	622 943	553 536	583 484	671 117	644 161
Cizí zdroje	10 099	4 997	10 551	16 385	12 505
Stav na bankovních účtech celkem	85 754	96 484	92 469	123 197	105 830
Úvěry a komunální dluhopisy	0	0	0	0	0
PNFV a ostatní dluhy	0	0	0	0	0
Zadluženost celkem	0	0	0	0	0
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	1,62%	0,90%	1,81%	2,44%	1,94%
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Oběžná aktiva	85 757	95 767	91 531	122 489	103 315
Krátkodobé závazky	6 175	4 706	10 219	16 050	12 170
Celková likvidita	13,89	20,35	8,96	7,63	8,49

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 a dle ČSU, 2021

a) Počet obyvatel obce

Tento údaj není z pohledu finanční analýzy obce podnětným ukazatelem. Jeho význam je informativní a čerpá data z Českého statistického úřadu. Tento údaj a vývoj populace obce je již rozebrán v předchozí kapitole č. 4.1.4 „Demografická struktura obce“, nebude se tedy v této sekci již znovu rozebírat.

b) Příjem celkem (po konsolidaci)

Příjem obce Bakov nad Jizerou byl již podroben detailní analýze včetně příslušných grafů. Z těchto důvodů nebude v této sekci již znovu rozebírán.

c) Úroky

Hodnota zaplacených úroků se řadí mezi informativní ukazatele. Výše úroků není z pohledu finanční analýzy nikterak významná, ale uvádí se převážně z důvodu toho, že je součástí následného výpočtu dluhové sazby. Celková hodnota úroků je dána součtem položek 5141 (viz kapitola 2.2) (Vlastní úroky ve finančním výkazu FIN 2-12 M) a to za obec Bakov nad Jizerou včetně jejích příspěvkových organizací.

Z výše uvedené tabulky č.24 vyplývá, že byly úroky ve sledovaném období téměř nulové.

d) Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků

Ukazatel půjčených prostředků a uhrazených splátek je dán součtem položek 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8224 (viz kapitola 2.2), které jsou uvedeny ve výkazu FIN 2-12 M společně za obec Bakov nad Jizerou a její příspěvkové organizace. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že ve sledovaném období neměla obec žádná uhrazené splátky dluhopisů a půjčených finančních prostředků.

e) Dluhová služba celkem

Dluhová služba je obrazem o množství půjčených prostředků obci a její schopnosti tyto půjčené prostředky splácet. Ukazatel je dán součtem hodnot dílčích ukazatelů a to: Úroky a Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků. Vedle výše hodnoty ukazatele je nutné zkoumat účel veškerých půjček. Zkoumá se tedy důvod, který vedl k tomu, že se město zadlužilo. Dluhová sazba obce Bakov nad Jizerou se pohybuje kolem 0 hodnot, není třeba nic zkoumat.

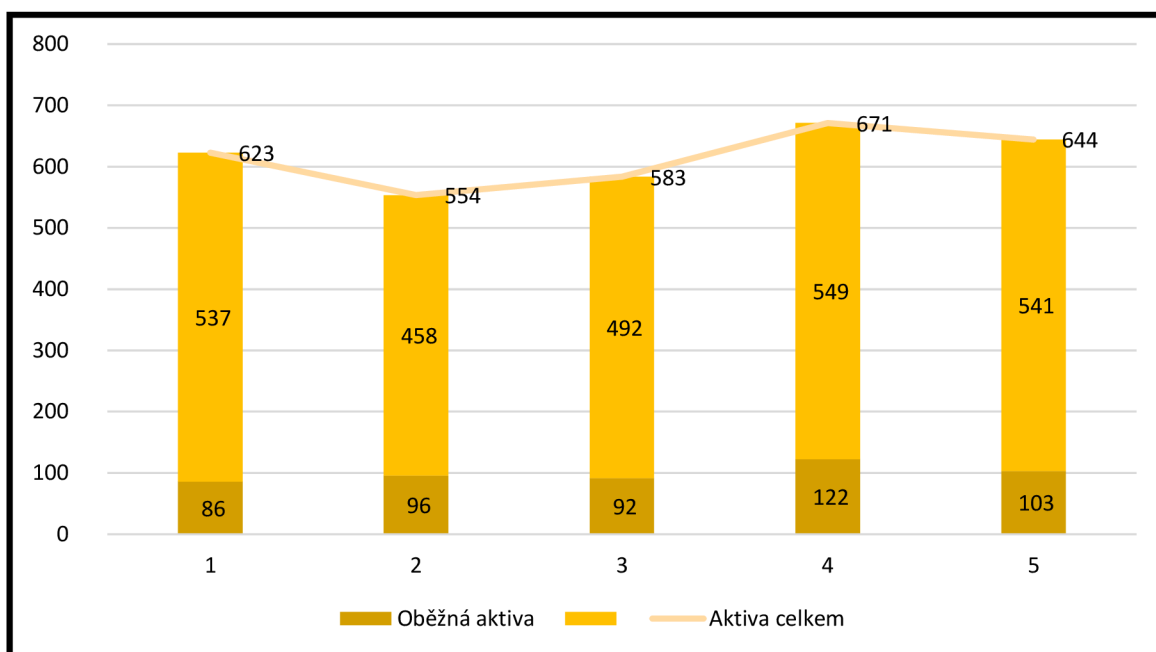
f) Ukazatel Dluhové služby (%)

Hodnota tohoto ukazatele je tvořena podílem dluhové služby na celkových příjmech (po konsolidaci) tj. jak velký objem příjmů musí obec využít ke splacení veškerých dluhů, a jak velké množství finančních prostředků jí zůstane na pokrytí svých provozních nákladů. Vzhledem k faktu, že hodnoty za sledované období jsou nulové, není třeba nic zkoumat.

g) Aktiva celkem

Aktivy se rozumí majetek, a to jak krátkodobý, tak dlouhodobý, se kterým obec disponuje. Linie na sloupcích grafu znázorňuje vývoj aktiv v čase, z tohoto vývoje se dá hovořit o převážně rostoucím trendu. Odchyly v růstu jsou vidět v roce 2017 a 2018, kdy obec prodala pozemky na Budách.

Graf č. 15 Vývoj celkových aktiv obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

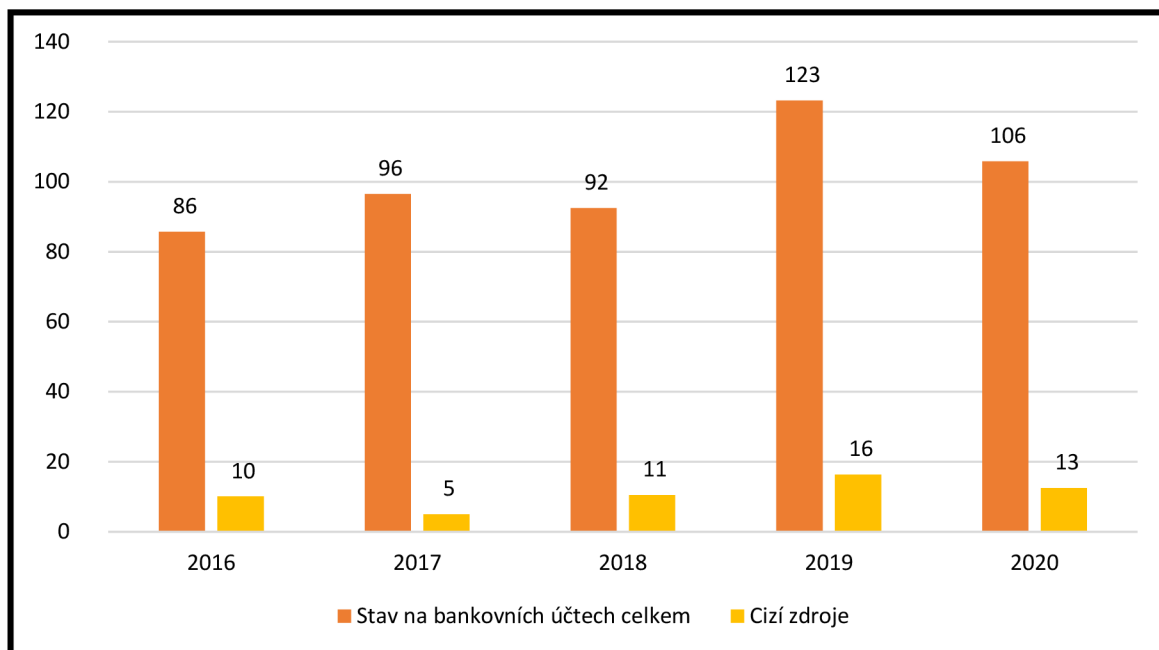

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

h) Cizí zdroje

Pomocí ukazatele cizích zdrojů se hodnotí celkový objem veškerých závazků obce a jejích příspěvkových organizací. Z grafu č.16 je zřetelná jistá nevyrovnanost za sledované období.

Graf č. 16 Vývoj stavu na bankovních účtech a cizích zdrojů obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

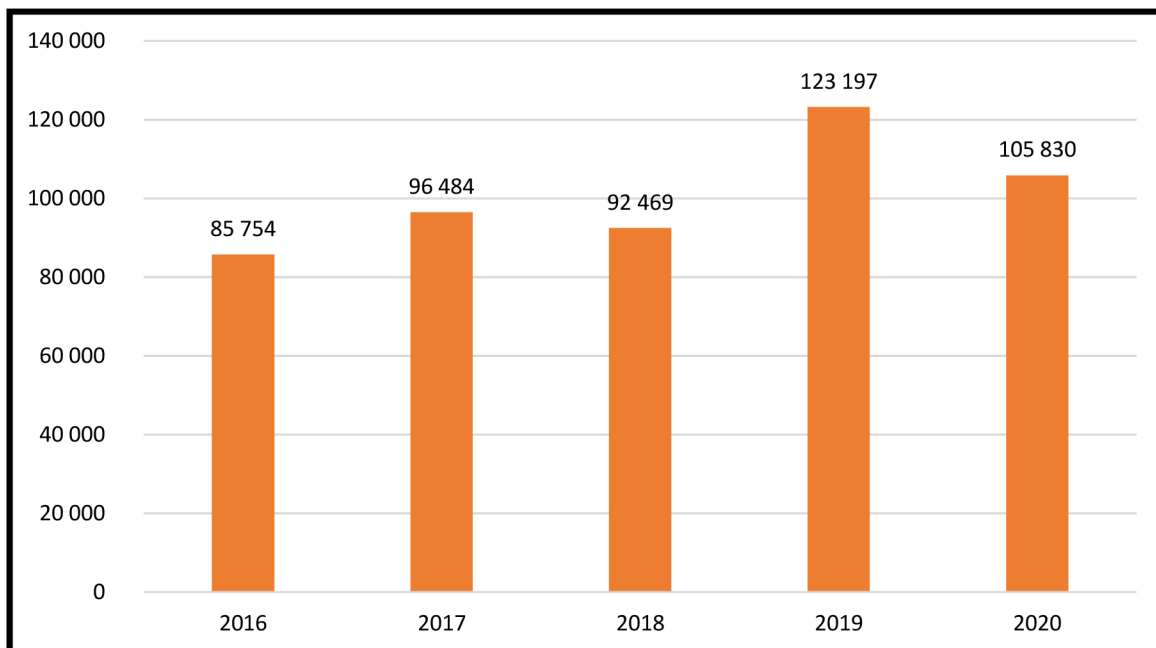
i) Stav na bankovních účtech celkem

Ukazatel znázorňuje výši peněžních prostředků, které má město na bankovních účtech – disponuje s nimi. Tento ukazatel je dán součtem syntetických účtů 068, 231, 236, 241 a 244 (viz kapitola 2.2) včetně příspěvkových organizací.

Zdroje, které obec má na bankovních účtech může využívat na pokrytí běžných výdajů, na poskytování veřejných statků a služeb svým občanům, na náklady spojené s investicemi atd. Obec také přispívá na činnosti různých organizací nebo spolků, a to ve formě zúčtovatelných dotací.

Obec Bakov nad Jizerou za sledované období hospodaří s finanční rezervou okolo 100 mil. Kč. Tato rezerva je dobrá pro případ nečekaných výdajů. K vyšším hodnotám rezerv dochází i tehdy, pokud se neuskutečnil nějaký záměr, pro který byla část financí na tento účel alokována.

Graf č. 17 Stav na bankovních účtech obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

j) Úvěry a komunální dluhopisy

Finální hodnota úvěrů a komunálních dluhopisů je dána součtem syntetických účtů. Tyto účty jsou: 281, 282, 283, 451, 453 pro obce a 281 a 451 (viz kapitola 2.2) u jejích příspěvkových organizací.

Tento výpočet slouží jako podklad k výpočtu celkové zadluženosti, kde její druhou položkou je právě položka Přijaté návratné výpomoci a ostatní dluhy. Na základě skutečnosti, že obec Bakov nad Jizerou vykazovala za sledované období u této položky nulové hodnoty, je celková zadluženost rovna výši hodnot objemu úvěrů a komunálních dluhopisů.

k) Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy

Jak je zmíněno výše, obec Bakov nad Jizerou za sledované období nepřijala žádné návratné finanční výpomoci. Tento ukazatel není právě z těchto důvodů dále rozebírán.

l) Zadluženost celkem

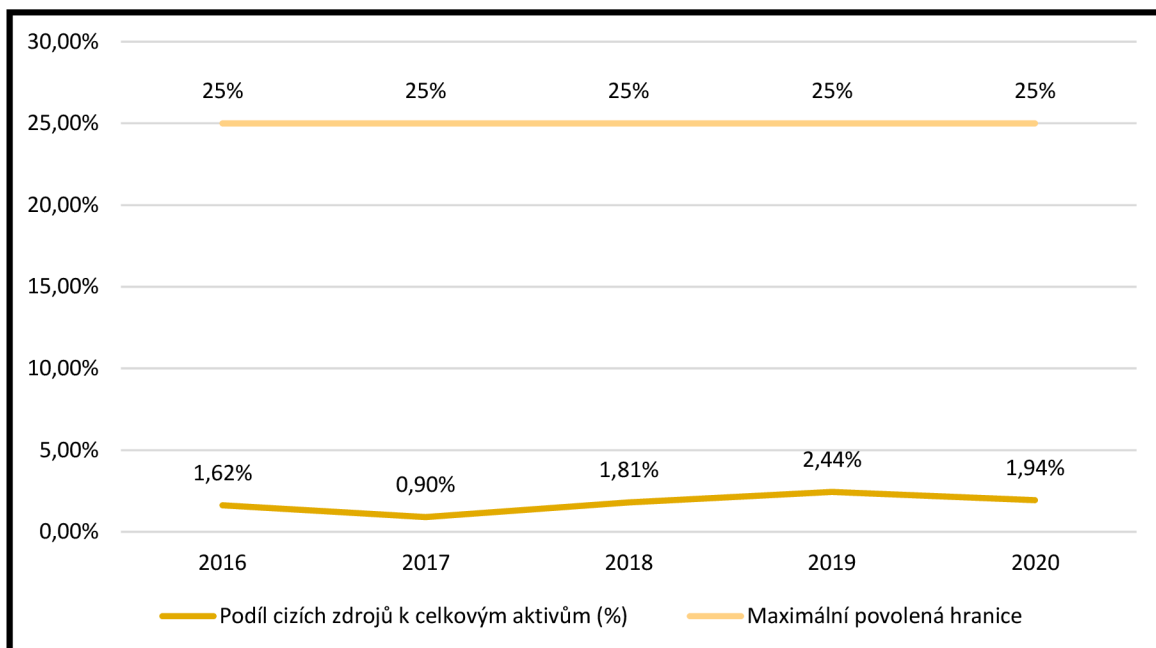
Ukazatel zadluženosti celkem reflektuje v absolutních hodnotách výši veškerých úvěrů obce, ostatních dluhů, vydaných dluhopisů, které sloužily obci na pokrytí výdajů. Bez použití těchto položek by obec neměla dostatečné množství prostředků na pokrytí výdajů. Vzhledem k faktu, že je ukazatel udáván v absolutních číslech, nemá příliš smysl ho používat pro porovnávání s ostatními obcemi. Obec Bakov nad Jizerou nemá žádné dluhy ve sledovaném období.

m) Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)

Tento ukazatel se musí interpretovat s opatrností, vzhledem k tomu, že u něj může dojít k jistému zkreslení ohledně skutečné situace obce⁶⁰. Z grafu č. 18 je patrné, že obec Bakov nad Jizerou si výši podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům drží stabilně. Pro tento ukazatel je stanovena Ministerstvem financí jeho nejvyšší možná hodnota a to 25 %. Vzhledem k tomu, že nejvyšší hodnota v obci za sledované období dosáhla 2,44 % a to v roce 2019, je patrné, že se obec k této hranice ani zdaleka nepřibližuje. Na základě tohoto monitorujícího ukazatele výsledku může být hospodaření obce ohodnoceno velmi dobře.

⁶⁰ V tomto výpočtu jsou součástí, které se vyúčtovávají až v dalších obdobích. Tyto položky navyšují hodnotu ukazatele (např. přijaté zálohy na dotace).

Graf č. 18 Vývoj podílů cizích zdrojů k celkovým aktivům obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

n) Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (%)

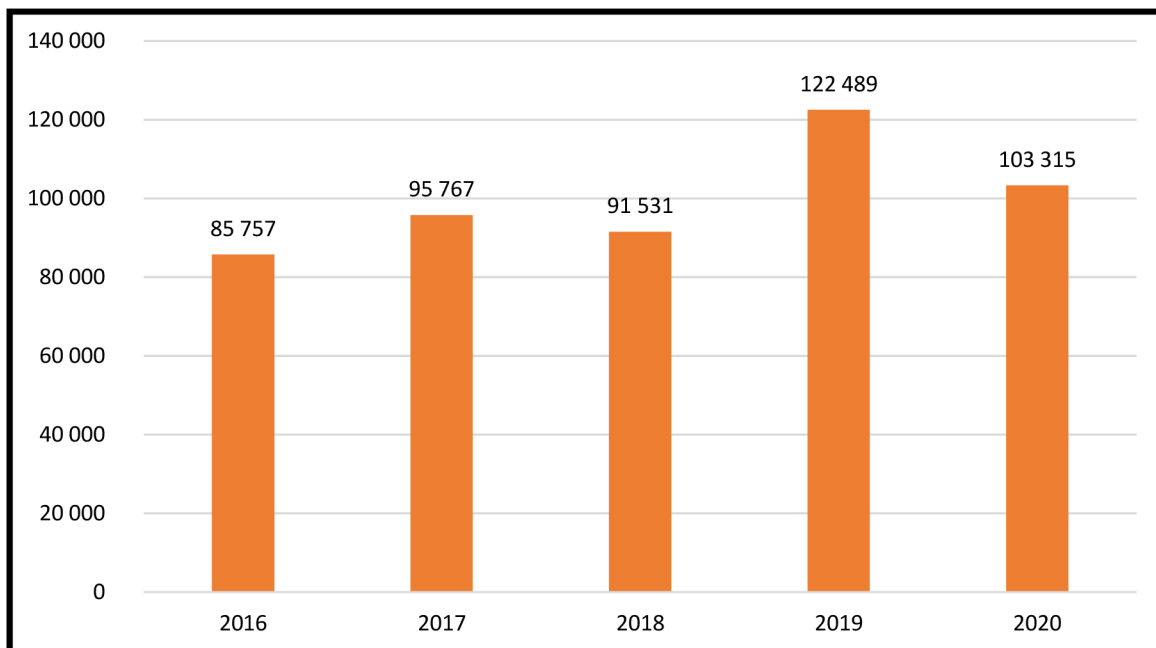
Ukazatel podílů zadluženosti na cizích zdrojích říká, jak velkou mírou se podílejí dlouhodobé závazky na celkových závazcích. Kde platí, že čím nižší hodnoty nabývá, tím větší je objem krátkodobých závazků. Obec Bakov nad Jizerou má za sledované období 0 % podíl zadluženosti na cizích zdrojích. Ministerstvo financí stanovilo maximální možnou hranici 25 %. Vzhledem ke skutečnosti, že za sledované období má obec po celou dobu 0 % podíl zadluženosti na cizích zdrojích, čímž se ke stanované hranici ani nepřibližuje, lze konstatovat, že hospodaření obce na základě tohoto monitorujícího ukazatele je velmi dobré.

o) Oběžná aktiva

Ukazatel č. 15 je tvořen součtem oběžných aktiv města tzn. majetku, který má krátkodobý charakter. Jedná se o velmi významný ukazatel, který slouží např. jako podklad pro výpočet celkové likvidity.

V Bakově nad Jizerou se podíl oběžných aktiv na položce celkových aktiv pohybuje v průměru okolo 16,2 %.

Graf č. 19 Vývoj oběžných aktiv obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)

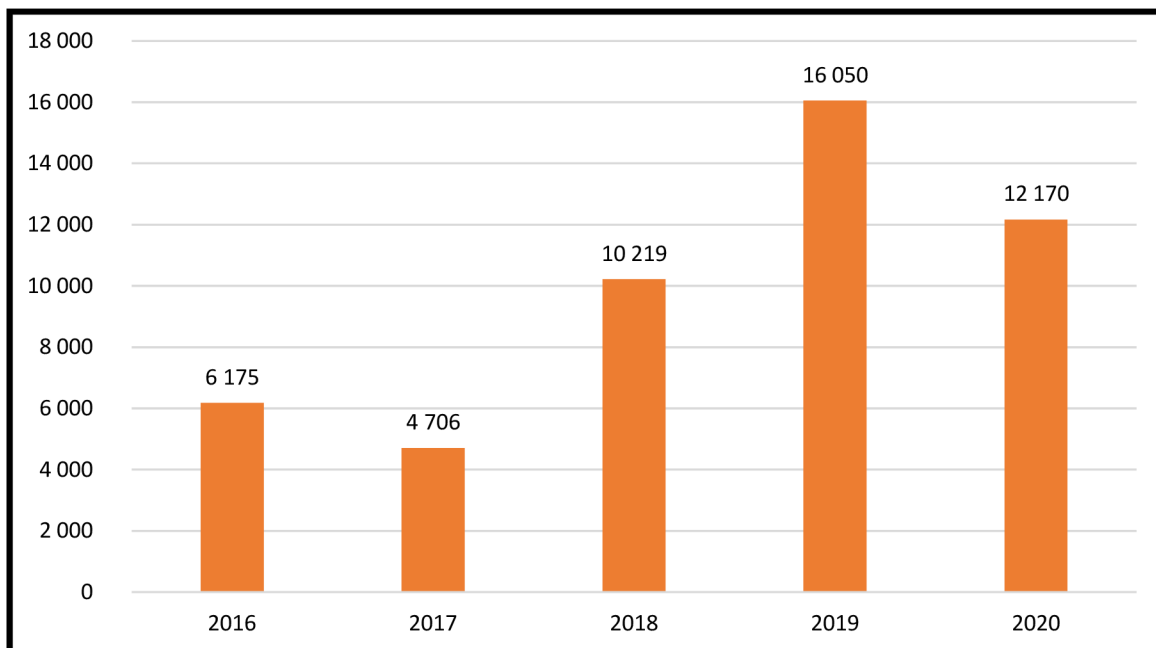

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

p) Krátkodobé závazky

Krátkodobými závazky jsou chápány veškeré závazky, které mají dobu splatnosti kratší než jeden rok. Pro výpočet ukazatele se sčítají položky krátkodobých závazků obce Bakov nad Jizerou a jejích příspěvkových organizací.

Graf č. 20 Vývoj krátkodobých závazků obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

q) Celková likvidita

Jedná se o ukazatel ze skupiny monitorujících ukazatelů. Celková likvidita udává, jak je obec schopna dostát svým krátkodobým závazkům, s jakou rychlostí je schopna přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky. Detail likvidity je popsán v kapitole 4.3.2 „Ukazatel likvidity“, nebude se tedy v této sekci již znovu rozebírat.

4.3.7 Srovnání s obcí Kosmonosy

Pro detailnější interpretaci výsledků obce Bakov nad Jizerou bylo zvoleno jeho porovnání s obcí obdobné velikosti, umístění a úrovně. Pro tyto účely byly do širšího výběru zvoleny následující obce: Bělá pod Bezdězem, Bystřice, Jílové u Prahy, Kosmonosy, Nové Strašecí, Pečky, Rudná, Stuchov, Unhošť, Votice a Zruč nad Sázavou. Po vyhodnocení lokace a zaměření byla zvolena obec Kosmonosy, která je pro dané porovnání nejvhodnější. Od obce Bakov nad Jizerou je vzdálena cca 6 km⁶¹ a je tak ovlivněna obdobnými faktory.

⁶¹ MAPY, 2022. Mapa. [online]. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=14.9358078&y=50.4610871&z=13&rc=9510yx-JBz3vGxZxEL&rs=muni&rs=muni&ri=3920&ri=3966&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D&rwpl=1%3B951Bpx-IfxfX3f00K8fNNgNAfJ8ZBfCGeE8b8uGsaxYLuE0LbGV&rut=1>.

Obec Kosmonosy je obcí s rozšířenou působností a stejně jako obec Bakov nad Jizerou se nachází ve Středočeském kraji ⁶². Rozloha obce je 11,39 km². Obec Kosmonosy má k 31.12.2020 1257 registrovaných podniků s tím, že 634 je se zjištěnou aktivitou. Největší zastoupení je v kategorii velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (160); profesní, vědecké a technické činnosti (113); průmysl celkem (62) atd. ⁶³. Tato orientace obce jako i ostatních obcí v okolí Mladé Boleslavi je dána působením společnosti ŠKODA AUTO. Obec Kosmonosy měla až do roku 2019 ve sledovaném období menší počet obyvatel, v roce 2020 byl vysledován trend opačný a v obci Kosmonosy oproti obci Bakov nad Jizerou bylo registrováno větší množství obyvatel.

Tabulka č. 26 Počet obyvatel obce Kosmonosy v období 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	4 885	4 904	4 944	5 093	5 233

Zdroj: zpracování dle dat z ČSU

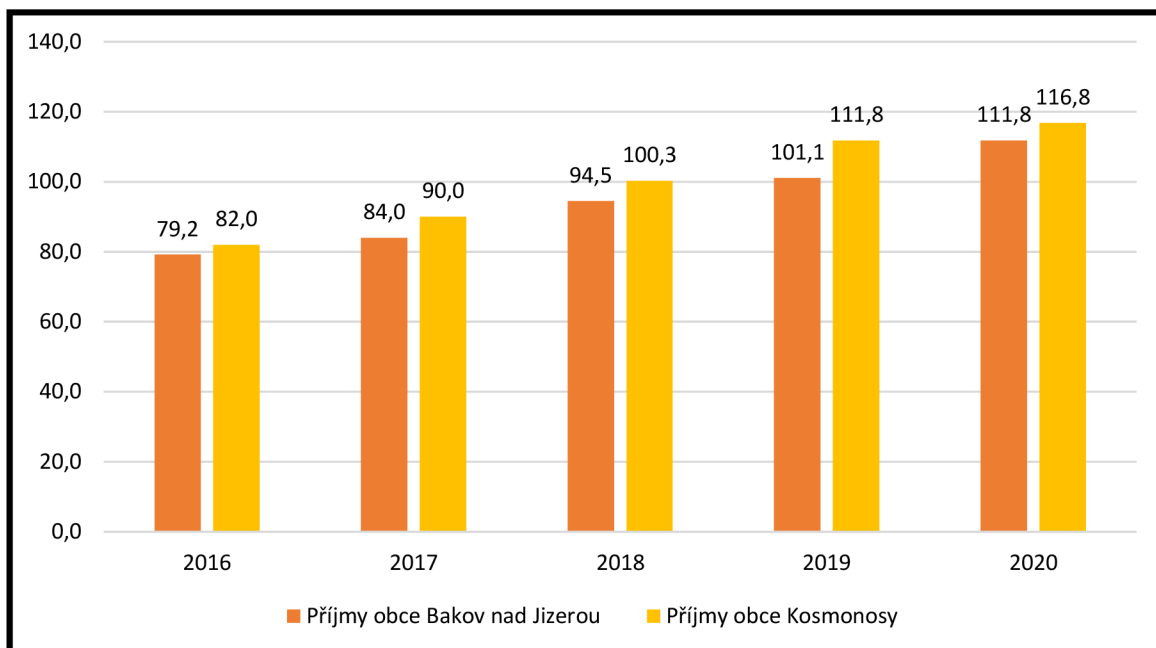
Prvním ukazatelem, který porovná obce je výše příjmů. Následující graf reflektuje, že obec Bakov nad Jizerou a obec Kosmonosy dosahují srovnatelného objemu finančních příjmů; obec Kosmonosy nicméně vykazovala lehce vyšší objem příjmů. Vývoj příjmů u sledovaných obcí je nejen porovnatelný, ale ve sledovaném období kopíroval i podobný trend.

⁶² CZSO.CZ [online]. 01.01.2022 (citováno dne 28.02.2022

https://www.czso.cz/csu/xs/mesta_a_mestyse_ve_stredoceskem_kraji_k_31_12

⁶³ Kurzy.cz [online]. 2022 (citováno dne 28.02.2022 <https://www.kurzy.cz/obec/kosmonosy/stats-PU-MOSZV-ORGNACE-stranka/>

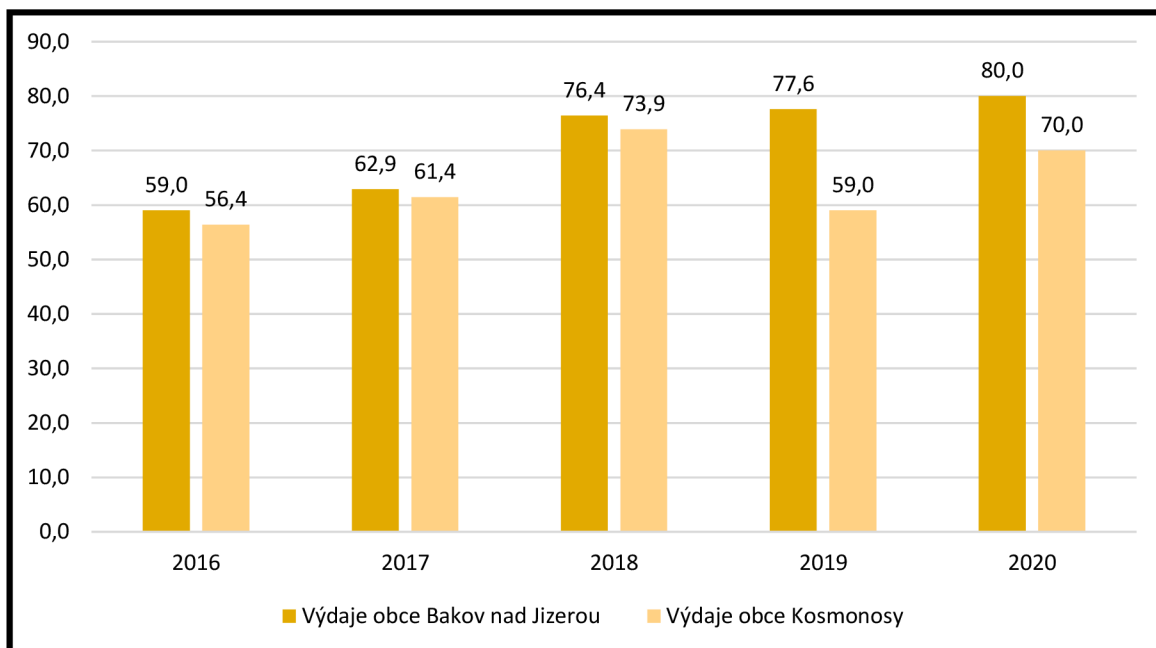
Graf č. 21 Grafické zobrazení porovnání příjmů obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

I z pohledu výdajů obcí je vidět jistá podobnost jejich vývoje v porovnávaných obcích, jak je vyznačeno na následujícím grafu.

Graf č. 22 Grafické zobrazení porovnání výdajů obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

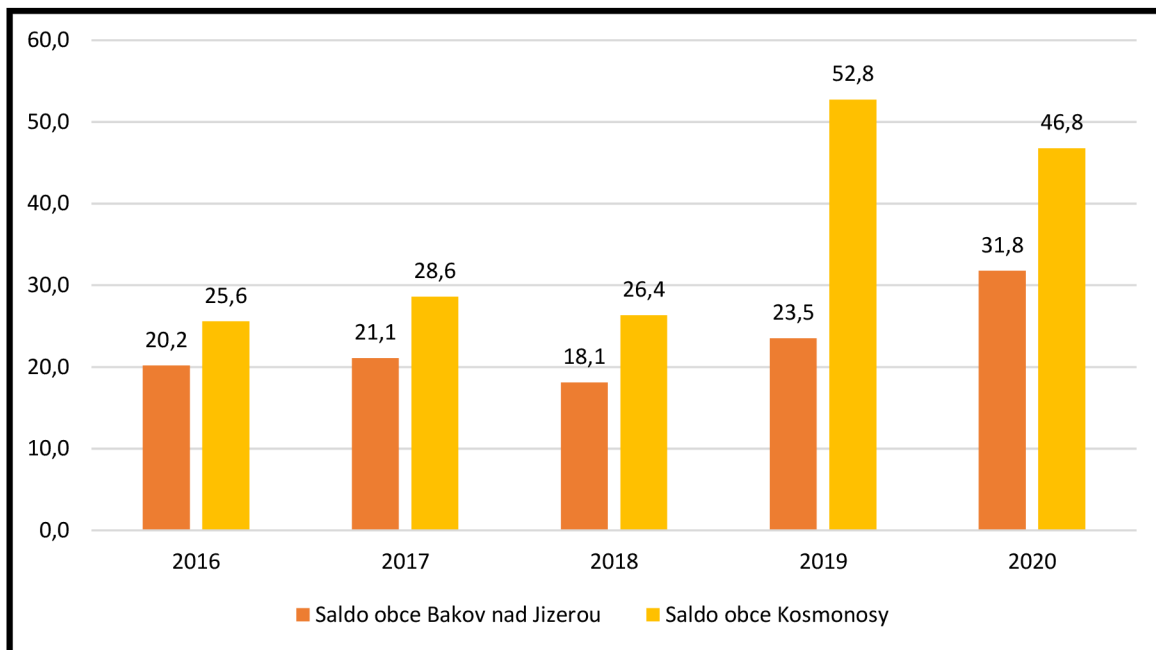
Při detailním rozboru jednotlivých oddílů v odvětvovém třídění výdajů bylo zjištěno, že obec Bakov nad Jizerou vykládá v průměru za sledované období o 11,9 % více finančních prostředků na bydlení, komunální služby a územní rozvoj, o 0,9 % více finančních prostředků na kulturu, církev a sdělovací prostředky, u obce Bakov nad Jizerou figuruje ještě položka zdravotnictví, která tvořila v průměru 0,99 % rozpočtu; obec Kosmonosy tuto položku neviduje. Na druhou stranu obec Kosmonosy měla ve sledovaném období vyšší výdaje u sportu a zájmových činností o 7,51 %, u vzdělávání a školských služeb o 3,27 % a u ochrany životního prostředí o 3,01 % ⁶⁴.

Při srovnání celkových příjmů a výdajů sledovaných obcí je nutné porovnat výsledné saldo. Jak je patrné z následujícího grafu, jsou zde znatelné rozdíly. První věcí, kterou je nutné zmínit je fakt, že obě obce ve sledovaném období disponují kladným saldem tzn. příjmy jsou větší než výdaje. O relativně podobném výsledku hospodaření obou obcí lze hovořit v letech 2016-2018. V letech 2019 a 2020 mělo saldo u obce Kosmonosy daleko vyšší hodnotu než obec Bakov nad Jizerou. V roce 2019 dosahoval tento rozdíl přes

⁶⁴ MONITOR [online]. 2022 (citováno dne 28.02.2022 <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00508870/prehled?rad=t&obdobi=2012>)

29,2 mil. Kč. Na základě těchto výstupů může být konstatováno, že obec Kosmonosy hospodaří výrazně lépe než obec Bakov nad Jizerou.

Graf č. 23 Grafické zobrazení porovnání salda obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

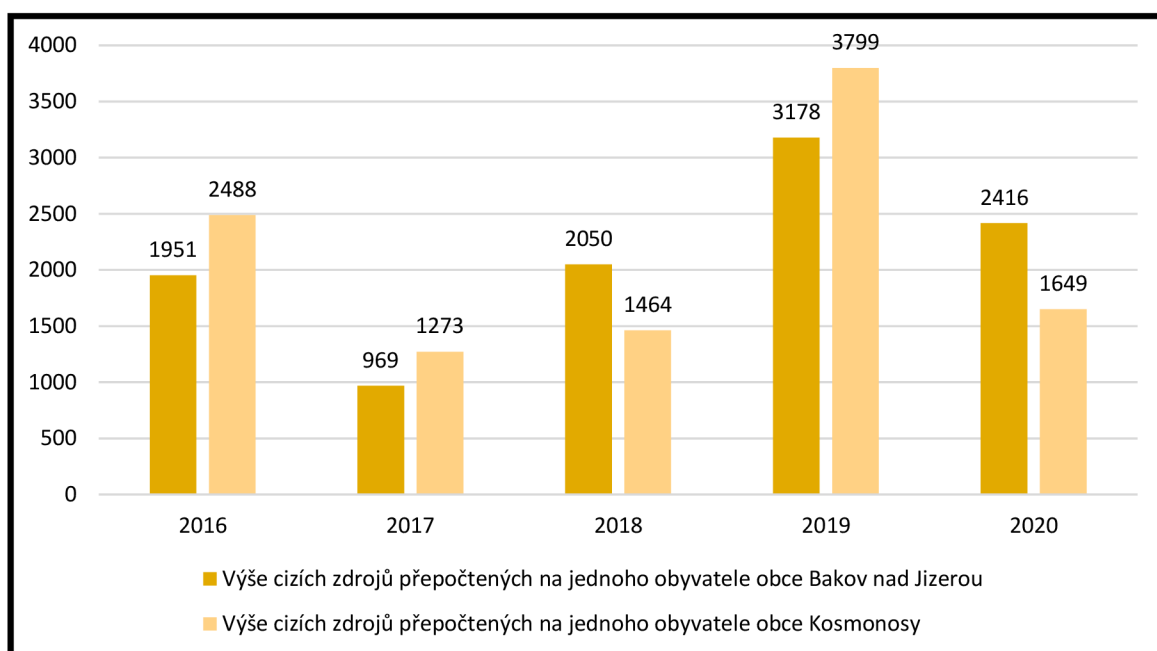
Předmětem dalšího porovnání jsou i zvolené ukazatele SIMU. V tomto konkrétním případě se jedná o 2 ukazatele informativní a 2 ukazatele monitorující. U informativních ukazatelů je to ukazatel dluhové služby a ukazatel výše cizích zdrojů na jednoho obyvatele. U monitorujících ukazatelů je to podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a ukazatel celkové likvidity.

Ukazatel dluhové služby byl vybrán s ohledem na jeho názornost při porovnávání hospodaření obcí. Tento ukazatel udává informaci ohledně schopnosti vypořádávat se svými finančními závazky. Při zkoumání dat obce Kosmonosy bylo zjištěno, že obec ve sledovaném období měla konstantní zadluženost ve výši 0 %, vzhledem k faktu, že 0% zadluženosti dosáhla i obec Bakov nad Jizerou lze konstatovat, že finanční hospodaření obou obcí bylo srovnatelné.

Druhým zvoleným ukazatelem, který je všeobecně hodně využíván pro vzájemné porovnání ekonomických situací obcí je objem cizích zdrojů, které jsou přepočteny na jednoho obyvatele příslušné municipality.

U obou obcí lze z grafu č.24 níže vyzorovat, že tento ukazatel má kolísavou tendenci a dosahuje podobného trendu v daném roce. Průměrná výše objemu cizích zdrojů na jednoho obyvatele u obce Bakov nad Jizerou vychází okolo 2113 Kč, u obce Kosmonosy na 2135 Kč. Vzhledem k podobným výsledným hodnotám ukazatele je ekonomická situace obou obcí srovnatelná.

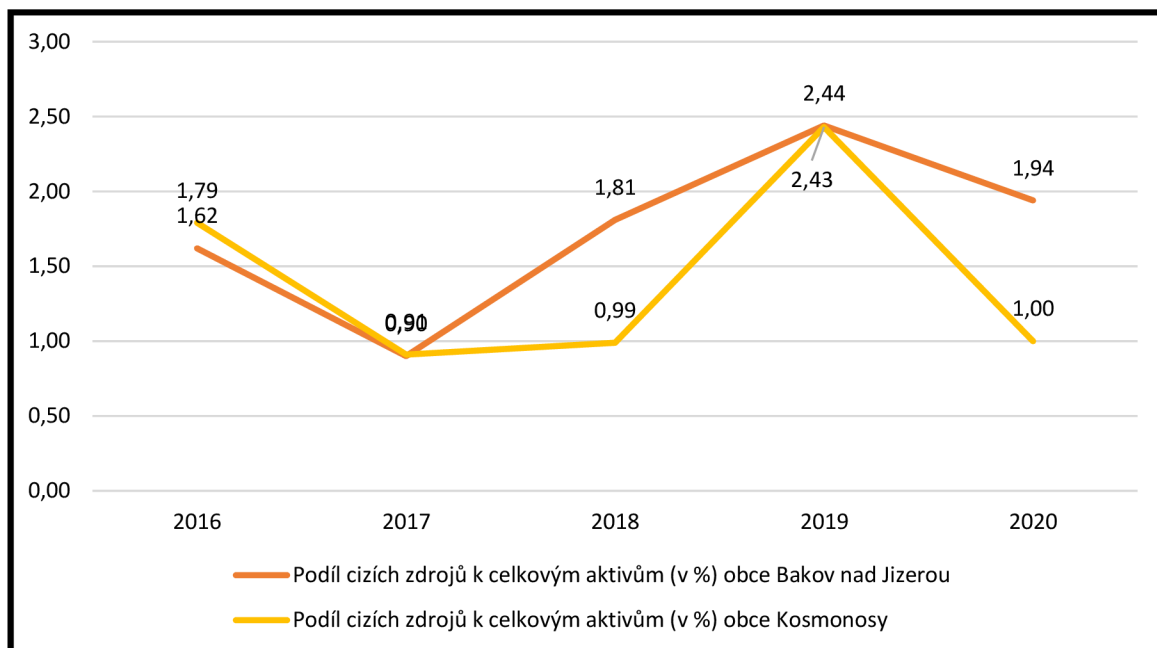
Graf č. 24 Výše cizích zdrojů přepočtených na jednoho obyvatele u obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v období 2016-2020 (Kč)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

Z pohledu monitorujícího ukazatele podílu cizích zdrojů na aktivech nebyly v letech 2016, 2017 a 2019 zaznamenány u obcí velké rozdíly. Téměř dvojnásobného rozdílu podílu ovšem dosáhla obec Bakov nad Jizerou v letech 2018 a 2020. Vzhledem ke skutečnosti, že hranice nastavená Ministerstvem financí ČR, je stanovena na úroveň 25 % a ani jedna obec se tomu za sledované období nepřiblížila, lze říct, že mají obě obce efektivně a správně rozděleny podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům.

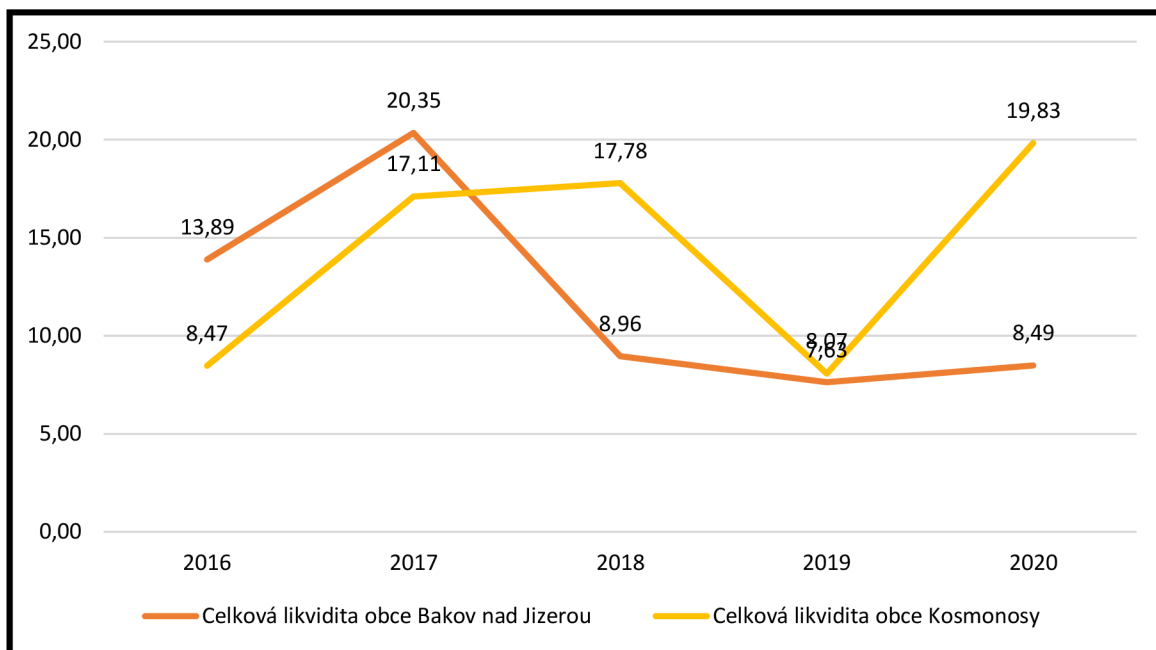
Graf č. 25 Porovnání podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v období 2016-2020 (%)

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

Posledním ukazatelem, který patří také do skupiny monitorujících ukazatelů, je celková likvidita. Tento ukazatel je klíčový pro hodnocení finančního hospodaření obcí. Průměrná hodnota likvidity obce Bakov nad Jizerou se za sledované období pohybuje okolo 11,86, zatímco u obce Kosmonosy okolo 14,25. Doporučená hodnota je v rozmezí 1,5-2,5. U obou obcí je tato hodnota překročena ve sledovaném období několikanásobně. Lze z toho konstatovat, že obě obce mají velké množství oběžných aktiv a malé množství krátkodobých závazků.

Graf č. 26 Porovnání celkové likvidity obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v období 2016-2020

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

5 Výsledky a diskuse

V této kapitole jsou shrnuty klíčové výsledky praktické části vlastní práce, jedná se o kapitoly 4 a její podkapitoly, které obsahují analýzu příjmů, výdajů, finanční analýzu, SIMU a komparaci s obcí Kosmonosy. V této kapitole budou diskutovány výsledky, které je vhodné detailněji rozvést. Veškeré ostatní výsledky jsou uvedeny v kapitole č. 6.

Tabulka č. 27 Salda rozpočtu obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Saldo běžného rozpočtu	20,18	21,08	18,10	34,42	32,33
Saldo kapitálového rozpočtu	3,61	-11,59	-28,05	-0,41	-45,54
Saldo po konsolidaci	23,79	9,49	-9,95	34,01	-13,21

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Z výsledků analýzy rozpočtu je patrné, že obec Bakov nad Jizerou ve sledovaném období hospodařila v průměru s přebytkem 8,83 mil. Kč. Obec v letech 2018 a 2020 hospodařila se schodkovým rozpočtem. V roce 2018 to bylo způsobeno nákupem obchodního domu Jizera, vybudováním zádržného systému u zříceniny Zvířetice, dopravním opatřením v Chudoplesích, rekonstrukcí chatek v prostorách Volnočasového areálu a v neposlední řadě nákupem dopravních prostředků – tyto vypsane akce samy o sobě přesahovaly částku 20 mil. Kč; další plánované projekty nebyly v tomto roce realizovány a byly přesunuty do dalšího roku, byla to např. investice do základní školy nebo zateplení budovy radnice. V roce 2020 byl finanční výkyv způsoben vlivem pandemie COVID-19. Obec měla před pandemií očekávané výdaje ve výši 172,6 mil. Kč. Nakonec bylo ale čerpáno pouze 128,6 mil. Kč, byla tedy zaznamenána úspora 44 mil. Kč. Úsporná opatření, která byla představena, byla v oblasti provozních výdajů v celkové částce 6,22 mil. Kč (provozní úspory obce 4,75 mil. Kč, provozní úspory příspěvkových organizací 1,47 mil. Kč), přesun do dalších rozpočtů v celkové výši 12,95 mil. Kč (chodník Horka 2,0 mil. Kč, oprava sv. Barbory 0,4 mil. Kč, vítací cedule 0,15 mil. Kč, rošty v Podhrádí 0,5 mil. Kč, herní prvky 0,3 mil. Kč, multifunkční sloupy veřejného osvětlení 0,1 mil. Kč, velká oprava v ulicích Mecharova, 5. května 2,5 mil. Kč, rekonstrukce obchodního domu Jizera 7,0 mil. Kč) a akcemi, které byly financovány pouze z dotací v částce 3,15 mil. Kč (jazyková laboratoř do základní školy 1,15 mil. Kč a IT zasíťování základní školy 2,0 mil. Kč). Po odečtení

plánovaných úspor v návaznosti na pandemii COVID-19 zůstala úspora výdajů ve výši 22,0 mil. Kč.

Tabulka č. 28 Ukazatele autarkie obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	122,36%	122,73%	115,24%	154,26%	128,91%
Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů	134,19%	133,51%	123,69%	151,61%	140,67%

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Prvním zkoumaným ukazatelem byly autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů a dále na bázi příjmů a výdajů. U obou výpočtů hodnoty nedosáhly (ani se nepřiblížily) hranice 100 %. Tento typ ukazatele je typický pro municipální firmy. Lze tedy tvrdit, že z dostupných dat se obec jeví jako vysoce soběstačná.

Tabulka č. 29 Likvidita obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 včetně doporučených hodnot

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Běžná likvidita	13,89	20,35	8,96	7,63	8,49
Doporučená hodnota BL	1,5-2,5				
Pohotová likvidita	13,85	20,3	8,94	7,63	8,46
Doporučená hodnota PL	1-1,5				
Okamžitá likvidita	13,3	19,53	8,52	7,18	8,04
Doporučená hodnota OL	0,2-0,5				

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Ukazatel likvidity byl počítán ve třech částech (běžná, pohotová a okamžitá). Doporučená hodnota pro běžnou likviditu je stanovena v rozmezí 1,5-2,5, u pohotové likvidity v intervalu 1-1,5 a u hotovostní pak v rozmezí 0,2-0,5. Hodnoty běžné likvidity obce Bakov nad Jizerou se pohybovaly v rozmezí 7,63-20,35, u pohotové likvidity v intervalu 7,63-20,3 a u okamžité likvidity v rozmezí 7,18-19,53. Veškeré hodnoty u sledované obce jsou nadprůměrně vysoké, což vypovídá o neefektivním využívání finančních prostředků.

Tabulka č. 30 Zadluženost obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Celková zadluženost	1,55 %	1,15 %	2,33 %	3,07 %	2,48 %

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Třetím ukazatelem je zkoumání zadluženosti, kdy obec vykazovala největší poměr cizích zdrojů v roce 2019, ty dělaly 3,07 % celkové zadluženosti. Nutno zmínit, že maximální možná hranice je 30 %. S přihlédnutím k tomuto aspektu lze hodnotu 3,07 % považovat za nevýznamnou.

Tabulka č. 31 Salda běžných rozpočtů obcí Bakov nad Jizerou a Kosmonosy v letech 2016-2020 (mil. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Saldo obce Bakov nad Jizerou	20,18	21,08	18,10	23,52	31,79
Saldo obce Kosmonosy	25,60	28,61	26,35	52,75	46,80

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

První věcí, kterou je nutné zmínit, je fakt, že obě obce ve sledovaném období disponují kladným saldem, tzn. jejich příjmy jsou větší než výdaje. O relativně podobném výsledku hospodaření obou obcí lze hovořit v letech 2016-2018. V roce 2016 měla obec Bakov nad Jizerou saldo běžného rozpočtu nižší o 5,42 mil. Kč, což byl rok, kdy se obce přiblížily svým rozdílem nejbliže. Největší rozdíl byl v roce 2019, kdy měla obec Bakov nad Jizerou menší saldo běžného rozpočtu o 29,23 mil. Kč. Ačkoliv mají obě obce velmi podobnou výši běžných příjmů, mají odlišnou výši běžných výdajů. Při rozboru jednotlivých oddílů v odvětvovém třídění výdajů bylo zjištěno, že obec Bakov nad Jizerou vykládá v průměru za sledované období o 11,9 % více finančních prostředků na bydlení, komunální služby a územní rozvoj, o 0,9 % více finančních prostředků na kulturu, církev a sdělovací prostředky, u obce Bakov nad Jizerou dále figuruje ještě položka zdravotnictví, která tvořila v průměru 0,99 % rozpočtu; obec Kosmonosy tuto položku neeviduje. Na druhou stranu obec Kosmonosy měla ve sledovaném období vyšší výdaje u sportu a zájmových činností (o 7,51 %), u vzdělávání a školských služeb (o 3,27 %) a u ochrany životního prostředí (o 3,01 %). Pokud se vezme v potaz pouze výsledné saldo běžného rozpočtu, lze tvrdit, že obec Kosmonosy hospodaří viditelně lépe než obec Bakov nad Jizerou.

Tabulka č. 32 Výše cizích zdrojů přepočtených na jednoho obyvatele u obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020 (Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Výše cizích zdrojů přepočtených na jednoho obyvatele obce Bakov nad Jizerou	1 951	969	2 050	3 178	2 416
Výše cizích zdrojů přepočtených na jednoho obyvatele obce Kosmonosy	2 488	1 273	1 464	3 799	1 649

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

U výše cizích zdrojů, které jsou přepočteny na jednoho obyvatele příslušné obce, lze pozorovat u obou obcí obdobný kolísavý trend. Největší hodnotu dosáhl obec Bakov nad Jizerou v roce 2019, kdy dosáhl hodnoty 3.178 Kč, nejmenší v roce 2017 s hodnotou 969 Kč. Obec Kosmonosy měla hodnotu nejvyšší v roce 2019 a to 3.799 Kč, nejnižší v roce 2017 a to 1.273 Kč. Průměrná výše objemu cizích zdrojů na jednoho obyvatele u obce Kosmonosy vychází na 2.135 Kč a u obce Bakov nad Jizerou 2.113 Kč. S ohledem na velice podobné hodnoty je ekonomická situace obou obcí srovnatelná.

Tabulka č. 33 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům u obce Bakov nad Jizerou a obce Kosmonosy v letech 2016-2020

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) obce Bakov nad Jizerou	1,62	0,90	1,81	2,44	1,94
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) obce Kosmonosy	1,79	0,91	0,99	2,43	1,00

Zdroj: zpracování dle výkazů pro plnění obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020

Pro diskusi byl zvolen jeden z monitorujících ukazatelů ze soustavy SIMU a to podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%). Tento výpočet je dán podílem cizích zdrojů a celkových aktiv obce. Nejmenší hodnotu vykazovala obec Bakov nad Jizerou v roce 2017 a to 0,9 %. Celková aktiva obce v tomto roce měla hodnotu 553,54 mil. Kč (nejmenší ve sledovaném období), hodnota cizích zdrojů byla 5 mil. Kč (nejmenší ve sledovaném období). Nejvyšší hodnotu na podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům zaznamenala obec Bakov nad Jizerou v roce 2019 a to 2,44 %. V ten rok měla obec Bakov nad Jizerou celkovou hodnotu aktiv ve výši 671,12 mil. Kč (největší ve sledovaném období) a hodnotu cizích zdrojů měla

v hodnotě 16,05 mil. Kč (největší ve sledovaném období). Obec Kosmonosy měla nejmenší hodnotu v roce 2017 a to 0,91 %, kdy hodnota celkových aktiv byla 685,18 mil. Kč a hodnota cizích zdrojů činila 6,24 mil. Kč (nejmenší ve sledovaném období). Největší hodnotu podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům měla obec Kosmonosy v roce 2019 a to 2,43 % s hodnotou celkových aktiv 795,44 mil. Kč a s hodnotou cizích zdrojů ve výši 19,35 mil. Kč (největší ve sledovaném období). V průměru má obec Kosmonosy hodnotu podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům 1,42 % a obec Bakov nad Jizerou 1,74 %. S ohledem na skutečnost, že u obou obcí se hodnoty nepřiblížily k hranici 25 %, která je nastavena od Ministerstva financí, lze tvrdit, že obě obce hospodaří s financemi efektivně.

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zhodnocení ekonomiky obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 pomocí poměrových ukazatelů a z výsledků analýzy vyhodnotit návrhy a doporučení na zlepšení a stabilizaci obce.

Práce byla rozdělena do 2 dílčích částí. První část se zabývala provedením teoretické rešerše a vysvětlením základních pojmů: veřejná správa, charakteristika obcí, orgány obce, majetek obce, rozpočet obce, příjmy a výdaje obce, strategický plán rozvoje města, rating obce a finanční analýza. Cílem druhé části práce bylo provedení charakteristiky obce Bakov nad Jizerou, analýzy jejího rozpočtu a finanční analýzy na základě finančních ukazatelů. Veškeré tyto zjištěné výsledky byly vyhodnoceny a na základě nich stanovena doporučení nebo návrhy na zlepšení hospodaření obce Bakov nad Jizerou.

Vlastní práce byla rozdělena do třech dílčích kapitol. Nejprve byla charakterizována zvolená obec Bakov nad Jizerou z geografického a sociodemografického hlediska. Obec Bakov nad Jizerou leží ve Středočeském kraji, ve vzdálenosti cca 8 km od Mladé Boleslavi. Historie obce sahá až do 13. století. Co se týče infrastruktury, je zde velmi přívětivé dopravní spojení se sousedními obcemi a díky blízké dálnici D10 je možná rychlá doprava do Prahy nebo Liberce. Obec vlastní nemalou část majetku jako jsou např. byty k bydlení v hodnotě cca 52,38 mil. Kč, nebytové budovy občanské vybavenosti (knihovna, městský úřad atd.) v hodnotě cca 119,57 mil. Kč, lesní pozemky o výměře 654.005 m² a další. V obci se nachází základní a mateřská škola; obě zařízení mají dostatečné kapacitní rezervy pro příjem dalších budoucích žáků. Mezi zajímavé prostory patří např. Volnočasový areál VČAS, nebo muzeum Bakovska. Počet obyvatel v obci ve sledovaném období byl relativně konzistentní, konkrétněji okolo 5200 obyvatel. Průměrný věk obyvatel obce je 42,6 let. V obci žije 63,7 % lidí v produktivním věku 15-64 let. Počet osob v důchodovém věku 65+ tvoří 19,9 % a počet dětí ve věkovém hranici 0-14 činí 16,4 %.

Cílem druhé dílčí kapitoly bylo zhodnocení rozpočtového hospodaření obce v letech 2016-2020. Rozpočet obce byl rozdělen na rozpočet běžný a kapitálový. V obou případech byly zhodnoceny příjmy, výdaje, vývoj a jejich struktura.

Celkové běžné příjmy měly za celou dobu u sledovaného období rostoucí tendenci. V roce 2016 činila hodnota běžných příjmů 79,2 mil. Kč a v roce 2020 dosáhla hodnoty 111,81 mil. Kč.

Největší položkou běžných příjmů byly příjmy daňové, ty tvořily v průměru okolo 80 % z celkových běžných příjmů obce. Nejvyšší hodnotu měly v roce 2017, kdy dosáhly 81,34 % z celkových běžných příjmů obce. Nejzásadnější dopad měly položky daň z přidané hodnoty (42,46 %), daň z příjmu fyzických osob (24,65 %) a daň z příjmu právnických osob (23,74 %). Ostatní položky měly zanedbatelný vliv.

Nedaňové příjmy představovaly v průměru 13,37 % hodnoty celkového běžného příjmu obce. Největší část příjmu tvořily příjmy z pronájmu majetku 55,71 %, výnosy z finančního majetku 17,92 % a příjmy z vlastní činnosti 9,04 %. Ostatní položky měly nepatrný dopad na celkovou hodnotu příjmů.

Poslední část běžných příjmů tvořily neinvestiční dotace. Tyto dotace obec přijala ze státního rozpočtu a kraje. Neinvestiční dotace měly proměnlivý vliv. Tento typ příjmů dosahoval ve sledovaném období hodnot od 3,57 % do 8,60 % z celkového rozpočtu. Nejvyšší podíl měl v roce 2020, kdy dosáhl hodnoty 8,60 %.

Hodnota běžných výdajů v obci Bakov nad Jizerou v roce 2016 byla 59,02 mil. Kč. V roce 2020 dosáhla hodnoty 79,48 mil. Kč. Běžné výdaje v čase rostly, až na rok 2019, kdy se výše výdajů propadla na hodnotu 66,69 mil. Kč. Největší položkou běžných výdajů byly platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech (20,75 %), nákup ostatních služeb (18,31 %), neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím (13,79 %) a opravy a udržování (9,84 %), ostatní položky měly malý vliv na celkové množství výdajů.

Z analýzy hospodaření běžného rozpočtu je patrné, že obec měla v celém období 2016-2020 kladné saldo – obec tedy hospodařila s přebytkem. Průměrná výše salda činila 25,22 mil. Kč. Obec nebyla nucena financovat chod obce z cizích finančních prostředků.

V celém sledovaném období měly kapitálové příjmy, jak u tohoto druhu příjmu bývá standardní, velmi kolísavý charakter. Převážná většina financí získaných z tohoto příjmu, je z prodeje pozemků. Největší hodnotu měl v roce 2019, kdy příjem dosáhl částky 51,62 mil. Kč; důvodem byl rozsáhlý prodej pozemků obce. Nejmenší příjem byl zaznamenán v roce 2016, kdy činil 0,16 mil. Kč.

Obec Bakov nad Jizerou získala ve sledovaném období také několik investičních transferů, průměrná výše byla 4,88 mil. Kč. Největší investiční transfer získala obec v roce 2016, jednalo se o celkovou výši 8,71 mil. Kč – a to na rekonstrukci místních komunikací (5,21 mil. Kč), výstavbu chodníku v městské části Malá Bělá ve výši cca 2 mil. Kč, snížení energetické náročnosti Sokolovny v hodnotě cca 1,3 mil. Kč a projekt revitalizace Tůně pod Zbábou v hodnotě 0,2 mil. Kč.

U výdajů kapitálového rozpočtu byl zpozorován stejný kolísavý trend jako u kapitálových příjmů. Největší množství kapitálových výdajů bylo zaznamenáno v roce 2019 s hodnotou 55,28 mil. Kč. Prostředky byly převážně vynaloženy na budovy, haly a stavby, dopravní prostředky a stroje, přístroje a zařízení.

Z výsledků analýzy hospodaření kapitálového rozpočtu je patrné, že obec ve sledovaném období 2016-2020 měla na konci rozpočtového období kromě roku 2016 záporné saldo. Obec hospodařila se schodkem. Ovšem v návaznosti na skutečnost, že obec vykazovala kladné saldo v běžného rozpočtu, byla schopna záporné saldo z rozpočtu kapitálového pokrýt.

Cílem třetí dílčí kapitoly bylo provést finanční analýzu obce na základě vhodných ukazatelů (autarkie, likvidity, zadluženosti, rentability, aktivity), dále provedení analýzy pomocí soustavy informativních a monitorujících ukazatelů – SIMU a provedení komparace s vybranou obcí podobné charakteristiky – Kosmonosy.

Ukazatel autarkie je typickým ukazatelem, který se používá pro municipální firmy. V rámci výpočtu byla počítána autarkie na bázi nákladů a výnosů (%) a celková autarkie na základě běžných příjmů a běžných výdajů (%).

Doporučená hodnota u ukazatele autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů je stanovena na 100 %. U obce Bakov nad Jizerou se pohybovala v intervalu 115,24-154,26 %. U všech sledovaných let došlo k překročení doporučené hodnoty. Nejlepšího výsledku dosáhla obec v roce 2019 a to hodnoty 154,26 %.

Ukazatel autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů má stejnou doporučenou hodnotu jako ukazatel autarkie hlavní činnosti na základě výnosů a nákladů, tj. 100 %. V tomto případě obec dosahovala hodnot v rozmezí 123,69-151,61 %. Vzhledem ke skutečnosti, že ukazatel značně převyšuje doporučenou hodnotu, obec by se měla zaměřit na zlepšení zhodnocení dočasně volných prostředků.

Ukazatel likvidity byl počítán ve třech částech (běžná, pohotová a okamžitá). Doporučená hodnota pro běžnou likviditu je stanovena v rozmezí 1,5-2,5, u pohotové likvidity v intervalu 1-1,5 a u hotovostní v rozmezí 0,2-0,5. Hodnoty běžné likvidity obce Bakov nad Jizerou se pohybovaly v rozmezí 7,63-20,35, u pohotové likvidity v intervalu 7,63-20,3 a u okamžité likvidity v rozmezí 7,18-19,53. Veškeré hodnoty u sledované obce jsou nadprůměrně vysoké, což vypovídá o neefektivním využívání finančních prostředků.

Jako další byl vybrán ukazatel zadluženosti, který ukazuje, jak velkou výši rizika nese obec při daném rozpoložení a struktuře.

Doporučená hodnota by měla být co nejmenší, udávaný doporučený interval se pohybuje v rozmezí 30-60 %. Obec měla ve sledovaném období velmi nízkou a stabilní hodnotu celková zadluženosti, která se pohybovala v rozmezí 1,15-3,07 %.

Následujícím ukazatelem byla zvolena rentabilita. Ukazatel rentability má své využití primárně v soukromém sektoru. Rentabilita celkového kapitálu obce se v daném období pohybovala v rozmezí 3,25-13,94 %. Nejlepšího zhodnocení vloženého kapitálu

dosáhla obec v roce 2019 a to zmíněných 13,94 %. Rentabilita vlastního kapitálu se pohybovala v intervalu 3,32-14,38 %. Nejvyšší hodnoty dosáhla obec v roce 2019 a to 14,38 %.

Dalším z ukazatelů byl ukazatel aktivity. U obcí se jedná pouze o doplňující ukazatel, sloužící k tomu, aby podal informaci o tom, jak daný subjekt využívá svůj majetek.

Cílem tohoto typu ukazatele je dosahovat maximální hodnoty, kdy je stanovena doporučená hodnota 1. Doba obratu aktiv se ve sledovaném období u obce Bakov nad Jizerou pohybovala v rozmezí 0,20-0,39. Jak již bylo ale řečeno, tento typ ukazatele není primárně určen pro obce.

Dalším typem pro analýzu obce byla zvolena soustava informativních a monitorujících ukazatelů – SIMU. Ukazatel SIMU se skládá ze dvou částí, a to ukazatelů informativních a ukazatelů monitorujících.

Mezi informativní typ se řadí počet obyvatel obce, celkový příjem (po konsolidaci), úroky, uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků, dluhová sazba celkem, ukazatel dluhové služby (v %), aktivita celkem, cizí zdroje, stav na bankovních účtech, úvěry a komunální dluhopisy, PNFV a ostatní dluhy, zadluženost celkem, podíl zadluženosti na cizích zdrojích (%), oběžná aktiva, krátkodobé závazky. Počet obyvatel v obci byl ve sledovaném období stabilní a pohyboval se v rozmezí 5.148-5.176 obyvatel. Největšího počtu obyvatel dosáhla obec v roce 2016 a to 5.176 obyvatel. U celkového příjmu po konsolidaci se hodnoty pohybovaly v rozmezí od 88,1-156,1 mil. Kč. Příjem měl za sledované období rostoucí tendenci s jedním výkyvem v roce 2019, kdy dosáhly příjmy hodnoty 156,1 mil. Kč z důvodů velkého prodeje pozemků. Úroky, uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků a dluhová služba vykazovaly shodně za dané období nulovou hodnotu. Celkové množství aktiv obce se pohybovalo v intervalu 553,5-671,1 mil. Kč. Jsou zde patrné výkyvy, ale v celkovém pohledu si obec drží stabilní hodnotu aktiv. Hodnota cizích zdrojů se pohybovala v intervalu od 5-16,39 mil. Kč. V tomto případě je hodnoceno a počítáno s celkovým objemem veškerých závazků obce a jejích příspěvkových organizací. Stav na bankovních účtech obce se pohyboval v rozpětí 85,8-

123,2 mil. Kč. Tyto zdroje má obec ve své správě a disponuje s nimi. Zdroje může využít na pokrytí běžných výdajů, poskytování veřejných statků a služeb svým občanům, na náklady spojené s investicemi apod. Úvěry a komunální dluhopisy, PNFV a ostatní dluhy, zadluženost celkem a podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %) měly ve sledovaném období nulovou hodnotu. Oběžná aktiva se u obce pohybovala v intervalu 85,8-122,5 mil. Kč. Jedná se o typ aktiv, které mají krátkodobý charakter.

Mezi monitorující typ ukazatelů se řadí podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita. Ministerstvem financí byla stanovena pro tento ukazatel hodnota 25 %. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) se pohyboval u obce Bakov nad Jizerou ve sledovaném období v intervalu 0,9-2,44 %. Tento výsledek musí být interpretován s opatrností, jelikož může dojít ke zkreslení skutečné situace obce. S ohledem na výsledky tohoto ukazatele po celou dobu sledování lze konstatovat, že si obec drží stabilní výši cizích zdrojů k celkovým aktivům a k nastavené hranici se ani zdaleka nepřiblížila. U celkové likvidity se obec pohybovala v intervalu od 7,63-20,35.

Pro komparaci s obcí podobné charakteristiky byla vybrána obec Kosmonosy a byly zvoleny ukazatele počtu obyvatel, porovnání běžných příjmů, porovnání běžných výdajů, porovnání salda běžného rozpočtu a ukazatele ze soustavy SIMU a to: dluhové služby, výše cizích zdrojů na jednoho obyvatele, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celkové likvidity. Obec Kosmonosy se nachází v blízkosti obce Bakov nad Jizerou a svojí charakteristikou je obci Bakov nad Jizerou velmi blízká. V obci ve sledovaném období bydlelo průměrně 5.011 obyvatel – Bakov nad Jizerou 5.163 obyvatel. Výše finančních příjmů se u obcí pohybovaly ve srovnatelné hodnotě a kopírovaly stejný trend. U výdajové stránky bylo zjištěno, že obec Bakov nad Jizerou vykládala v průměru za sledované období o 11,9 % více finančních prostředků na bydlení než obec Kosmonosy. Kosmonosy vynaložily ve sledovaném období vyšší výdaje do sportu a zájmových činností a to o 7,51 % a vzdělávání školských služeb o 3,27 %. Obě sledované obce hospodařily s přebytkem běžného rozpočtu. Nejlepší hodnotu měla obec Kosmonosy v roce 2019, kdy saldo dosáhlo hodnoty 52,8 mil. Kč – Bakov nad Jizerou měl nejlepší výsledek v roce 2020 a to 31,8 mil. Kč. Dalším ukazatelem pro porovnání obcí byl zvolen ukazatel dluhové služby. Obě porovnávané obce měly ve sledovaném období konstantní zadluženost 0 %. U výše

cizích zdrojů, které jsou přepočteny na jednoho obyvatele příslušné obce lze pozorovat u obou obcí obdobný kolísavý trend. Průměrná výše objemu cizích zdrojů na jednoho obyvatele u obce Kosmonosy vychází na 2.135 Kč a u obce Bakov nad Jizerou na 2.113 Kč. Vzhledem k podobným hodnotám je ekonomická situace obou obcí srovnatelná. U ukazatele podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům obcí byly detekovány ve dvou letech patrné výkyvy. Obec Kosmonosy dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2019 a to hodnoty 2,43 %, obec Bakov nad Jizerou dosáhla nejvyšší hodnoty v tomtéž roce a to 2,44 %. V návaznosti na skutečnost, že hranice stanovená Ministerstvem financí má hodnotu 25 %, lze konstatovat, že obě obce toto splnily a mají tedy efektivně a správně rozloženy podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. Posledním ukazatelem byla celková likvidita. Průměrná hodnota likvidity ve sledovaném období se u obce Bakov nad Jizerou pohybovala okolo 11,86 a u obce Kosmonosy okolo 14,25. Doporučená hodnota pro tento typ likvidity je dána v intervalu 1,5-2,5. U obou obcí byla tato hodnota překročena a lze tedy tvrdit, že obě obce mají velké množství oběžných aktiv a malé množství závazků.

Z těchto výsledků je patrné, že obec Bakov nad Jizerou je ve svém hospodaření velmi efektivní a není nutné zasahovat do jejího finančního působení. Obec by do budoucna měla zachovat obdobný trend hospodaření a zůstane nadále místem, kde budou její obyvatelů spokojeně žít.

Poslední částí byla využita pro navržení opatření k potencionálnímu zlepšení ekonomické situace obce. Prvním opatřením pro zvýšení rozpočtových příjmů je zavedení vstupného do prostor Volnočasového areálu (VČAS). S ohledem na jeho zázemí (in-line dráha a koupaliště) lze předpokládat využití prostor převážně v teplejších měsících – květen až září. V případě průměrné denní návštěvy 25 lidí v těchto 5 měsících a zavedením vstupného ve výši 100 Kč á osoba, lze očekávat příjmy ve výši 375.000 Kč (viz příloha č.6). Druhým navrženým opatřením je zvýšení místního poplatku ze psů. V současné době je paušalizováno na 150 Kč/ pes. S ohledem na vyšší hodnoty tohoto typu poplatku u okolních obcí bylo v rámci možných opatření navrženo zvýšení paušálu o 100 Kč, tj. na 250 Kč/ pes. V současné době je v obci Bakov nad Jizerou registrováno zhruba 750 psů; touto změno by došlo ke zvýšení ročního příjmu obce o 75.000 Kč (viz příloha č.6).

Pro snížení rozpočtových výdajů obce byl vypracován návrh na snížení energetické náročnosti budovy základní školy výměnou starých, dřevěných oken za okna plastová. Realizace tohoto záměru by přinesla návratnost v podobě snížení provozních nákladů na plynové vytápění budovy. Na tuto investici je možné v současné době získat dotaci, a to až do 40 % její celkové výše. Výše investičního záměru je okolo 2,07 mil. Kč bez započítané dotace. Pokud bude počítáno s aktuální cenou plynu v roce 2022, bude návratnost investice bez dotace 7,8 let a s dotací 4,7 let. Pokud se bude uvažovat s nárůstem ceny plynu o 10 %, bude návratnost investice bez dotace činit 7,1 let a s dotací 4,3 let. V případě nárůstu ceny plynu o 20 % byla návratnost investice stanovena na 6,5 let a s dotací 3,9 let.

7 Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika, c2008. ISBN 978-80-87123-06-5.

ČERNOHORSKÝ, Jiří. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách, 2018*. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2018. ISBN 978-80-906843-3-1.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2004. ISBN 80-210-3356-8.

JÍLEK, Milan. *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-355-3.

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3349-4.

KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-28-1.

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-561-8.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2002. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9778-2.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu 2010*. Praha: Grada, 2010. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-3343-2.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-861-9923-1.

NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.

PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2014. Manažer. ISBN 978-80-247-5256-3.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vyd. 4., aktualiz. a rozš. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2014. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-28-0.

PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. ISBN 80-86775-03-8.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.

REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy*. 2. vydání. Brno: Masarykova universita, 2002. ISBN 80-210-2955-2.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0

TOTH, Petr. *Financování obcí - sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/03/1235*. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0957-1.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava, 2018. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. ISBN 978-80-87544-99-0.

Použité internetové zdroje

Amtliches Deutsches Ortsbuch für das Protektorat Böhmen und Mähren [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <http://www.hartau.de/PBM/Protektorat.html>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2012. Historie [online]. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/cs/turista/o-bakovu/historie.html>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2017. Strategický plán rozvoje města Bakov nad Jizerou pro období 2018-2028 [online]. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/cs/deni-ve-meste-a-okoli/informace-nejen-z-mestskeho-uradu/archiv-2018/strategicky-plan-rozvoje-mesta-bakov-nad-jizerou-pro-obdobi-2018-2028.html>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2013. Obce a osady ve správě města [online]. [cit. 27.06.2021]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/cs/turista/o-bakovu/obce-a-osady-ve-sprave-mesta/>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2021. Zastupitelstvo města [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/cs/samosprava/vedeni-mesta-zastupitelstvo-rada/zastupitelstvo-mesta/>.

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2021. Organizační řád [online]. [cit. 27.06.2021]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/filemanager/files/821095.pdf>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2021. Návrh pro veřejné projednání [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/filemanager/files/821095.pdf>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2021. Městská policie [online]. [cit. 05.02.2022]. Dostupné z: <https://www.bakovnj.cz/cs/organizace-a-slozky-mesta/mestska-policie/>

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2016. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2016 [online]. [cit. 17.02.-19.2022]. Dostupné z: https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=353112

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2017. Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2017 [online]. [cit. 17.02.-19.2022]. Dostupné z: https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=388920

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2018 Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2018 [online]. [cit. 17.-19.02.2022]. Dostupné z: https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=442588

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2019 Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2019 [online]. [cit. 17.02.-19.2022]. Dostupné z: https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=891808

Bakov nad Jizerou rozcestí středního Pojizeří, 2020 Komentář k závěrečnému účtu města za rok 2020 [online]. [cit. 17.02.-19.2022]. Dostupné z: https://www.bakovnj.cz/filemanager/pdf-viewer/html5/flipbook_new.inc.php?app=2458&fileID=891808

Bakovsko, 2021. Volnočasový areál [online]. [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://www.bakovsko.eu/#clanek=263065>

Český statistický úřad, 2021. Databáze demografických údajů za obce ČR. Bakov nad Jizerou [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

- Český statistický úřad, 2021. Obyvatelstvo – roční časové řady. [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_hu
- Český statistický úřad, 2021. Města a městyse ve Středočeském kraji k 31. 12. [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/mesta_a_mestyse_ve_stredoceskem_kraji_k_31_12
- Český statistický úřad, 2021. Statutární města a hlavní město Praha. [online]. [cit. 26.08.2021]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/rso/statutarni_mesta_a_praha
- Český statistický úřad, 2021. Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2021. [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>.
- Český statistický úřad, 2021. Počet obcí, částí obcí, základních sídelních jednotek a katastrálních území a úhrnné hodnoty podle krajů, okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. [online]. [cit. 28.06.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20567175/93833271.pdf/883077e4-0060-438a-9b29-f23607742a29?version=1.0>.
- Cisleithanien, 2008. Správní dějiny Předlitavska 1850-1918. [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://cisleithanien.webnode.cz/spravni-dejiny-predlitavska-1850-1918/>
- Cymeon, 2013. History of SWOT Analysis. [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: <http://www.cymeon.com/swot-history>
- Kurzy, 2022. Kosmonosy, Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti – statistika. [online]. [cit. 28.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/kosmonosy/stats-PU-MOSZV-ORGNACE-stranka/>
- Městská knihovna Bakov nad Jizerou a Muzeum Bakovska, 2022. O knihovně. [online]. [cit. 13.02.2022]. Dostupné z: <https://www.knihovnabakov.cz/o-knihovne/#>
- Městská knihovna Bakov nad Jizerou a Muzeum Bakovska, 2022. O muzeu. [online]. [cit. 13.02.2022]. Dostupné z: <https://www.knihovnabakov.cz/o-muzeu/>
- Mapy, 2022. Mapy. [online]. [cit. 08.02.2022]. Dostupné z <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=14.9358078&y=50.4610871&z=13&rc=9510yx-JBz3vGxZxEL&rs=muni&rs=muni&ri=3920&ri=3966&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D&rwp=1%3B951Bpx-IfxfX3f00K8fNNgNAfJ8ZBfCGeE8b8uGsaxYLuE0LbGV&rut=1>
- Mateřská škola Bakov nad Jizerou, 2022. Charakteristika školy. [online]. [cit. 03.02.2022]. Dostupné z: <http://www.msbakovnj.cz/zima/charakteristika-skoly>
- Mepco, 2017. Rozvoj měst. [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: <http://www.mepco.cz/index.php/rozvoj-mest/>
- Mindtools, 2014. SWOT Analysis. [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05.html

Ministerstvo financí České republiky, 2017. Analýza systému kontrol územních samosprávných celků. [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/kontrola-verejnych-financi/financnikontrola/ostatni-dokumenty/analyza-systemu-kontrol-uzemnich-samospr-27552>

Ministerstvo financí České republiky, 2022. Monitoring hospodaření obcí. [online]. [cit. 2022-01-05]. Dostupné z <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-obci>

Ministerstvo vnitra České republiky, 2020. Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání. [online]. [cit. 27.06.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/financni-hospodareni-obce-a-jeho-prezkoumavani-prakticky-pruvodce-a-radce-urednika.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky, 2020. Veřejná správa. [online]. [cit. 27.06.2021]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-publikace.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky, 1949. Sbíрка zákonů republiky Československé. [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20110522061727/http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1949/sb02-49.pdf/>

Ministerstvo vnitra České republiky, 1960. Sbíрка zákonů republiky Československé. [online]. [cit. 26.07.2021]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20110522053903/http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1960/sb15-60.pdf>

Monitor, 2022. Město Bakov nad Jizerou (Mladá Boleslav), [online]. [cit. 03.01.2022]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00237418/prehled>

Monitor, 2022. Město Kosmonosy (Mladá Boleslav) [online]. [cit. 03.02.2022]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00508870/prehled?rad=t&obdobi=2112>

Základní škola Bakov nad Jizerou, 2021. Historie. [online]. [cit. 03.02.2022]. Dostupné z: <http://www.zsbakovnj.cz/skola/historie/>

Zvířetice, 2022. Základní údaje [online]. [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.zviretice.cz/infocentrum/>

Zákony

Zákon č.23/2017 sb., ze dne 17.1.2000, o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č.243/2000 sb., ze dne 29.6.2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

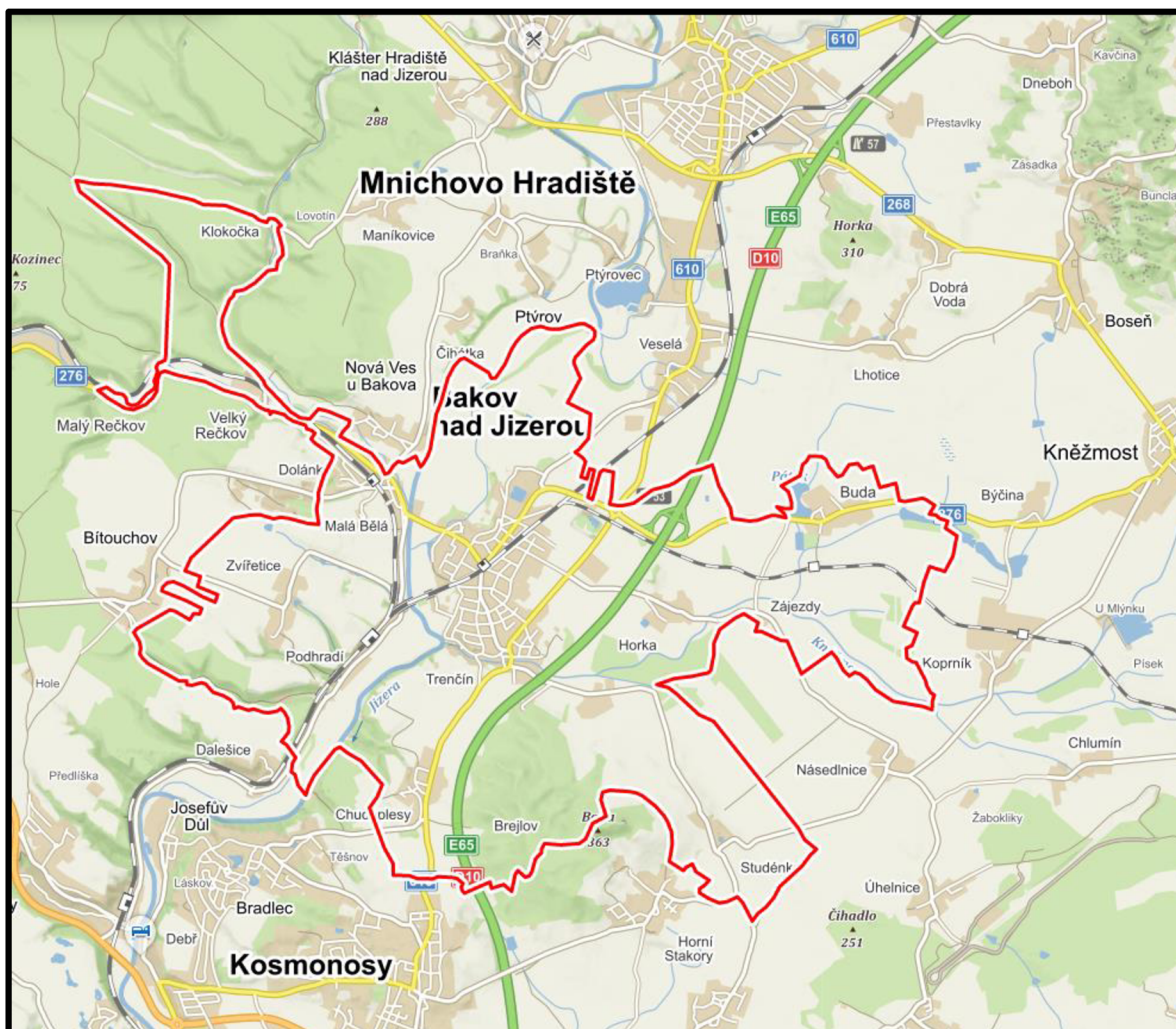
Zákon č 565/1992 sb., ze dne 28.12.1990, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č.634/2004 sb., ze dne 26.11.2004, o správních poplatcích.

8 Přílohy

Příloha č. 1 Katastrální území obce Bakov nad Jizerou	115
Příloha č. 2 Rozvaha (aktiva) obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020 (tis.Kč).....	116
Příloha č. 3 Rozvaha (pasiva) obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020 (tis.Kč)	118
Příloha č. 4 Výkaz zisku a ztráty (náklady) obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)	121
Příloha č. 5 Výkaz zisku a ztráty (výnosy, výsledky hospodaření) obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)	122
Příloha č. 6 Návrhy projektů ke zvýšení rozpočtových příjmů	123
Příloha č. 7 Návrhy projektů ke snížení rozpočtových výdajů	124

Příloha č. 1 Katastrální území obce Bakov nad Jizerou

Zdroj: Mapy.cz. [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z:

<https://mapy.cz/zakladni?x=14.9435661&y=50.4816103&z=13&q=Bakov%20nad%20Jizerou&source=muni&id=3920&ds=2>.

Příloha č. 2 Rozvaha (aktiva) obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020 (tis.Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Pasiva celkem	416285	433658	453042	533357	504399
Vlastní kapitál	409827	428661	442491	516972	491894
Jmění účetní jednotky a upravující položky	294247	287702	310578	303317	263643
Jmění účetní jednotky	325505	316356	339964	330556	294284
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	58305	60909	60176	59854	59888
Kurzové rozdíly	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-90528	-90528	-90528	-90528	-90528
Jiné oceňovací rozdíly	966	966	966	3436	0
Opravy předcházejících účetních období	0	0	0	0	0
Fondy účetní jednotky	60326	69476	47339	56409	45026
Ostatní fondy	60326	69476	47339	56409	45026
Výsledek hospodaření	55254	71483	84574	157246	183225
Výsledek hospodaření běžného účetního období	14972	16229	13091	72672	25978
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	40282	55254	71483	84574	157246
Cizí zdroje	6458	4997	10551	16385	12505
Rezervy	0	0	0	0	0
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	282	290	332	335	335
Dlouhodobé úvěry	0	0	0	0	0
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky z ručení	0	0	0	0	0
Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobé závazky	282	290	332	335	335
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	6175	4706	10219	16050	12170

Krátkodobé úvěry	0	0	0	0	0
Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	0	0	0	0	0
Jiné krátkodobé půjčky	0	0	0	0	0
Dodavatelé	169	263	423	237	344
Směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Krátkodobé přijaté zálohy	1854	1689	4315	2060	1940
Závazky z dělené správy	0	0	0	0	0
Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	0	0	0	0	0
Zaměstnanci	859	931	1018	1206	1308
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0	0	0	0	0
Sociální zabezpečení	317	343	360	422	473
Zdravotní pojištění	143	156	170	208	221
Důchodové spoření	0	0	0	0	0
Daň z příjmů	0	0	0	0	0
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	107	132	149	202	209
Daň z přidané hodnoty	142	306	105	4243	134
Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	0	7	0	0	0
Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	0	0	0	0	0
Závazky k vybraným místním vládním institucím	0	0	0	0	2283
Krátkodobé závazky z ručení	0	0	0	0	0
Pevné termínové operace a opce	0	0	0	0	0
Závazky z neukončených finančních operací	0	0	0	0	0
Závazky z finančního zajištění	0	0	0	0	0
Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	85	267	3091	3558	2509
Krátkodobé zprostředkování transferů	0	0	0	0	0
Výdaje příštích období	83	178	72	314	346
Výnosy příštích období	1622	9	0	0	0
Dohadné účty pasivní	683	310	406	3490	2374
Ostatní krátkodobé závazky	113	115	112	110	28

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz. [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00237418/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=>.

Příloha č. 3 Rozvaha (pasiva) obce Bakov nad Jizerou v období 2016-2020 (tis.Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
Pasiva celkem	416285,0 1	433658,3 5	453041,8 5	533357,2 4	504399,1 5
Vlastní kapitál	409827,1 4	428661,4 1	442490,8 9	516972,4 6	491894,3 2
Jmění účetní jednotky a upravující položky	294247,2 4	287701,9 9	310577,6 8	303317,2 9	263643,3 3
Jmění účetní jednotky	325504,9 4	316355,8 1	339963,9 3	330556 3	294283,7 9
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	58304,74 9	60908,63 7	60176,20 3	59853,87 7	59887,93 9
Kurzové rozdíly	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-90528,4	-90528,4	-90528,4	-90528,4	-90528,4
Jiné oceňovací rozdíly	965,9519	965,9519	965,9519	3435,812 3	0
Opravy předcházejících účetních období	0	0	0	0	0
Fondy účetní jednotky	60326,10 3	69476,25 1	47338,82 8	56408,73 2	45026,13 6
Ostatní fondy	60326,10 3	69476,25 1	47338,82 8	56408,73 2	45026,13 6
Výsledek hospodaření	55253,80 1	71483,16 6	84574,38 2	157246,4 4	183224,8 6
Výsledek hospodaření běžného účetního období	14971,95 5	16229,36 4	13091,21 7	72672,06	25978,41 4
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	0	0	0	0	0

Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	40281,84 6	55253,80 1	71483,16 6	84574,38 2	157246,4 4
Cizí zdroje	6457,863 5	4996,938	10550,95 9	16384,77 9	12504,83 5
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	282,435	290,496	331,669	335,092	335,092
Dlouhodobé úvěry	0	0	0	0	0
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky z ručení	0	0	0	0	0
Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobé závazky	282,435	290,496	331,669	335,092	335,092
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	6175,428 5	4706,442	10219,29	16049,68 7	12169,74 3
Krátkodobé úvěry	0	0	0	0	0
Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	0	0	0	0	0
Jiné krátkodobé půjčky	0	0	0	0	0
Dodavatelé	168,5628 2	263,0177 9	423,3188 7	236,9710 7	343,6356 3
Směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Krátkodobé přijaté zálohy	1853,681 9	1688,557 3	4314,618 1	2059,512 9	1940,074 8
Závazky z dělené správy	0	0	0	0	0
Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	0	0	0	0	0
Zaměstnanci	858,518	931,299	1017,966	1205,502	1307,62

Jiné závazky vůči zaměstnancům	0	0	0	0	0
Sociální zabezpečení	316,9397 5	342,669	359,54	422,248	473,451
Zdravotní pojištění	143,419	156,3	169,852	208,135	221,485
Důchodové spoření	0	0	0	0	0
Daň z příjmů	0	0	0	0	0
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	106,849	132,493	148,535	201,961	209,002
Daň z přidané hodnoty	142,263	305,635	105,036	4243,172	134,495
Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	0	7	0	0	0
Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	0	0	0	0	0
Závazky k vybraným místním vládním institucím	0	0	0	0	2283,03
Krátkodobé závazky z ručení	0	0	0	0	0
Pevné termínové operace a opce	0	0	0	0	0
Závazky z neukončených finančních operací	0	0	0	0	0
Závazky z finančního zajištění	0	0	0	0	0
Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	84,743	267,021	3090,556	3558,018	2508,989
Krátkodobé zprostředkování transferů	0	0	0	0	0
Výdaje příštích období	82,84648	177,9482 1	71,8339	314,0352	346,0177 2
Výnosy příštích období	1621,86	9	0	0	0
Dohadné účty pasivní	683,1	310,49	406,2	3490,467	2373,733
Ostatní krátkodobé závazky	112,6455 2	115,0117	111,8339 7	109,6648 5	28,21

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz. [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z:

<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00237418/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=>.

Příloha č. 4 Výkaz zisku a ztráty (náklady) obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
NÁKLADY CELKEM	66 953	71 398	85 892	133 936	89 851
Náklady z činnosti	55 667	60 942	70 683	118 764	66 033
Spotřeba materiálu	2 779	3 042	4 972	3 693	3 627
Spotřeba energie	2 624	2 033	2 366		3 052
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek					
Prodané zboží	249	182	95	51	164
Aktivace dlouhodobého majetku					
Aktivace oběžného majetku				0	
Změna stavu zásob vlastní výroby					
Opravy a udržování	8 453	6 910	10 541	7 461	4 195
Cestovné	40	34	35	51	13
Náklady na reprezentaci	222	268	240	217	132
Aktivace vnitroorganizačních služeb					
Ostatní služby	12 046	13 559	15 760	17 741	16 308
Mzdové náklady	14 447	16 209	18 499	20 134	21 114
Zákonné sociální pojištění	4 525	5 049	5 485	6 055	6 368
Jiné sociální pojištění					
Zákonné sociální náklady	532	540	573	690	888
Jiné sociální náklady		1			
Daň silniční					
Daň z nemovitostí					
Jiné daně a poplatky	12	3	4	3	7
Smluvní pokuty a úroky z prodlení		3			
Jiné pokuty a penále	2			8	
Dary a jiná bezúplatná předání	63	72	51	103	591
Prodaný materiál					
Manka a škody		719			
Tvorba fondů					
Odpisy dlouhodobého majetku	9 052	11 122	10 171	7 664	7 066
Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek					
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek					
Prodané pozemky	10	7	6	50 030	1 250

Tvorba a zúčtování rezerv					
Tvorba a zúčtování opravných položek	- 411	146	- 109	- 50	26
Náklady z vyřazených pohledávek	59		211	93	
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	670	685	1 336	838	481
Ostatní náklady z činnosti	294	358	447	608	672
Finanční náklady	0	0			
Prodané cenné papíry a podíly					
Úroky	0	0			
Kurzové ztráty					
Náklady z přecenění reálnou hodnotou					
Ostatní finanční náklady	0				
Náklady na transfery	9 750	10 540	13 594	13 480	11 980
Náklady vybraných míst.vl.institucí na transfery	9 750	10 540	13 594	13 480	11 980
Daň z příjmů	1 535	- 85	1 615	1 692	11 839
Daň z příjmů	1 535	- 85	1 615	1 692	11 839
Dodatečné odvody daně z příjmů					

Zdroj: Bakovnj.cz. [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z:

<https://www.bakovnj.cz/cs/samosprava/rozpocet-a-hospodareni/hospodareni-mesta/>

Příloha č. 5 Výkaz zisku a ztráty (výnosy, výsledky hospodaření) obce Bakov nad Jizerou v letech 2016-2020 (tis. Kč)

Název položky/ rok	2016	2017	2018	2019	2020
VÝNOSY CELKEM	81 925	87 627	98 984	206 608	115 829
Výnosy z činnosti	12 030	12 499	13 375	68 429	15 764
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	785	247	13	25	32
Výnosy z prodeje služeb	1 332	1 087	1 024	1 439	1 304
Výnosy z pronájmu	5 036	5 480	6 229	6 951	6 995
Výnosy z prodaného zboží	220	278	179	210	213
Výnosy ze správních poplatků	327	313	347	263	357
Výnosy z místních poplatků	2 729	2 709	2 736	2 854	2 802
Jiné výnosy z vlastních výkonů	15	1	3	21	131
Smluvní pokuty a úroky z prodlení		18	170		
Jiné pokuty a penále	58	83	85	77	81
Výnosy z vyřazených pohledávek					
Výnosy z prodeje materiálu					
Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku					

Výnosy z prodeje dlouhod. hm. maj. kromě pozemků		2	40	3	7
Výnosy z prodeje pozemků	133	590	1 299	54 224	1 211
Čerpání fondů					
Ostatní výnosy z činnosti	1 395	1 690	1 250	2 363	2 632
Finanční výnosy	2 003	2 403	2 603	51 600	3 266
Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů					
Úroky	2	1	2	2	2
Kurzové zisky					
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou				49 559	1 225
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	2 001	2 401	2 602	2 039	2 039
Ostatní finanční výnosy					
Výnosy z transferů	6 790	7 474	10 007	7 514	5 490
Výnosy vybraných míst.vlád.institucí z transferů	6 790	7 474	10 007	7 514	5 490
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	61 102	65 252	72 998	79 065	91 310
Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	16 513	16 775	18 049	21 502	20 300
Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	15 297	15 821	16 707	17 711	24 892
Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	25 685	28 996	34 451	36 059	35 790
Výnosy ze sdílených spotřebních daní					
Výnosy ze sdílených majetkových daní	3 343	3 301	3 389	3 362	3 366
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	263	359	402	432	6 962
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
Výsledek hospodaření před zdaněním	16 507	16 145	14 707	74 364	37 817
Výsledek hospodaření běžného účetního období	14 972	16 229	13 091	72 672	25 978

Zdroj: Bakovnj.cz. [online]. [cit. 2022-03-14]. Dostupné z:

<https://www.bakovnj.cz/cs/samosprava/rozpocet-a-hospodareni/hospodareni-mesta/hospodareni-mesta-2020.html>.

Příloha č. 6 Návrhy projektů ke zvýšení rozpočtových příjmů

Návrhy projektů ke zvýšení rozpočtových příjmů
--

Zavedení vstupného do Volnočasového areálu (VČAS)	Kč
Náklady	0
Výnosy ze vstupného	375.000*
Zisk	375.000
Zvýšení místního poplatku ze psů	
Náklady	0
Výnosy z poplatku	75.000**
Zisk	75.000

*Předpokládá se s průměrnou návštěvností 25 lidí v měsících květen-září a s průměrným vstupným 100 Kč.

**Předpokládá se se zvýšením místního poplatku o 100 Kč, v současné době evidováno 750 psů.

Příloha č. 7 Návrhy projektů ke snížení rozpočtových výdajů

Návrh projektu ke snížení rozpočtových příjmů	
Snížení energetické náročnosti budovy základní školy*	
Cena za okna (84 ks)	1.150.000 Kč
Cena za demontáž	165.000 Kč
Cena za montáž	185.000 Kč
Cena za zednické začištění oken	185.000 Kč
Cena za začištění špalet s dozdívkou	370.000 Kč
Cena za parapety	17.000 Kč
Cena komplet	2.072.000 Kč
Předpokládaná výše dotace (40 %)	40 %**
Předpokládaná výše roční úspory plynu při výměně oken	20 %***

Varianta a) cena plynu konstantní	
Průměrná spotřeba plynu	1.320.000 Kč
Očekávaná roční úspora	264.000 Kč
Návratnost projektu bez dotace	7,8 let
Návratnost projektu s dotací (40 %)	4,7 let

Varianta b) zvýšená cena plynu o 10 %	
Průměrná spotřeba plynu	1.452.000 Kč
Očekávaná roční úspora	290.400 Kč
Návratnost projektu bez dotace	7,1 let
Návratnost projektu s dotací (40 %)	4,3 let

Varianta c) zvýšená cena plynu o 20 %	
Průměrná spotřeba plynu	1.584.000 Kč
Očekávaná roční úspora	316.800 Kč
Návratnost projektu bez dotace	6,5 let
Návratnost projektu s dotací (40 %)	3,9 let

*Částka spočítána dle ceníku firmy VEKRA (<https://www.vekra.cz/clanky-radce/ceny-plastovych-oken/>)

**Předpokládá se získání dotace ve výši 40 % (<https://www.narodniprogramzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=102>)

*** Úspora odhadnuta podle firmy VEKRA (<https://www.vekra.cz/clanky-radce/kolik-muzete-usetrit/>)